

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

РІЧНИЙ ЗВІТ

31 грудня 2021 року

ЗМІСТ

I. ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

II. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року	1
Консолідований звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	2
Консолідований звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	3
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	4
Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	5

Примітки до консолідованої фінансової звітності

1	Вступ.....	6
2	Умови, в яких працює Група та вплив пандемії COVID-19	6
3	Основні принципи облікової політики	8
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	22
5	Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу	25
6	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	27
7	Заборгованість банків	28
8	Кредити та аванси клієнтам	30
9	Інвестиційні цінні папери.....	40
10	Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу	42
11	Інші фінансові активи.....	44
12	Інші нефінансові активи	45
13	Кошти клієнтів	45
14	Інші фінансові зобов'язання.....	46
15	Забезпечення та інші нефінансові зобов'язання	51
16	Акціонерний капітал та інші резервні фонди	51
17	Процентні доходи та витрати.....	52
18	Відрахування до резерву на зменшення корисності.....	53
19	Доходи та витрати за виплатами та комісійними.....	53
20	Адміністративні та інші операційні витрати	54
21	Податок на прибуток.....	54
22	Аналіз за сегментами.....	56
23	Управління фінансовими ризиками	66
24	Аналіз активів і зобов'язань за строками погашення	83
25	Управління капіталом	83
26	Умовні та інші зобов'язання	85
27	Справедлива вартість фінансових інструментів.....	86
28	Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	92
29	Операції з пов'язаними сторонами	94
30	Зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності.....	97
31	Події після звітної дати	98

I. ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

Звіт про управління Групи «ПРИВАТБАНК»

Характер бізнесу

АТ КБ «ПриватБанк» (далі Банк) та його дочірні та асоційована компанія (далі разом «Група») є універсальною банківською групою з фокусом на роздрібний сегмент, що активно просуває послуги для малого та середнього бізнесу та вибірково працює в корпоративному секторі.

Група здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного банку України (НБУ) з березня 1992 року. Станом на 31 грудня 2021 року Група має 20 філій і 1 475 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі.

Зовнішнє середовище

2021 рік став роком адаптації економіки України та банківської системи до нових умов роботи. Починаючи з другого кварталу 2021 року, відбувалося поступове зростання економіки, хоча й не таке швидке, як прогнозували українські та західні аналітики на початку року. Так, за останніми оцінками НБУ, в 2021 році економіка зросла на 3% завдяки стійкому споживчому попиту, збільшенню інвестицій та рекордному врожаю. Водночас відновлення економіки стримувалося низкою чинників, серед яких - тиск з боку високих цін на енергоресурси й сировину та їх дефіцит, вплив слабких урожаїв 2020 року, повільніше, ніж очікувалося, відновлення сектору послуг, обмежені потужності виробництва.

Споживча інфляція у грудні 2021 року становила 10% р/р (з 6,1% р/р у січні). Фактична споживча інфляція в грудні 2021 року була вищою за прогноз, опублікований в жовтневому Інфляційному звіті. Незважаючи на це, у 2021 року офіційний обмінний курс гривні до долара США Національного банку України знизився на 4% (з 28,2746 гривень за долар США на 1 січня 2021 року до 27,2782 гривень за долар США на 31 грудня 2021 року).

У 2021 році Правління НБУ ухвалило рішення щодо підвищення облікової ставки з 6%, встановленої з 2020 року, поступово до 9% у грудні 2021 року та до 10% в січні 2022 року. Рішення зумовлювалося необхідністю нівелювання додаткових проінфляційних ризиків і поліпшення інфляційних очікувань, що повинно було сприяти поступовому зниженню інфляції до цілі 5%. З огляду на воєнний напад Росії 24.02.2022, політика регулятора буде змінена.

Український банківський сектор у 2021 році показав історично найвищий прибуток, передусім через швидкий приріст операційного доходу та скорочення відрахувань до резервів. При цьому темпи корпоративного гривневого кредитування є найвищими за останнє десятиліття. Роздрібні позики також зростали швидко та стабільно, іпотечні – майже вдвічі швидше, ніж споживчі. Державні банки були лідерами гривневого кредитування у 2021 році. Разом із реалізацією стратегії скорочення непрацюючих кредитів це істотно знизило частку непрацюючих кредитів.

Достатній рівень ліквідності банків підтримувався збільшенням вкладів клієнтів, кошти корпорацій зростали швидше, ніж фізосіб. Подальшу дедоларизацію зумовили вищі темпи зростання гривневих депозитів порівняно з валютними. З огляду на стабільне зростання депозитів, банки майже не підвищували ставок за ними, що стало передумовою високого рівня процентної маржі та обсягу процентних доходів банків.

Зростання чистого процентного доходу банківської системи в 2021 році прискорилося за рахунок активного кредитування та нижчих за минулорічні ставок за короткостроковими депозитами населення. Процентні доходи стрімко зростали, а процентні витрати залишалися помірними.

Подальше зростання обсягів безготівкових операцій, зокрема карткових, забезпечило збільшення комісійних доходів банків. Темпи зростання чистого комісійного доходу були найвищими в II кварталі, після чого почали сповільнюватися. Одним із факторів зниження темпів зростання комісійних доходів банків стало зниження провідними платіжними системами комісій інтерчейндж, а за ними і заявлене банками зменшення комісій за еквайринг.

Подальший розвиток Групи тісно пов'язаний із ризиками зовнішнього середовища, в якому він функціонує. Найвагомішим ризиком для української економіки наразі є воєнний конфлікт із Росією, що триває з 24.02.2022 року. Війна негативно впливає на всі напрямки діяльності в Україні та наразі не можливо надійно оцінити економічні, соціальні, фінансові та інші її наслідки.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації у зовнішньому середовищі і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій та макроекономічних умов може негативно вплинути на фінансовий стан та результати діяльності Групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

Керівництво та організаційна структура

Структура корпоративного управління

Розподіл функцій між органами управління Групи забезпечує ефективну систему управління та внутрішнього контролю.

Органами управління Групи є:

- Акціонер або Вищий орган
Група сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів акціонера;
- Наглядова рада Групи
Наглядова рада забезпечує стратегічне керівництво діяльністю Групи, контроль за діяльністю Правління Групи та захист прав акціонера. Ефективне управління передбачає систему звітності Наглядової ради перед Вищим органом;
- Правління Групи
Правління здійснює керівництво поточною діяльністю Групи і підзвітне Наглядовій раді та Вищому органу.

Акціонер Групи (Вищий орган)

Єдиним акціонером Групи, якому належить 100% акцій, є держава в особі Кабінету Міністрів України (місцезнаходження: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, буд. 12/2).

Держава в особі Міністерства фінансів України набула права власності на 100% акцій Групи 21 грудня 2016 року відповідно до статті 41.1 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" та згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2016 року № 961 "Деякі питання забезпечення стабільності фінансової системи". З 30.04.2019 власником Групи є держава в особі Кабінету Міністрів.

Держава реалізує свої права власника Групи, а органи управління Групи діють відповідно до найкращих світових практик корпоративного управління, зокрема, Принципів Організації економічного розвитку та співробітництва щодо корпоративного управління для підприємств з державною часткою (OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises), Принципів корпоративного управління для банків Базельського комітету з банківського нагляду (Corporate governance principles for banks by Basel Committee on Banking Supervision), Рекомендацій Європейської банківської організації щодо внутрішнього управління (Guidelines on Internal Governance by European Banking Authority), що застосовуються в обсязі, який не суперечить імперативним нормам чинного законодавства України.

Протягом 2021 року операцій з купівлі / продажу акцій Групи не здійснювалося.

Всі операції з Акціонером здійснюються на звичайних умовах. При прийнятті рішень щодо проведення операцій з Акціонером Група виходить із їхньої економічної доцільності.

Група сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів Акціонера, передбачених Статутом та чинним законодавством України.

Вищий орган здійснює управління корпоративними правами держави.

До виключної компетенції Вищого органу належить вирішення питань, передбачених чинним законодавством та Статутом. Вищий орган не бере участі в поточному управлінні Групою.

Вищий орган визначає основні (стратегічні) напрями діяльності Групи та затверджує звіти про їх виконання.

Права, обов'язки та відповідальність Вищого органу визначається чинним законодавством України та Статутом.

Вищий орган має право отримувати будь-яку інформацію про фінансово-господарську діяльність Групи, необхідну для здійснення його повноважень, з урахуванням положень Закону України "Про банки і банківську діяльність" щодо банківської таємниці.

Повноваження з прийняття рішень, що належать до виключної компетенції Вищого органу, не можуть бути передані іншим органам управління Групи.

Наглядова Рада

Наглядова рада Групи є колегіальним органом управління Групи, що в межах своєї компетенції забезпечує стратегічне управління Групою, а також контролює та регулює діяльність Правління з метою виконання Стратегії розвитку Групи. Наглядова рада Групи, діючи в інтересах Групи відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність", здійснює захист прав вкладників, кредиторів та держави як акціонера.

Компетенція, структура, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність Наглядової ради, а також вимоги щодо її членів визначаються чинним законодавством України, Статутом та Положенням про Наглядову раду Групи.

Голова Наглядової ради Групи очолює та організовує роботу Наглядової ради та несе відповідальність за її ефективну роботу. Голова Наглядової ради забезпечує чіткий розподіл обов'язків між членами Наглядової ради та ефективний обмін інформацією між ними.

Члени Наглядової ради виконують свої обов'язки добросовісно, чесно та виключно в інтересах Групи, зобов'язуються не розголошувати банківську таємницю, конфіденційну інформацію та інформацію з обмеженим доступом, яка стала відомою їм у зв'язку з виконанням функцій члена Наглядової ради, а також не використовують її у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб.

З метою здійснення ефективного загального керівництва та контролю за фінансово-господарською діяльністю Групи, а також належного виконання Наглядовою радою своїх обов'язків, члени Наглядової ради повинні мати належну професійну придатність, кваліфікацію, освіту, досвід та ділову репутацію. Вимоги до членів Наглядової ради встановлюються чинним законодавством України, Статутом та Положенням про Наглядову раду.

Перевірка професійної та кваліфікаційної відповідності членів Наглядової ради, відповідність вимогам законодавства України та вимогам банківського законодавства щодо ділової репутації та професійної придатності здійснюється у кожному випадку, коли виникає необхідність, відповідно до вимог законодавства України.

До основних функцій Наглядової ради належить:

- затвердження стратегії Групи, основних планів дій, стратегії та політики управління ризиками, затвердження річного бюджету, бізнес-планів Групи та здійснення контролю за їх реалізацією;
- забезпечення проведення конкурсного відбору для визначення кандидатів на посади голови та членів Правління, у встановленому Наглядовою радою порядку, призначення членів Правління, затвердження умов договорів, що укладаються з Головою та членами Правління, встановлення розміру їх винагороди, визначення форм контролю за діяльністю Правління;
- здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю Групи;
- визначення порядку роботи та планів підрозділу внутрішнього аудиту і контроль за його діяльністю;
- забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю Групи та контролю за її ефективністю, зокрема контролю за ефективністю функціонування системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс);
- здійснення контролю за ефективністю управління Групою;
- здійснення контролю за запобіганням, виявленням та врегулюванням конфліктів інтересів у Групи та сприяння їх врегулюванню;
- інші функції, визначені чинним законодавством України, Статутом та Положенням про Наглядову раду Групи.

Наглядова рада здійснює контроль за діяльністю Правління, підрозділів, які безпосередньо підпорядковані Наглядовій раді, а також забезпечує захист прав акціонера.

Порядок скликання та проведення засідань Наглядової ради визначається Статутом та Положенням про Наглядову раду.

Наглядова рада щорічно у визначеному нею порядку здійснює оцінку ефективності власної діяльності в цілому, її комітетів і кожного члена Наглядової ради. Результати оцінки діяльності Наглядової ради, її членів та комітетів Наглядової ради, здійсненої Наглядовою радою або із залученням незалежних експертів, голова Наглядової ради представляє на засіданні Наглядової ради для їх обговорення та затвердження у формі звіту про оцінку діяльності Наглядової ради та план заходів щодо вдосконалення діяльності Наглядової ради.

Наглядова рада відповідає за:

- безпеку та фінансову стійкість Групи;
-

- відповідність діяльності Групи законодавству, стандартам професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу;
- впровадження стратегії розвитку Групи відповідно до основних напрямів діяльності, визначених Вищим органом, та бізнес-плану розвитку Групи;
- забезпечення ефективної організації корпоративного управління;
- функціонування та контроль ефективності системи внутрішнього контролю, системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс) Групи;
- призначення голови та членів Правління, а також керівників підрозділу з управління ризиками, підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) і внутрішнього аудиту.

Наглядова рада складається з дев'яти членів, з яких шість членів є незалежними, а три члени — представниками держави.

За підсумками року Наглядова рада звітує перед Вищим органом про свою діяльність.

Комітети Наглядової ради

Наглядова рада може утворювати постійні чи тимчасові комітети з числа її членів для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції Наглядової ради.

Постійними комітетами Наглядової ради є:

- Комітет з питань аудиту;
- Комітет з питань ризиків;
- Комітет з питань корпоративного управління, винагород та призначень;
- Комітет з питань технологій, даних та інновацій;
- Комітет з питань стратегії і трансформації.

Порядок утворення та діяльності комітетів Наглядової ради, вимоги до їх членів, а також перелік питань, які підлягають розгляду комітетами Наглядової ради, визначені Статутом, Положенням про Наглядову раду, а також Положеннями про відповідні комітети Наглядової ради Групи.

Правління

Виконавчим органом Групи, що здійснює поточне управління його діяльністю, є Правління, яке підзвітне Вищому органу і Наглядовій раді Групи та організовує виконання їх рішень.

До компетенції Правління належить вирішення всіх питань, пов'язаних із керівництвом поточною діяльністю Групи, крім питань, що належать до виключної компетенції Вищого органу та Наглядової ради Групи. Правління діє від імені Групи у межах, встановлених законодавством, Статутом та Положенням про Правління.

Голова Правління Групи очолює правління та здійснює керівництво його діяльністю відповідно до повноважень, визначених чинним законодавством України, Статутом, Положенням про Правління Групи та іншими внутрішніми документами Групи.

Правління забезпечує незалежність виконання обов'язків підрозділами внутрішнього контролю шляхом невторчання в процеси їх роботи.

Правління у порядку й терміни, що визначені Наглядовою радою, подає їй звіт про свою діяльність.

Голова та члени Правління несуть відповідальність за діяльність Групи у межах своїх повноважень.

Перевірка професійної та кваліфікаційної відповідності членів Правління, відповідність вимогам законодавства України та вимогам банківського законодавства щодо ділової репутації та професійної придатності здійснюється у кожному випадку, коли виникає необхідність, відповідно до вимог законодавства України.

З метою забезпечення ефективної роботи Правління створює такі постійні комітети:

- Бюджетний комітет,
 - Комітет з питань комплаєнсу та фінансової безпеки,
 - Комітет з питань управління активами та пасивами,
 - Трансформаційний комітет
-

- Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки,
- Кредитний комітет,
- Маркетинговий та PR-комітет,
- Проектний комітет (ліквідовано на початку 2022 року),
- Комітет з питань продуктів та тарифів,
- Тендерний комітет,
- Технологічний комітет,
- Комітет з питань управління непрацюючими активами.

Правління може створити інші комітети з урахуванням розміру активів, особливостей діяльності Групи, характеру і обсягів банківських та інших фінансових послуг, профілю ризику Групи, системної важливості Групи.

Компетенція, структура, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність комітетів визначається Положеннями про відповідний комітет, які затверджує Правління Групи.

Протягом 2021 року Наглядова рада затвердила ряд змін до організаційної структури Групи, відповідно до яких виконавчий орган з семи позицій було зменшено до шести, а саме:

- голова правління,
- заступник голови правління (з питань фінансів),
- заступник голови правління (з операційних питань),
- заступник голови правління (з питань розвитку бізнесу),
- заступник голови правління (з питань управління ризиками), до 01.09.2021 - член правління (з питань управління ризиками),
- заступник голови правління (з питань реорганізації та проблемних активів) з 01.09.2021.

Посади заступника голови правління (з питань управління проблемними активами) та члена правління (з питань мережі та проблемної заборгованості) з 01.09.2021 були скасовані, а замість них було введено нову посаду в Правлінні - заступник голови Правління (з питань реорганізації та проблемних активів).

Корпоративний секретар

Забезпечення функціонування Наглядової ради здійснюється Корпоративним секретарем і Службою Корпоративного секретаря, а також структурним підрозділом Групи, утвореним для технічної підтримки діяльності Наглядової ради, її окремих членів та Корпоративного секретаря.

Корпоративний секретар є посадовою особою Групи та не може бути членом будь-яких органів управління Групи. Корпоративний секретар не рідше одного разу на квартал звітує перед Наглядовою радою про свою роботу.

Правовий статус, порядок обрання та діяльності Корпоративного секретаря визначаються Статутом Групи, Положенням про Наглядову раду Групи та Положенням про Корпоративного секретаря. Корпоративний секретар забезпечує інформаційну та організаційну підтримку діяльності Наглядової ради, а також обмін інформацією між Наглядовою радою та іншими органами управління та контролю Групи і його Вищим органом управління

Аудит

В Групі функціонує постійно діючий підрозділ внутрішнього аудиту, який здійснює незалежну оцінку ефективності діяльності першої та другої ліній захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю в Групі.

Підрозділ внутрішнього аудиту підпорядковується Наглядовій раді Групи та звітує перед нею. Наглядова рада здійснює моніторинг і перевіряє ефективність служби внутрішнього аудиту в Групі.

Підрозділ внутрішнього аудиту здійснює такі функції:

- перевіряє та оцінює процеси, які забезпечують діяльність Групи, у тому числі ті, що несуть потенційний ризик та виконання яких забезпечується шляхом залучення юридичних та фізичних осіб на договірній основі (аутсорсинг);
- перевіряє наявність, оцінює ефективність та адекватність роботи систем управління ризиками, внутрішнього контролю, процесів управління Групою, відповідність цих систем та процесів видам та обсягам здійснюваних Групою операцій, у тому числі щодо запобігання використанню банківської системи для легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;

- перевіряє процес оцінки достатності капіталу, рівня ліквідності, засобів забезпечення збереження активів з урахуванням ризиків Групи;
- перевіряє правильність ведення та достовірність бухгалтерського обліку, інформації, фінансової та іншої звітності, що складається Групою, їх повноту та вчасність надання, у тому числі до Національного банку, органів державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю Групи;
- здійснює незалежну оцінку впровадженої керівництвом Групи системи контролю;
- незалежно оцінює надійність, ефективність та цілісність управління інформаційними системами та процесами Групи;
- перевіряє фінансово-господарську діяльність Групи;
- здійснює оцінку ефективності та достатності складеного Групою плану відновлення його діяльності;
- оцінює діяльність підрозділів з управління ризиками та комплаєнс-ризиком, комітетів, що створені Групою, та якість звітів про ризики, що надаються раді та правлінню Групи;
- виявляє та перевіряє випадки перевищення повноважень посадовими особами Групи, а також виникнення конфлікту інтересів у Групи;
- інші функції, передбачені законодавством України.

Підрозділ внутрішнього аудиту за результатами проведених перевірок готує та подає Наглядовій раді звіти і пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

Для перевірки і підтвердження достовірності річної фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності Група щорічно залучає незалежну аудиторську компанію, яка має відповідну ліцензію та внесена до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, що ведеться відповідно до Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", в частині суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Зміни в організаційній структурі

В 2021 році продовжувалось вдосконалення організаційної структури Групи згідно з затвердженою Стратегією розвитку Групи: відбулися зміни в регіональній мережі (створені Макрорегіональні управління, повністю централізовані функції підтримки на рівні Головного офісу); відбулися зміни в структурі Головного офісу (створено ряд нових підрозділів, змінені внутрішні структури окремих підрозділів).

Бізнес модель

Група забезпечує універсальне обслуговування для широкого кола клієнтів і є лідером українського ринку в роздрібному сегменті, активно просуваючи послуги для малого й середнього бізнесу та вибірково працюючи в корпоративному секторі. Основу ресурсної бази Групи становлять кошти фізичних осіб в національній валюті зі значною часткою поточних рахунків. Стратегічна мета Групи - нарощування якісного кредитного портфеля роздрібних кредитів та кредитів малому і середньому бізнесу (МСБ). Група має потужну транзакційну платформу Приват24, що дозволяє ефективно обслуговувати операції з ведення рахунків клієнтів всіх сегментів та зумовлює високий рівень комісійних доходів. Поряд з online сервісами Група має розгалужену мережу відділень, банкоматів та терміналів самообслуговування, що дозволяють надавати послуги на всій території країни (за винятком тимчасово окупованих територій).

Цілі керівництва та стратегії їх досягнення

Пріоритетними напрямками діяльності Групи були і залишаються підвищення якості процесів обслуговування клієнтів з обов'язковим дотриманням вимог законодавства, розвиток кредитування з підтриманням високої якості кредитного портфеля, вдосконалення та розробка банківських продуктів/послуг, оптимізація інфраструктури.

Усі ці засади покладені в основу оновленої Стратегії розвитку Групи до 2024 року (далі Стратегія 2024), що була затверджена рішенням Кабміну № 931-р від 11.08.2021.

Стратегія 2024 розроблялась з урахуванням історії Групи та його існуючої бізнес моделі, а також оновлених Кабміном у 2020 році стратегічних засад реформування державного банківського сектору. Стратегія враховує поточні та прогнозовані макроекономічні умови роботи Групи, розвиток банківського ринку України, історичну клієнтську базу Групи, передбачає подальший розвиток корпоративного управління та культури Групи, розширення доступу населення до фінансових послуг; розробку та впровадження принципів захисту клієнтів тощо.

Оновлена Стратегія у 2024 році передбачає досягнення таких стратегічних цілей:

1. Створення сильного конкурентоспроможного банку:
 - Покращення сприйняття громадськістю завдяки розширенню асортименту продуктів, призначених для клієнтської бази роздрібного бізнесу та МСБ;
 - Цілеспрямований провідний роздрібний банк в Україні сприятиме економічному зростанню та протидії шахрайству;
 - Довгострокова прибутковість, захищеність робочих місць і в цілому стабільне банківське середовище;
 - Впровадження Цільової операційної моделі з використанням ефективних та економічно обґрунтованих методів;
 - Зміцнення Групи шляхом організаційної трансформації та цифровізації процесів.
2. Забезпечення спроможності сплачувати дивіденди та фінансової стабільності:
 - Зосередженість на зміцненні профільного бізнесу та формуванні ощадливої операційної моделі: зростання на позиції справжнього лідера в роздрібному сегменті;
 - Нарощування чистого доходу «Хорошого банку» на основі здорового та диверсифікованого кредитування;
 - Нарощування дивідендів завдяки профільному бізнесу;
3. Перетворення Групи на життєздатний об'єкт для інвестування.

Отже, пріоритетне завдання, яке диктує стратегія — забезпечення стійкості Групи, зміцнення його позицій на роки вперед, включаючи збереження потужних позицій на ринку в основних сегментах клієнтської бази, високий рівень рентабельності та виплата власнику дивідендів, і, звичайно, підготовка Групи до приватизації.

Завдання стратегії вже почали реалізовуватися, продовживши трансформаційні процеси Групи. Зокрема, сьогодні Група успішно впровадила абсолютно нову модель корпоративного управління, процесу ухвалення рішень, дуже потужний ризик-менеджмент. При цьому всьому Група залишається інноваційним і завжди готовий здивувати клієнта новими цифровими послугами, які йому сподобаються.

Група приділяє значну увагу сфері досліджень і розробок, стимулюючи розвиток інновацій в організації. Зусилля Групи в цій сфері спрямовані на створення нових продуктів та підвищення доступності сервісів для клієнтів.

Так, у 2021 році Група:

- продовжувала розвивати та вдосконалювати технології переказу коштів, зокрема, одним із перших реалізувала перекази за номером телефону, в тому числі на картки інших банків. Цим сервісом вже користуються кілька мільйонів клієнтів.
- вдосконалювала сервіси для юридичних осіб, зокрема, запустила хмарний реєстратор розрахункових операцій в онлайн та наземному еквайрингу; впровадила хмарний електронний кабінет продавця Dealer24 для активізації партнерських програм з продажу автотранспорту для бізнесу, агротехніки, обладнання, дорожньої та будівельної техніки тощо; запустив мобільний додаток «Термінал» в магазині Google Play Market, який перетворює смартфон продавця під управлінням Android на повноцінний POS-термінал для прийому оплат за товари та послуги; представив абсолютно новий платіжний сервіс на базі NFC-стікерів (міток), який дозволяє приймати оплату за товари та послуги з використанням ApplePay/GooglePay без необхідності мати POS-термінал
- розширювала способи виконання платежів, зокрема, активно розвивав чат-бот у Telegram, за що отримав винагороду - 1 місце у номінації **“Кращий фінансовий чат-бот”** в рамках престижної премії PaySpace Magazine Awards 2021; інтегрував сервіс Оплата частинами в Application Programming Interface (API) Liqpay, завдяки чому купівля товарів в кредит тепер доступна при оплаті через інтернет.
- продовжувала працювати над створенням сервісів для проведення операцій клієнтами самостійно та віддалено - без участі працівників Групи. Це і налаштування процесу віддаленої ідентифікації клієнта, що спрощена завдяки інтеграції з єдиним порталом державних послуг ДІЯ, і можливість випуску карток без фізичного відвідування відділень клієнтами.

Також Група активно вдосконалює безпеку платежів, запускаючи та підтримуючи нові стандарти (3DS 2.0) та технології (Crawler) як самостійно, так і у тісній взаємодії із платіжними системами VISA та MasterCard.

Група також продовжує розвивати мережу банкоматів і терміналів, оновлюючи самі пристрої, їх програмне забезпечення та додаючи нові можливості послуг.

Екологічні та соціальні аспекти діяльності

Перш за все, соціальна позиція Групи – це його статус роботодавця на українському ринку праці. Група забезпечує своїх співробітників конкурентними умовами працевлаштування, надає повний соціальний пакет та додаткові переваги: пільгове кредитування авто, консультації з юридичних питань, гарантування безпеки працівників та членів їх сімей.

Також Група - відповідальний корпоративний громадянин. Фінансова установа підтримує клієнтів з обмеженими можливостями, адаптуючи відділення і роблячи їх комфортними для обслуговування таких клієнтів. Підвищуючи доступність приміщень та офісів, Група суттєво випереджає графік, встановлений Постановою Правління Національного банку України від 22 грудня 2018 року № 149. Станом на 31 грудня 2021 року, 73% відділень в обласних центрах і містах з населенням понад 300 тисяч осіб та 65% відділень у менших населених пунктах України пройшли експертну оцінку на відповідність вимогам доступності відповідно до ДБН В2.2-40:2018. Окрім того, Група працевлаштовує людей з інвалідністю: наразі їх близько 4% від загальної кількості співробітників.

ПриватБанк працює над підвищенням фінансової грамотності своїх клієнтів. У Групі діють освітні програми для школярів (ЮніорБанк), а топ-менеджери фінустанови проводять бізнес-семінари для підприємців і діляться своїм досвідом. На плазмових екранах у відділеннях транслюються навчальні ролики з фінансовими порадами.

Благодійна діяльність установи спрямована на підтримку низки програм. Група - засновник Благодійного Фонду "Допомагати просто!", який діє з 2011 року. Усі кошти, які акумулює Фонд від клієнтів Групи, використовуються за цільовим призначенням, а Група повністю фінансує його адміністративні витрати. Серед програм, які підтримував Фонд упродовж 2021 року, були:

- Дихай! Разом проти коронавірусу
- Заради життя - допомога тяжкохворим дітям;
- Підтримка армії України та допомога пораненим під час АТО;
- Допомога дитячим будинкам;
- Допомога безпритульним тваринам;
- Екстрені, адресні збори.

Водночас для діяльності Фонду Група надає свої канали збору коштів: Приват24, банкомати, термінали, каси. Зокрема, в рамках цільової програми "Дихай! Разом проти коронавірусу", що стартувала у березні 2020 року, Група протягом 2020-2021 років забезпечувала лікарні обладнанням для подолання наслідків COVID-19: 34 апаратами ШВЛ експертного класу, кисневими концентраторами, рентген-обладнанням, пульсоксиметрами, приліжковими моніторами пацієнта тощо. Наприкінці року Фонд та Mastercard провели щорічну акцію "Звичайне диво". Вона мала на меті привітати з Новим роком тяжкохворих дітей, які проводять свята в стінах лікарень, а також зібрати кошти для закупівлі необхідного обладнання для медичних закладів.

Також діє благодійна програма для співробітників "Рука допомоги", спрямована на допомогу працівникам у лікуванні чи в екстрених ситуаціях. Співробітники мають змогу збирати кошти для своїх колег, або за потреби й для себе, через разові або регулярні внески, а Група додатково надає кошти, рівні сумі внесків працівників.

Від початку пандемії COVID-19 Група докладала всіх зусиль, щоб захистити співробітників та клієнтів. Так, працівники фронт-офісу забезпечені захисними масками, рукавичками, антисептиками, відділення та офіси регулярно дезінфікуються. Група організувала щеплення для співробітників. На постійній основі проводяться просвітницькі заходи. Наприклад, на загальнобанківській онлайн-конференції виступила лікар-інфекціоніст Катерина Булавінова, яка відповідала на запитання стосовно вакцинації.

Особливі програми та підтримка співробітників та суспільства організовані Групою із початком війни в Україні. Ці програми включають як підтримку клієнтів через зниження тарифів та введення кредитних канікул, так і матеріальну допомогу та психологічну підтримку співробітників, а також різноманітні благодійні програми.

Ресурси, ризики та відносини

Ресурси

Ключовими в діяльності Групи є фінансові, трудові та технологічні ресурси.

Джерелами фінансових ресурсів для Групи є:

А) Капітал, що складається з акціонерного капіталу та резервних фондів. З огляду на збитки минулих років, спричинені транзакціями попередніх бенефіціарних власників, Група має накопичений дефіцит, що покривається внесками в статутний капітал, здійсненими протягом 2017 року.

Б) Кошти клієнтів, з яких на кінець 2021 року більше 50% припадало на поточні високодиверсифіковані рахунки, переважно фізичних осіб. Завдяки низькій концентрації клієнтської бази Група має стійкі поточні пасиви, що забезпечують низьку вартість залучених ресурсів порівняно з конкурентами.

В) Кошти міжбанківського ринку та рефінансування НБУ. У своїй політиці управління ліквідністю Група не спирається на цей вид ресурсів, використовуючи їх лише в виняткових випадках та в лімітованому обсязі.

Політика управління Групою спрямована на ефективне управління всіма видами ресурсів, поліпшення фінансових показників діяльності Групи, а також підвищення вартості його активів. Отже, важливим елементом корпоративного управління є регулярна розробка, розгляд і схвалення стратегії розвитку, а також визначення пріоритетних напрямів діяльності як окремих бізнес-напрямів, так і діяльності Групи в цілому.

Як частину системи управління Група використовує бюджетне управління і планування, а також систему контролю виконання планів і оцінки результатів діяльності Групи.

Внутрішніми нормативними документами Групи встановлюються якісні та кількісні показники діяльності за бізнес-напрямами, що дозволяють оцінити роботу різних підрозділів Групи.

Найцінніший ресурс Групи - його персонал, від якого залежить успішна робота Групи, його подальший розвиток та виконання Стратегії. Станом на 1 січня 2022 р. у Групі працює близько 20,5 тис. працівників, щомісячний прийом на роботу складає понад 250 кандидатів. Група вже 6 років поспіль визнається кращим роботодавцем України серед молоді та студентів.

З метою розвитку корпоративної культури, визначення етики відносин у команді, поваги працівників до клієнтів, один до одного, до керівників та своєї справи, у Групі затверджено Кодекс поведінки (етики). Відповідно до Кодексу поведінки (етики) у сфері управління персоналом та забезпечення поваги до прав людини, Група:

- Цінує своїх працівників, створює умови, при яких кожен може повністю реалізувати свій професійний потенціал.
- Активно та послідовно залучає до своєї команди та відзначає кращих працівників, незалежно від віку, статі, віросповідання, переконань або національності, та винагороджує їх за успіхи у роботі.
- Поважає людську гідність і особистість та вірить в значимість атмосфери довіри і співробітництва.
- Створює умови для відкритого і своєчасного спілкування, здорового робочого мікроклімату, дотримання техніки безпеки, надає можливість для індивідуального зростання і самоствердження працівників.
- Зацікавлена в належному дотриманні трудового законодавства.

Визнаючи, що інвестиції в кваліфіковані кадри складають основу довгострокового успіху, Група дбає про підвищення кваліфікації працівників, їх мотивації, соціальної захищеності. У Групі проводяться заходи щодо підвищення професійного рівня працівників. Група приділяє постійну увагу вдосконаленню і зміцненню корпоративної культури, питань охорони здоров'я працівників та безпеки умов їх праці. У Групі продовжує працювати програма з добровільного медичного страхування співробітників та членів їх сімей.

Разом із тим, ключовими в діяльності Групи є технологічні ресурси. У цій сфері, з одного боку, Група розвиває технології процесів обслуговування клієнтів через автоматизацію значної частини бізнес-процесів, будує комплексну систему очного та дистанційного навчання продавців, розвиває технології бізнес-процесів підтримки; з іншого боку, розвиває свою організаційну структуру, що дозволить більш ефективно впроваджувати зміни та здійснювати поточне управління Групою. Крім того, Група підтримує стабільність своєї ІТ системи, розвиває її цільову архітектуру, впроваджує проекти щодо розвитку та підтримки критичних систем.

Приват24, ІТ системи та процесинг, розвиток безготівкових та безконтактних платежів, біометрія, вдосконалення мережі та підходів до обслуговування клієнтів, підвищення якості послуг – все це основні напрями розвитку технологічних ресурсів Групи.

Організація управління ризиками та внутрішній контроль

Функція управління ризиками Групи здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також нефінансових (операційних, юридичних, комплаєнс ризиків та ризику репутації). Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає

валютний ризик), кредитного ризику, процентного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались.

З метою ефективного управління ризиками у Групі створена та діє система управління ризиками, що передбачає розподіл прав, обов'язків, відповідальності між органами управління, структурними підрозділами Групи, відокремлення процесів виявлення та оцінки ризиків, оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками від процесу прийняття ризиків.

Суб'єктами системи управління ризиками у Групі є:

- Наглядова рада;
- Комітет з питань аудиту Наглядової ради;
- Комітет з питань ризиків Наглядової ради;
- Правління Групи;
- Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки;
- Кредитний комітет;
- Комітет з питань управління активами та пасивами;
- Комітет з питань управління непрацюючими активами;
- Внутрішній аудит;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Напрямок "Compliance";
- Департамент ринків капіталу;
- Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій;
- Інші підрозділи підтримки (Бек-та Мідл-офіс);
- Бізнес-підрозділи, що безпосередньо приймають ризики.

Суттєві види ризиків та підходи Групи щодо управління ними (плани пом'якшення негативних наслідків та використання потенційних можливостей) приведені нижче.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Кредитна політика Групи визначає загальні засади щодо здійснення кредитного процесу та управління кредитним ризиком, встановлює загальний підхід до прийняття кредитних ризиків, принципи і стандарти кредитної діяльності, визначає повноваження та відповідальність керівних органів, працівників та структурних підрозділів Групи на кожному етапі кредитного процесу, забезпечує комплексний підхід до управління кредитним ризиком.

Управління кредитним ризиком здійснюється на підставі регулярного аналізу спроможності позичальників та потенційних позичальників виконувати свої зобов'язання з погашення кредитів та сплати процентів, регулярного аналізу якості кредитного портфелю з метою моніторингу рівня кредитного ризику, шляхом зміни, за необхідності, лімітів кредитування, шляхом одержання застави, її перевірки та переоцінки застави з встановленою періодичністю, та використовуючи інші інструменти зниження ризику.

Основна інформація про рівень кредитного ризику систематично актуалізується та надається для аналізу у вигляді звітів про стан кредитного портфеля.

З метою обмеження ризиків, на які наражається Група внаслідок операцій з кредитування, у Групі існує система повноважень на прийняття рішень за кредитними операціями.

Кредитний комітет приймає рішення щодо здійснення активних операцій Групою в межах лімітів повноважень, встановлених Правлінням Групи, затверджує ліміти на здійснення операцій з банками-контрагентами, купівлю цінних паперів, здійснює нагляд за значними кредитними проєктами, затверджує методики, інструкції, порядки, форми, моделі та інші регламентні чи процедурні документи щодо виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення кредитних ризиків на всіх організаційних рівнях. Також Кредитний комітет затверджує класифікацію кредитних операцій за групами ризику, розглядає, вносить корективи та затверджує оцінку кредитного ризику відповідно до регулятивних вимог та оцінку очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ (кредити та аванси клієнтам, зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, інші фінансові активи).

Інформаційні системи Групи дозволяють керівництву здійснювати своєчасний та регулярний моніторинг кредитів. Група регулярно проводить моніторинг ризику за кожним кредитом. Для цього він здійснює: (I) перегляд фінансового стану

позичальника та (II) оцінку адекватності забезпечення кредиту. Фінансовий стан позичальника регулярно аналізується, і за результатами такого аналізу може бути переглянутий внутрішній кредитний рейтинг позичальника. Цей аналіз ґрунтується на даних про надходження коштів на рахунок клієнта, останній фінансовій звітності та іншій комерційній інформації позичальника, яку він надав Групі або яку Група отримала іншим чином.

Група здійснює регулярний моніторинг поточної ринкової вартості застави з метою оцінки її достатності для забезпечення конкретного кредиту. Оцінку застави проводять незалежні компанії - суб'єкти оціночної діяльності, акредитовані в Групі або кваліфіковані внутрішні оцінювачі. Регулярність таких оцінок залежить від виду застави.

Група веде облік кредитних історій клієнтів. Це дозволяє Групі контролювати рівень кредитного ризику шляхом роботи з позичальниками із позитивною кредитною історією.

Управління проблемними активами здійснюється відповідно до затвердженої Стратегії та оперативного плану управління проблемними активами, у яких визначені цільові показники скорочення рівня та обсягу непрацюючих активів на валовій основі та за вирахуванням резервів відповідно до вимог Постанови №97.

Всі функції, обов'язки, повноваження щодо управління проблемними активами чітко розподілені між підрозділами.

З метою оперативного прийняття рішення Правління Групи створило Комітет з питань управління непрацюючими активами. Всі рішення приймаються відповідно до визначених Наглядовою радою Групи лімітів повноважень.

Група визначає заходи врегулювання проблемних активів на підставі розрахунку чистої теперішньої вартості очікуваних грошових потоків, які забезпечують отримання економічної вигоди вищої, ніж витрати, що можуть бути понесені під час управління проблемними активами.

Група проводить списання заборгованості за рахунок сформованого резерву відповідно до внутрішнього Положення про списання заборгованості та вимог нормативно-правових актів України.

Група передає на аутсорсинг функції з врегулювання проблемної заборгованості, яку економічно не доцільно опрацьовувати внутрішніми процедурами, та організовує продаж заборгованості за активами, щодо якої застосування будь-яких заходів Групою є економічно недоцільним.

Наглядова рада Групи, Правління Групи, Комітет з питань управління непрацюючими активами на регулярній основі відстежують та контролюють результат виконання Стратегії НПА та ефективність процесів управління проблемними активами.

Група проводить операції з пов'язаними сторонами на комерційних умовах. Кожна кредитна заявка, отримана від пов'язаної сторони, розглядається у такий же спосіб, що й заявка, отримана від непов'язаної сторони.

Ринковий ризик. Ринковий ризик - це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів (ринкових котирувань, індексів тощо). Стратегічним завданням політики Групи в частині управління ринковим ризиком є мінімізація та запобігання можливим втратам, які можуть виникнути в разі зміни ринкових умов.

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик зміни вартості фінансових інструментів, якими володіє Група, внаслідок коливання валютних курсів. Основні валютні позиції Групи – в українських гривнях, доларах США та євро. Політика Групи щодо відкритих валютних позицій відповідає українському законодавству, яке встановлює нормативні ліміти для таких позицій.

Процентний ризик. Процентний ризик – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок. Процентний ризик впливає на економічну вартість капіталу Групи та чистий процентний дохід Групи.

Стратегічним завданням політики Групи в частині управління процентним ризиком є мінімізація та запобігання можливим втратам, які можуть виникнути в разі зміни процентних ставок. Група наражається на ризик виникнення фінансових втрат внаслідок змін процентних ставок по активах та зобов'язаннях, переважно в результаті надання кредитів з фіксованою процентною ставкою у сумах та на термін, що відрізняються від сум та термінів зобов'язань з фіксованою процентною ставкою.

Група проводить стрес-тестування процентного ризику, щоб визначити умови, при виконанні яких Група наражається на ризики отримання збитків, а також визначити обсяг цих збитків і вплив на процентний дохід Групи. Стрес-тестування

здійснюється за допомогою аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни процентних ставок, виходячи з припущення, що ставки збільшуються або зменшуються на визначену кількість процентних пунктів.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності - це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Групи забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні терміни.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління ризиком ліквідності є: підтримання показників ліквідності на рівні вище нормативного, мінімізація ризику ліквідності шляхом підтримання достатнього обсягу високоякісних ліквідних активів як можливого джерела забезпечення на випадок реалізації стресових ситуацій, лімітування концентрацій залучених коштів шляхом формування диверсифікованої ресурсної бази тощо.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, розвивати джерела ресурсів, в першу чергу за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Контроль ризику ліквідності реалізується через дотримання як регуляторних норм щодо показників ліквідності короткострокової і Liquidity coverage ratio (LCR), так і лімітів та вимог за показниками розривів ліквідності, обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрацій джерел фінансування.

Для управління ліквідністю в кризовий період розроблений План фінансування в кризових ситуаціях при виникненні кризи ліквідності, який містить перелік можливих причин, що призводять до кризи, ознаки кризи, а також перелік заходів з локалізації та ліквідації кризових явищ. Планом закріплені відповідальні за визначені заходи служби та порядок їх взаємодії. Групою також проводиться стрес-тестування ліквідності за сценаріями, що охоплюють можливі несприятливі умови.

Комплаєнс-ризик - це ймовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів, або втрати репутації внаслідок невиконання Групою вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил доброчесної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішньобанківських документів Групи.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління комплаєнс-ризиком є забезпечення функціонування системи управління ризиком шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування і надання рекомендацій щодо пом'якшення комплаєнс-ризиків; створення системи управління комплаєнс-ризиком на стадії виникнення негативної тенденції, а також системи швидкого та адекватного реагування, яка спрямована на попередження досягнення комплаєнс-ризиком критично значущих для Групи розмірів (мінімізацію комплаєнс-ризиків).

Група здійснює оцінку відповідності у трьох сферах (з урахуванням ризику репутації):

1) Інституційний комплаєнс:

- недотримання регуляційних вимог з питань корпоративного управління;
- недоліки в сфері організації внутрішньої структури та процесу прийняття рішень;
- порушення принципів корпоративної / соціальної відповідальності Групи.

2) Операційний комплаєнс :

- порушення в продуктах та процесах Групи;
- недоліки дотримання вимог процедур протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- порушення вимог щодо своєчасності / достовірності звітності;
- неналежне розкриття інформації з обмеженим доступом;
- злочинні та шахрайські дії, пов'язані з порушенням внутрішніх процедур;
- недоліки процесів управління проблемними активами

3) Комплаєнс професійної поведінки:

- недотримання принципів професійної поведінки (етики) керівниками та персоналом Групи;
 - конфлікт інтересів;
 - порушення вимог у сфері трудових відносин
-

Ризик репутації - це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недотримання запланованих доходів внаслідок несприятливого сприйняття Групи клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління ризиком репутації є впровадження ефективної системи управління ризиком шляхом здійснення оцінки, моніторингу та контролю ризику репутації; попередження виникнення ризику репутації, мінімізація його наслідків.

Група здійснює кількісну та якісну оцінку впливу ризику репутації на діяльність Групи, використовуючи внутрішні та зовнішні фактори. Оцінка ризику репутації здійснюється відповідно до Політики управління комплаєнс-ризиком та положень Групи з управління комплаєнс - ризиком.

Операційний ризик. Операційний ризик - це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків чи помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників Групи чи інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем Групи або внаслідок впливу зовнішніх факторів. Операційний ризик включає юридичний ризик, однак має виключати ризик репутації та стратегічний ризик.

Група застосовує збалансований підхід до управління операційним ризиком, який спрямований на: побудову культури управління операційним ризиком та внутрішнього контролю, мінімізацію втрат Групи від реалізації операційного ризику, оптимізацію та удосконалення процесів та продуктів Групи, мінімізацію впливу операційного ризику на стабільний та стійкий розвиток бізнесу Групи.

В Групі впроваджені такі інструменти й методи оцінки та управління операційним ризиком: база даних внутрішніх та зовнішніх подій операційного ризику, ключові індикатори ризику (KRI), самооцінка операційного ризику, сценарний аналіз, аналіз результатів перевірок, здійснених підрозділом внутрішнього аудиту та зовнішнім аудитором, аналіз значних подій операційного ризику, аналіз та оцінка ризиків нових продуктів та значних змін в діяльності Групи, аналіз ризиків аутсорсингу.

З метою забезпечення комплексності та ефективності процесів управління операційним, юридичним та інформаційним ризиками, впровадження та функціонування систем внутрішнього контролю та управління інформаційною безпекою, управління ризиками, що виникають в процесі відносин з небанківськими установами та аутсорсерами створено Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки.

Розподіл функцій між органами управління Групи забезпечує ефективну систему управління та внутрішнього контролю.

Основні напрями здійснення внутрішнього контролю в Групі включають:

- контроль за досягненням цілей діяльності Групи;
- контроль за забезпеченням ефективності фінансової та господарської діяльності Групи при здійсненні банківських та інших операцій;
- контроль за ефективністю управління активами і пасивами;
- контроль за збереженням активів Групи;
- контроль за ефективністю системи управління ризиками;
- контроль за дотриманням вимог законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України, внутрішніх документів Групи;
- контроль за достовірністю, повнотою, об'єктивністю і своєчасністю ведення бухгалтерського обліку, складанням та оприлюдненням фінансової та іншої звітності для зовнішніх і внутрішніх користувачів;
- управління інформаційними потоками, включаючи отримання і надання інформації, забезпечення функціонування системи управління інформаційною безпекою.

В Групі впроваджена трирівнева система внутрішнього контролю, що ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Групи, крім функцій, які віднесено до виключної компетенції Наглядової ради/Правління/комітетів Групи відповідно до положень законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України:

- 1) перша лінія захисту – бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки, які ініціюють, здійснюють або відображають операції, приймають ризики в процесі своєї діяльності та несуть відповідальність за поточне управління цими ризиками, здійснюють контрольні процедури;
- 2) друга лінія захисту – блок підрозділів з питань управління ризиками та Напрямок "Compliance", які забезпечують впевненість керівників Групи в тому, що впроваджені першою лінією захисту контрольні процедури та заходи з управління ризиками були розроблені та функціонують належним чином;
- 3) третя лінія захисту – Напрямок "Внутрішній аудит", який здійснює незалежну оцінку ефективності діяльності першої та другої ліній захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю.

Суб'єктами організаційної структури системи внутрішнього контролю Групи є:

- Наглядова рада Групи;
- Комітет Наглядової ради з питань ризиків;
- Комітет Наглядової ради з питань аудиту;
- Напрямок "Внутрішній аудит";
- Правління Групи;
- Комітет Правління з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки;
- Комітет Правління з питань комплаєнсу та фінансової безпеки;
- Департамент управління операційними ризиками;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Напрямок "Compliance";
- Служба бухгалтерського обліку;
- Інші структурні підрозділи Групи;
- власники процесів;
- керівники та працівники підрозділів.

Система внутрішнього контролю охоплює всі етапи діяльності Групи та включає:

- попередній контроль, який проводиться до фактичного здійснення операцій Групи та забезпечується в частині підбору персоналу, залучення і розміщення грошових коштів, матеріальних ресурсів, вибору постачальників товарів, робіт та послуг, розробки та запровадження нових продуктів;
- поточний контроль, який проводиться під час здійснення операцій Групи і включає контроль за дотриманням законодавчих актів та актів внутрішнього регулювання Групи щодо здійснення цих операцій, порядку прийняття рішень про їх здійснення, контроль за повним, своєчасним і достовірним відображенням операцій у бухгалтерському обліку та звітності, контроль за збереженням майна Групи;
- подальший контроль, який проводиться після здійснення операцій Групи та полягає в перевірці обґрунтованості і правильності виконання операцій, відповідності документів установленим формам і вимогам щодо їх оформлення, відповідності виконуваних працівниками обов'язків їх посадовим інструкціям, виявленні причин порушень і недоліків та визначенні заходів щодо їх усунення, контролі за виконанням планових показників діяльності, визначених у стратегії розвитку Групи, його бізнес-планах та бюджеті, перевірці повноти і достовірності даних фінансової, статистичної, управлінської, податкової та іншої звітності, сформованої Групою.

Група забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю шляхом:

- контролю керівників Групи за дотриманням законодавства України та актів внутрішнього регулювання Групи;
- розподілу обов'язків під час здійснення діяльності Групи;
- контролю за функціонуванням системи управління ризиками;
- контролю за інформаційною безпекою та обміном інформацією;
- впровадження процедур внутрішнього контролю;
- проведення моніторингу системи внутрішнього контролю;
- впровадження процедур внутрішнього аудиту.

Кодекс поведінки (етики)

Усі органи управління Групи діють на засадах Кодексу поведінки (етики).

Корпоративна поведінка в ПриватБанку побудована на засадах законності, прозорості, компетентності, дотриманні прав і інтересів клієнтів, кредиторів Групи, акціонера та працівників і спрямована на підтримання етичних стандартів, якості обслуговування клієнтів Групи та підвищення ефективності діяльності Групи, підтримку його фінансової стабільності та прибутковості.

Кодекс визначає:

- Цінності та принципи поведінки (етики);
 - Заборони здійснення незаконної діяльності;
 - Відносини Групи з клієнтами, працівниками, постачальниками та конкурентами;
 - Ділову етику;
 - Конфлікт інтересів;
 - Збереження майна Групи;
 - Подарунки та винагороди;
 - Відповідальність за недотримання Кодексу тощо.
-

Корпоративними цінностями Групи є:

Відносини з клієнтами: Група прагне до найвищих стандартів обслуговування клієнтів, захищає інтереси кожного клієнта. Група розвиває нові операції, продукти і напрями, сповідуючи принцип розумного консерватизму. Група прагне до прозорості у взаєминах з клієнтами та надання їм надійної інформації про свої послуги. Група зацікавлена у встановленні довгострокових взаємин з клієнтами.

Відносини з Акціонером: У відносинах з акціонером Група має намір проводити прозору політику і суворо дотримуватися таких принципів корпоративного управління: поважати і забезпечувати права акціонера, неухильно дотримуватися його інтересів, інтересів вкладників, інших клієнтів та кредиторів Групи, своєчасно розкривати інформацію, проводити активну комунікаційну політику, підвищувати наочність і доступність інформації на основі поліпшення якості звітності та обліку.

Відносини з персоналом: Персонал Групи є ключем до його успішної діяльності. Група активно і послідовно залучає до своїх лав і відзначає кращих працівників незалежно від віку, раси, статі, віросповідання, переконань або національності і винагороджує їх за успіхи. Група цінує своїх працівників, створює умови, при яких кожен працюючий в ньому може повністю реалізувати свій професійний потенціал. Група поважає людську гідність й особистість і вірить в значимість атмосфери довіри і співробітництва.

Відносини з органами державної влади: Група дотримується принципу нейтральності щодо бізнесових груп, політичних партій й об'єднань і здійснює свою діяльність в інтересах вкладників, інших клієнтів, кредиторів Групи і Акціонера. Працівники Групи повинні вести справи з органами державної влади без особистої зацікавленості, не вдаючись до неправомірних способів здійснення впливу на прийняття рішень.

Ділова етика

Керівники Групи прагнуть розвинути у підлеглих почуття причетності до досягнення Групою високих результатів, створюючи колектив однодумців, націлений на досягнення поставлених стратегічних цілей.

Керівник повинен з усією увагою ставитися до запитів працівників Групи.

Керівники зобов'язані поважати особисту гідність підлеглого.

Працівники Групи повинні вживати заходів для негайного усунення причин і умов, які ускладнюють або перешкоджають нормальному виконанню роботи і негайно повідомляти про такі випадки керівництву Групи та/або Напрямку «Compliance», а також не здійснювати дії, що тягнуть за собою заподіяння шкоди Групи.

Конфлікт інтересів

Управління конфліктом інтересів в Групі врегульовано Політикою запобігання конфліктам інтересів, Антикорупційною програмою, Кодексом поведінки (етики), Статутом Групи, а також нормами чинного законодавства України.

Керівники і працівники Групи не повинні займатися діяльністю, інтереси якої можуть призвести до конфлікту з інтересами Групи або можуть розглядатися як такий конфлікт. Конфлікт інтересів – це наявні та потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими чи професійними обов'язками особи, що можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень. Контроль за своєчасним виявленням, врегулюванням та запобіганням конфлікту інтересів, пов'язаного із вчиненням дій або рішень працівниками Групи на користь пов'язаних осіб визначений внутрішніми положеннями, що регламентують процеси визначення та виявлення пов'язаних осіб Групи, проведення операцій з ними, а також процедуру здійснення нагляду за такими операціями.

Якщо особа перебуває на посаді в колегіальному органі і під час виконання службових обов'язків виникає конфлікт інтересів (комітети, Правління тощо), вона повідомляє Головному комплаєнс менеджеру та:

- у випадку підпорядкування Правлінню (комітети Правління тощо) - повідомляє відповідно Голові Правління,

- у випадку підпорядкування Наглядовій раді (комітети Наглядової ради тощо) - повідомляє відповідно Голові Наглядової ради.

Члени Наглядової ради Групи повинні уникати конфлікту інтересів та зобов'язані відмовитися від участі у прийнятті рішень, якщо конфлікт інтересів не дає їм змоги повною мірою виконувати свої обов'язки в інтересах Групи, його вкладників та акціонера. Всі працівники несуть відповідальність за ідентифікацію та управління конфліктами інтересів на постійній основі і зобов'язані уникати, де це можливо, ситуацій, що призводять до конфлікту інтересів.

Всі працівники/керівники зобов'язані розкривати усі можливі конфлікти інтересів, у тому числі ті, до яких вони були ненавмисно залучені внаслідок ділових або особистих відносин із клієнтами, постачальниками, діловими партнерами чи конкурентами Групи.

З метою запобігання та виявлення потенційного та реального конфлікту інтересів, у Групі запроваджено щорічне декларування працівників щодо наявності обставин, що можуть викликати потенційний/реальний конфлікт інтересів, та окремих груп працівників – щодо наявності або відсутності конфлікту інтересів під час реалізації повноважень / виконання посадових обов'язків, пов'язаних із закупівлею товарів, робіт та послуг Групою.

Антикорупційна програма

Працівники Групи, посадові особи, керівник у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживатимуть всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам).

В Групі впроваджено Антикорупційну програму, яка розроблена на підставі принципів Конвенції ООН проти корупції (ратифіковано Україною Законом N251-V (251-16) від 18.10.2006), відповідно до статті 62 Закону України «Про запобігання корупції».

Антикорупційна програма є комплексом правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності Групи. Програма встановлює стандарти та вимоги не нижчі, ніж передбачені Законом України «Про запобігання корупції» та Типовою антикорупційною програмою, затвердженою рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції. Чинну редакцію Антикорупційної програми затверджено рішенням Правління Групи від 13.05.2020 (Протокол № 27).

Текст Антикорупційної програми перебуває у постійному відкритому доступі для працівників, посадових осіб Групи, а також для його ділових партнерів, розміщується на офіційному веб-сайті Групи і внутрішніх інформаційних ресурсах.

Відповідно до Антикорупційної програми в Групі призначений Уповноважений з її реалізації, організовані канали для надсилання повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» чи Антикорупційної програми, а саме: посилання (кнопка) на внутрішніх інформаційних ресурсах Групи на спеціальний канал «Стоп корупція», телефонний номер для здійснення повідомлень, адреса спеціальної електронної пошти (на офіційному веб-сайті Групи і внутрішніх інформаційних ресурсах).

Протягом 2021 року через наявні канали зв'язку надійшло 51 повідомлення про можливе вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Антикорупційної програми. За результатами проведених службових перевірок інформація щодо 2 повідомлень частково підтвердилась. До порушників вжито заходів реагування. Визначено способи усунення причин і наслідків виявлених порушень, вжито заходів щодо запобігання таким діям у майбутньому.

Отримані звернення, що не пов'язані з корупційними правопорушеннями та не входять до компетенції Уповноваженого з реалізації антикорупційної програми, направлено до відповідних структурних підрозділів для подальшого розгляду.

У 2021 році проведено внутрішню оцінку корупційних ризиків у діяльності АТ КБ «ПриватБанк». За результатами складено відповідний висновок. Аналіз результатів оцінки корупційних ризиків у діяльності АТ КБ «ПриватБанк» дозволив зробити висновок про низькі корупційні ризики в більшості сфер діяльності Групи.

Протягом 2021 року підготовлено 455 висновків на предмет відсутності корупційних ризиків при наданні Групою благодійної допомоги. Проведено 23 797 антикорупційних перевірок ділових партнерів Групи. Зазначені заходи мінімізують ризики ділових відносин Групи з контрагентами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність.

Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку

2021 рік став роком відновлення та нарощення темпів зростання діяльності Групи після 2020 року - року випробування стійкості банківської системи України в нових реаліях пандемії.

Протягом 2021 року Група продовжувала утримувати лідерські позиції на банківському ринку України і за 2021 рік порівняно з 2020 роком Група наростила прибуток на 10,7 млрд грн (44%). Розвиток бізнесу, контроль за витратами, зважена кредитна політика та ефективне управління процесами як всередині Групи, так і в обслуговуванні клієнтів, забезпечило найбільш значне серед інших банків України зростання суми прибутку 2021 році та 45% долі в загальному результаті банківської системи.

У серпні 2021 рейтингове агентство Fitch Ratings змінило прогноз за рейтингом ПриватБанку на «позитивний» зі «стабільного», внаслідок перегляду агентством прогнозу за суверенними рейтингами України відповідно зі «стабільного» на «позитивний». Fitch відзначає, що рейтингове рішення прийнято з урахуванням стійкості макроекономічних показників України до шоку, викликаного коронавірусом, та очікувань відновлення економіки. Такий прогноз Агентство також підтвердило при індивідуальній оцінці рейтингу Групи в жовтні 2021 року.

У грудні 2021 рейтингове агентство Moody's також підтвердило рейтинги Приватбанку, які було підвищено в грудні 2020 року.

У березні 2022 року, на тлі військового конфлікту з Росією, обидва рейтингові агентства переглянули суверенний рейтинг України та, відповідно, рейтинг Групи. Так, довгостроковий рейтинг дефолту емітента в іноземній валюті оцінюється на рівні «ССС-» (раніше «В»), рейтинг за довгостроковими депозитами в національній та іноземній валютах Сaa2 (раніше В3). Агентства зазначають, що рейтингове рішення відображає військове вторгнення Росії, яке призвело до підвищених ризиків для зовнішніх та державних фінансів, макрофінансової та політичної стабільності України.

У 2021 році Група продовжувала кількісний та якісний розвиток послуг, розвивав технології Приват24, ІТ системи та процесинг, розвиток безготівкових та безконтактних платежів, біометрію, що сприяло зростанню кількості активних карток, операцій в цифрових каналах, ТСО та АТМ. Паралельно Група інвестує в розвиток офлайн бізнесу, в ефективність роботи відділень.

За підсумками 2021 року Група має достатній рівень капіталу з урахуванням підвищених вимог Національного банку України, що набули чинності в 2021 році, перш за все 50% покриття операційного ризику, 100% покриття ризику для валютних державних облігацій тощо. Регулятивний капітал Групи на кінець 2021 року становить 40,8 млрд. грн., а норматив адекватності регулятивного капіталу 18,33% (при нормі >10%). Всі нормативні показники ліквідності Групи значно перевищують норми, встановлені НБУ. Так, на 31 грудня 2021 року коефіцієнт покриття ліквідністю складав 258,85% за всіма валютами та 200,36% в іноземній валюті при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 100%.

В 2022 році Група планувала продовжувати рухатися за визначеною у 2021 році траєкторією, включаючи продовження трансформаційних процесів в рамках оновленої Стратегії 2024. Це і розвиток сервісних моделей для клієнтів на основі вивчення та запровадження UI/UX, і підтримка темпу розвитку технологій та інноваційних продуктів Групи, і адаптація та вдосконалення традиційних продуктів до потреб клієнтів, і, звісно, оптимізація внутрішніх процесів Групи, системи корпоративного управління, ризик менеджменту та Комплаєнс, управління витратами тощо.

Завданням Групи на наступний рік повинні були стати забезпечення стабільності своєї бізнес-моделі та збереження лідерських позицій на українському банківському ринку.

Основними пріоритетами Групи до воєнного нападу Росії були:

- Запровадити ціннісну пропозицію, узгоджену за продуктами та послугами для забезпечення оптимального збалансованого задоволення потреб клієнтів.
 - Подальше нарощування якісного кредитного портфелю на засадах виваженої кредитної політики з врахуванням умов зовнішнього середовища;
 - Підтримка оптимального та достатнього рівня ресурсної бази;
 - Подальша трансформація внутрішніх бізнес-процесів, які дозволять підвищити ефективність бізнесу та якість обслуговування клієнтів;
 - Подальша оптимізація та приведення до належного стану регіональної мережі відділень та банківської інфраструктури;
 - Продовження розробки та впровадження якісних та інноваційних продуктів та сервісів;
 - Удосконалення Приват24 UI/UX для збільшення електронних платежів.
-

Наразі воєнний конфлікт триває і зусилля керівництва Групи спрямовані на підтримку стабільності операційних процесів, безпеку персоналу, забезпечення безперервності діяльності та інші поточні завдання, пов'язані із зовнішніми умовами під час війни. Плани Групи будуть переглянуті після закінчення воєнного стану.

Ключові показники прибутковості

За 12 місяців 2021 року Група отримала 35,2 млрд грн чистого прибутку, що збільшився порівняно з 2020 роком на 10,7 млрд грн., або на 44%. Чистий прибуток Групи залишається максимальним результатом всього банківського сектору України та займає 45% долі в загальному результаті банківської системи.

Основними факторами зростання фінансового результату Групи є:

- Зниження вартості фінансування в рамках загального тренду зниження процентних ставок для фізичних осіб у 2020 році–початку 2021 року на банківському ринку України.
- Збільшення комісій на основі нарощення обсягів транзакційних операцій клієнтів, у т.ч. зростання загального рівня безготівкових розрахунків в країні.
- Утримання під контролем операційних витрат.
- Менші резерви по кредитних ризиках після формування підвищених резервів, пов'язаних з COVID-19, у 2020 році.

Також частина прибутку Групи є результатом впливу макроекономічних факторів та зміною резервів під юридичні ризики.

Так, зміни в світовій економіці та економіці України обумовили зменшення справедливої вартості облігацій внутрішньої державної позики, що були отримані як внесок в статутний капітал Групи при націоналізації. За рахунок такої переоцінки в 2021 році Група отримала 7,7 млрд грн збитків після значної позитивної переоцінки в 2020 році. Одночасно ці збитки частково нівелюються сприятливим впливом на результати Групи коливань валютних курсів, що за 2021 рік обумовило 1,0 млрд. грн. додаткового прибутку. Позитивний вплив на формування загального фінансового результату Групи в 2021 році справило також розформування створених в 2020 році резервів під юридичні ризики.

Отже, Група демонструє стабільні темпи зростання діяльності та фінансового результату. Розвиток бізнесу, контроль за витратами, зважена кредитна політика та ефективне управління процесами як всередині Групи, так і в обслуговуванні клієнтів, забезпечило йому найбільш значне серед інших банків України зростання суми прибутку в 2021 році та лідерські позиції в загальному результаті банківської системи.

II. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру та Наглядовій Раді Акціонерного товариства Комерційний банк «ПриватБанк»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Акціонерного товариства Комерційний банк «ПриватБанк» («Банк») та його дочірніх компаній («Група»), представленої на сторінках 1–99 Розділу II Річного Звіту Групи за 2021 рік, що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2021 року, та консолідованого звіту про прибуток чи збиток, консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком впливу питання, описаного у розділі «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Групи на 31 грудня 2021 року, та її фінансовий результат і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

Група не завершив аналіз чи задовольняються критерії припинення визнання щодо певних коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал (Примітка 13). Ці кошти клієнтів та відповідна дебіторська заборгованість у сумі 8 144 млн. грн. (за мінусом резерву під зменшення корисності в сумі 734 млн. грн.) станом на 31 грудня 2021 та 2020 років (Примітка 12), були визнані у консолідованому звіті про фінансовий стан Групи. Ця дебіторська заборгованість не відповідає визначенню активу згідно з МСФЗ. Таким чином, інші активи Групи було завищено на 8 144 млн. грн на 31 грудня 2021 та 2020 років. Вплив незавершення аналізу критеріїв припинення визнання коштів клієнтів на зобов'язання та капітал Групи станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, а також на процентні витрати та прибутки й збитки від курсових різниць за 2021 та 2020 роки не було визначено. Нашу думку щодо консолідованої фінансової звітності за 2020 рік було модифіковано відповідно.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для

бухгалтерів («РМСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 та Примітку 31 до фінансової звітності, в якій описано поточну ситуацію в Україні внаслідок військового вторгнення російської федерації в Україну, що розпочалося 24 лютого 2022 року та наразі продовжується із непередбачуваними наслідками. Як зазначено у Примітці 3 ці події або умови разом із іншими питаннями, викладеними у Примітці 31, вказують, що існує суттєва невизначеність, яка може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Наш висновок не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту - це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Додатково до питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті. Ці питання розглядались в контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Щодо кожного питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту, в тому числі щодо цих питань. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначених нижче питань, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки із застереженням щодо консолідованої фінансової звітності, що додається.

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Оцінка очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам

Оцінка очікуваного кредитного збитку у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» є, складним та, за своєю

Наші аудиторські процедури включали оцінку методології, підходів та припущень, які використала Група для врахування

(ii)

Ключове питання аудиту

суттю, суб'єктивним процесом, що вимагає застосування суджень та припущень від управлінського персоналу.

Використання різних підходів до та припущень для врахування історичної та прогнозної макроекономічної інформації, в оцінці таких показників як: історичні збитки, відновлення, макроекономічні показники, може призвести до суттєво різних оцінок очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам.

Крім того, щодо дефолтних кредитів, що оцінюються на індивідуальній основі, Банк застосував судження щодо оцінки справедливої вартості заставного майна та очікуваних грошових потоків, виходячи із діапазону сценаріїв.

Беручи до уваги суттєвість балансової вартості кредитів та авансів клієнтам для консолідованої фінансової звітності та суб'єктивну природу оцінки розміру очікуваного кредитного збитку це питання було одним із ключових питань аудиту.

Примітки 3, 4, 8 та 23 до консолідованої фінансової звітності містять інформацію щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам та політик Групи щодо управління ризиками.

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

історичної та прогнозної макроекономічної інформації в оцінці очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам.

Ми отримали розуміння, оцінили дизайн і протестували операційну ефективність контролів щодо розрахунку очікуваного кредитного збитку та вхідної інформації.

Ми також протестували інформацію, що було використано у розрахунку очікуваного кредитного збитку, що включала, але не обмежувалася історичними збитками, відновленнями, макроекономічними показниками та іншими вхідними даними.

За забезпеченими кредитами, що оцінюються на індивідуальній основі, ми провели оцінку методології переоцінки застави та припущень, що було використано для оцінки її справедливої вартості застави та очікуваних грошових потоків виходячи із діапазону сценаріїв.

Ми проаналізували розкриття Групи щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтів, що представлені у примітках до консолідованої фінансової звітності.

Оцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки чи збитки

Оцінка справедливої вартості інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток із вбудованим деривативом була одним із суттєвих професійних суджень управлінського персоналу Групи внаслідок складності моделі та

Наші аудиторські процедури включали отримання розуміння процесу оцінки справедливої вартості, основних джерел вхідних даних та припущень.

Ми провели, із залученням наших внутрішніх експертів, оцінку моделі,

(iii)

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

суб'єктивності припущень та методів оцінки.

Також, балансова вартість у сумі 93 096 млн. грн. є суттєвою для консолідованої фінансової звітності. Отже, ми вважаємо це питання ключовим питанням аудиту.

Примітки 4, 9 та 27 до консолідованої фінансової звітності містять інформацію та судження щодо інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

припущень та методів оцінки, що застосовувалися управлінським персоналом Групи, включаючи ті з них, що стосувалися визначення періоду волатильності обмінних курсів та інших факторів використаних у моделюванні довгострокового прогнозного обмінного курсу.

Також ми протестували вхідні дані, що були застосовані керівництвом Групи у визначенні припущень, такі, як історичні обмінні курси, умови фінансових інструментів та ставки дисконтування.

Інша інформація, що включена до Річного Звіту Групи та Річної інформації емітента цінних паперів Банку за 2021 рік

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Річному звіті Групи (що включає Звіт про управління Групи) та у Річній інформації емітента цінних паперів Банку (що включає Звіт про корпоративне управління), але не включає консолідовану фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Як зазначено у розділі «Основа для думки із застереженням», вплив не завершення аналізу критеріїв припинення визнання коштів клієнтів на зобов'язання та капітал Групи станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, а також на процентні витрати та прибутки й збитки від курсових різниць за 2021 та 2020 роки не було визначено. Відповідно, ми не мали змоги визначити чи є інша інформація викривленою щодо цього питання.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова Рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Групи;
- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.
- ▶ отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо Наглядову Раду та Аудиторський Комітет разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо дій, вжитих для усунення загроз, або запроваджених застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт у відповідності до вимог Розділу IV параграфу 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами)

У відповідності до вимог Розділу IV параграфу 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція №373»), ми звітуємо наступне:

На нашу думку, на основі проведеної роботи під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Групи, Звіт про управління Групи складено відповідно до вимог Розділу IV Інструкції №373 та інформація у Звіті про управління Банку відповідає консолідованій фінансовій звітності.

Ми маємо звітувати у разі, якщо ми визначимо, що Звіт про управління Групи містить суттєві викривлення в світлі наших знань та розуміння, які ми отримали під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Групи. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII («Закон № 2258-VIII») та відповідно до «Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР)», затвердженого рішенням НКЦПФР від 25 липня 2021 року №555 (надалі - «Вимоги НКЦПФР»):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

12 січня 2017 року нас було вперше призначено Наглядовою Радою в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Банку. Наше призначення щорічно поновлюється Наглядовою Радою. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Групи становить шість років.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради

Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради Банку, який ми випустили 21 червня 2022 року відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Групі жодних неаудиторських послуг, окрім тих, що розкриті в консолідованій фінансовій звітності або Звіті про управління Групи.

Звітування щодо Вимог НКЦПФР

- ▶ Повне найменування Банку, інформацію про кінцевого бенефіціара та структуру власності наведено у Примітці 1 до консолідованої фінансової звітності Групи.
- ▶ Станом на 31 грудня 2021 року Банк мав наступні дочірніх компанії (місцезнаходження - Україна): ТОВ «Істейт Гарант», ПрАТ «Кобос», ТОВ «А-Лекс», ТОВ «Українське бюро кредитних історій», ТОВ «Ел Ті Груп» та БФ «Допомагати просто» .
- ▶ Станом на 31 грудня 2021 року Банк не був контролером або учасником небанківської групи.
- ▶ Банк є підприємством, що становить суспільний інтерес, у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV.
- ▶ Пруденційні показники, встановлені НКЦПФР для відповідного виду діяльності для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, не поширюється на банки, які провадять професійну діяльність на фондовому ринку у відповідності до «Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками» затвердженого рішенням НКЦПФР №1597 від 1 жовтня 2015 року.
- ▶ Аудиторський комітет Банку не проводив перевірок фінансово-господарської діяльності Банку за результатами фінансового року.
- ▶ Товариство з обмеженою відповідальністю «Ернст енд Янг Аудиторські Послуги» (код ЄРДПОУ: 33306921, веб-сторінка: www.ey.com/ua) проводило аудит фінансової звітності Групи на підставі договору №GFS-2021-00192 від 2 серпня 2021 року. Аудит був проведений у період з 2 серпня 2021 року по 28 липня 2022 року.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Студинська Ю.С.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»:

Свістич О.М.
Генеральний директор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101250

Студинська Ю.С.
Партнер

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101256

Сімак М.В.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101255

м. Київ, Україна

28 липня 2022 року

ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Аудиторська палата України. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516.

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"
Консолідований звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020 (як рекласифіковано)	31 грудня 2019 (як рекласифіковано)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	52 835	49 911	45 894
Кредити та аванси банкам	7	26 243	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	68 218	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		222 277	221 711	152 157
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	93 096	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	129 074	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	107	1 765	875
Поточні податкові активи	21	9 978	6 660	2 257
Інвестиційна нерухомість		1 989	2 933	3 379
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	10	1 291	958	651
Основні засоби	10	6 159	6 762	5 902
Інші фінансові активи	11	2 673	3 467	2 228
Інші нефінансові активи	12	9 715	10 129	10 529
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		7	32	-
Загальна сума активів		401 385	382 643	309 659
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Інші залучені кошти		-	-	7 721
Кошти банків		3	19	201
Кошти клієнтів	13	325 019	312 568	240 457
Поточні податкові зобов'язання	21	12	9	9
Відстрочені податкові зобов'язання	21	158	147	122
Інші фінансові зобов'язання	14	3 824	4 053	2 626
Забезпечення у т.ч.:	15	3 651	10 687	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		373	329	290
- інше забезпечення		3 278	10 358	2 073
Інші нефінансові зобов'язання	15	1 803	2 103	1 534
Загальна сума зобов'язань		334 470	329 586	255 033
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	16	206 060	206 060	206 060
Емісійний дохід	16	23	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174	12 174
Інші резерви	9, 10	(4 064)	(2 221)	(633)
Резервні та інші фонди банку	16	9 696	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(156 976)	(171 461)	(169 849)
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського Банку		66 913	53 056	54 625
Частки участі, що не забезпечують контролю		2	1	1
Загальна сума власного капіталу		66 915	53 057	54 626
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		401 385	382 643	309 659

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року

Г. Бзюк
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік (як рекласифіковано)
Процентні доходи в т.ч.:		35 857	33 563
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	17	30 873	28 547
- інші процентні доходи	17	4 984	5 016
Процентні витрати	17	(6 533)	(11 943)
Чистий процентний дохід		29 324	21 620
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	18	(856)	(1 809)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		28 468	19 811
Комісійні доходи	19	35 057	27 649
Комісійні витрати	19	(11 840)	(8 888)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		3 226	3 103
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		1 017	(7 460)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з торговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	32	8
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	(7 666)	16 045
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		(873)	(256)
Витрати на виплати працівникам		(8 931)	(8 213)
Амортизаційні витрати		(2 187)	(1 790)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:		(2 417)	(16 742)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	15, 20	6 464	(8 539)
- адміністративні та операційні витрати	20	(8 881)	(8 203)
Інші доходи		1 612	1 429
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(111)	(104)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(164)	(6)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		77	-
Прибуток до оподаткування		35 300	24 586
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	21	(58)	(25)
Прибуток за рік		35 242	24 561
Прибуток, що відноситься до:			
- власників материнського Банку		35 241	24 561
- часток участі, що не забезпечують контролю		1	-
Прибуток за рік		35 242	24 561

Затверджено до вилучення та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бьовш
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Прибуток за рік		35 242	24 561
Інший сукупний дохід			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		(1 758)	(1 649)
- Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		(32)	(8)
- Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу		(2)	(6)
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Будівлі та земля:			
- Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки		(32)	139
- Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці у складі іншого сукупного доходу		6	(25)
Загальна сума іншого сукупного доходу		(1 818)	(1 549)
Загальна сума сукупного доходу		33 424	23 012
Сукупний дохід, що відноситься до:			
- власників материнського Банку		33 423	23 012
- часток участі, що не забезпечують контролю		1	-
Всього сукупний дохід		33 424	23 012

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року

Г. Бьонц
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

Належить акціонеру Банку													
	Статутний капітал	Емісійний дохід	Інші резерви				Всього інші резерви	Результат від операцій з акціонером	Резервні та інші фонди банку	Накопичений дефіцит	Всього	Частки участі, що не забезпечують контролю	Всього капіталу
			Резерв переоцінки валют	Резерв переоцінки будівель	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід								
У мільйонах українських гривень	Прим.												
Власний капітал на 1 січня 2020	206 060	23	27	614	(1 274)	(633)	12 174	6 850	(169 849)	54 625	1	54 626	
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	-	-	24 561	24 561	-	24 561	
Інший сукупний дохід	-	-	-	114	(1 663)	(1 549)	-	-	-	(1 549)	-	(1 549)	
Сукупний дохід	-	-	-	114	(1 663)	(1 549)	-	-	24 561	23 012	-	23 012	
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал:													
- переведення (амортизація) резерву переоцінки будівель до нерозподіленого прибутку	-	-	-	(39)	-	(39)	-	-	39	-	-	-	
Розподіл прибутку:													
- переведення до резервного фонду	16	-	-	-	-	-	-	1 631	(1 631)	-	-	-	
- дивіденди, визнані як розподілені між власниками	16	-	-	-	-	-	-	-	(24 581)	(24 581)	-	(24 581)	
Власний капітал на 31 грудня 2020	206 060	23	27	689	(2 937)	(2 221)	12 174	8 481	(171 461)	53 056	1	53 057	
Власний капітал на 1 січня 2021	206 060	23	27	689	(2 937)	(2 221)	12 174	8 481	(171 461)	53 056	1	53 057	
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	-	-	35 241	35 241	1	35 242	
Інший сукупний дохід	-	-	-	(26)	(1 792)	(1 818)	-	-	-	(1 818)	-	(1 818)	
Сукупний дохід	-	-	-	(26)	(1 792)	(1 818)	-	-	35 241	33 423	1	33 424	
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал:													
- переведення (амортизація) резерву переоцінки будівель до нерозподіленого прибутку	-	-	-	(25)	-	(25)	-	-	25	-	-	-	
Розподіл прибутку:													
- переведення до резервного фонду	16	-	-	-	-	-	-	1 215	(1 215)	-	-	-	
- дивіденди, визнані як розподілені між власниками	16	-	-	-	-	-	-	-	(19 566)	(19 566)	-	(19 566)	
Власний капітал на 31 грудня 2021	206 060	23	27	638	(4 729)	(4 064)	12 174	9 696	(156 976)	66 913	2	66 915	

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г.Бьош
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"
Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік (як рекламифіковано)
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		36 919	32 658
Проценти сплачені		(6 752)	(12 248)
Комісійні доходи, що отримані		35 057	27 649
Комісійні витрати, що сплачені		(11 840)	(8 888)
Чисте (збільшення)/зменшення від операцій з іноземною валютою		3 226	3 110
Виплати працівникам		(9 203)	(7 704)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені		(8 965)	(6 361)
Інші доходи		2 027	1 543
Повернення податків на прибуток (сплата)		(3 358)	(4 433)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до змін в операційних активах та зобов'язаннях		37 111	25 326
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Інші надходження (випуття) грошових коштів		35	5
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів банкам		(1 179)	2 065
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів клієнтам		(15 000)	2 568
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		743	(2)
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів		(106)	300
Чисте зменшення коштів банків		(17)	(203)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		17 566	56 219
Чисте збільшення/(зменшення) інших нефінансових зобов'язань		64	40
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		21	(729)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		39 238	85 589
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу основних засобів		85	36
Придбання основних засобів		(1 128)	(1 696)
Придбання нематеріальних активів		(627)	(541)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів в т.ч.:		71 293	32 135
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		69 622	32 135
- за амортизованою собівартістю		1 671	-
Придбання інвестиційних цінних паперів в т.ч.:		(83 745)	(83 141)
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(83 625)	(81 623)
- за амортизованою собівартістю		(120)	(1 518)
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(14 122)	(53 207)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Виплати за орендними зобов'язаннями		(726)	(631)
Повернення інших залучених коштів		-	(7 621)
Дивіденди сплачені		(19 566)	(24 581)
Чисті грошові кошти, використані в фінансовій діяльності	30	(20 292)	(32 833)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		(1 683)	4 033
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		(1)	(1)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		3 140	3 581
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		48 068	44 487
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	6	51 208	48 068

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бойко
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

1 Вступ

Акціонерне товариство комерційний банк ПриватБанк (далі – "Банк") спочатку був зареєстрований як комерційний банк у формі товариства з обмеженою відповідальністю та потім реорганізований у закрите акціонерне товариство у 2000 році. У 2009 році Банк змінив свою організаційно-правову форму на публічне акціонерне товариство, у якому відповідальність акціонерів обмежена кількістю акцій, що їм належать, відповідно до законодавства України. У червні 2018 року Банк змінив організаційно-правову форму з публічного акціонерного товариства на акціонерне товариство.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років кінцевою контролюючою стороною Банку є держава Україна в особі Кабінету Міністрів України.

Станом на 31 грудня 2021 року до складу Групи «ПриватБанк» (далі разом – «Група») входить Банк, асоційована компанія AS PrivatBank (Латвія) (Банк) та 6 дочірніх компаній, які зареєстровані та ведуть діяльність в Україні: ТОВ Істейт Гарант (діяльність у сфері торгівлі), ПрАТ Кобос (надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна), ТОВ А-Лекс (діяльність у сфері права), ТОВ Українське бюро кредитних історій (діяльність агенств зі стягування платежів і бюро кредитних історій), ТОВ Ел Ті Груп (діяльність у сфері права) та Благодійний Фонд Допомогати просто (31 грудня 2020 року: Банк, асоційована компанія AS PrivatBank (Латвія) (Банк) та 6 дочірніх компаній, які зареєстровані та ведуть діяльність в Україні: ТОВ Істейт Гарант (діяльність у сфері торгівлі), ПрАТ Кобос (надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна), ТОВ А-Лекс (діяльність у сфері права), ТОВ Українське бюро кредитних історій (діяльність агенств зі стягування платежів і бюро кредитних історій), ТОВ Ел Ті Груп (діяльність у сфері права) та Благодійний Фонд Допомогати просто).

Основна діяльність. Основною діяльністю Банку є проведення комерційних банківських операцій та обслуговування фізичних осіб в Україні. Банк здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного банку України (НБУ) з березня 1992 року. Банк здійснює діяльність на фондовому ринку: з торгівлі цінними паперами та депозитарну діяльність відповідно до ліцензій Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку з 2012 та 2013 років. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво № 113 від 2 вересня 1999 р.), що діє відповідно до Закону № 2740-III «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20 вересня 2001 року (зі змінами). Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечував повернення вкладникам депозитів та нарахованих по ним відсотків на суму до 200 тисяч гривень на одну особу у випадку, якщо розпочато процедуру ліквідації Банку.

Станом на 31 грудня 2021 року Банк має 20 філій і 1 475 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі (31 грудня 2020: 26 філій і 1 690 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі).

Юридична адреса та місце здійснення діяльності. Юридична адреса Банку на дату цієї консолідованої фінансової звітності:

Михайла Грушевського 1д,
01001, Київ,
Україна.

Валюта подання. Цю консолідовану фінансову звітність подано в мільйонах гривень, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Група та вплив пандемії COVID-19

Група здійснює основну частину своєї діяльності в Україні. Економіці України властиві певні характеристики, які ставлять під загрозу її стабільність в довгостроковій перспективі. Такі характеристики включають, але не обмежуються, відносно низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу та дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

Станом на кінець березня 2021 року завдяки відновленню економічної активності на світових товарних ринках ціни залишалися на високому рівні.

У березні 2021 року НБУ опублікував Звіт з реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року за 2020 рік, в якому зазначається, що попри вплив економічної кризи через COVID-19, регулятори фінансового сектору успішно реалізують Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року.

Станом на кінець червня 2021 року відновлення глобальної економіки тривало сталими темпами завдяки підвищенню ділового оптимізму в умовах поширення вакцинації, попри появу нових штамів коронавірусу.

У серпні 2021 року Україна отримала 2,7 мільярдів доларів від МВФ.

2 Умови, в яких працює Група та вплив пандемії COVID-19 (продовження)

У серпні 2021 року Міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings змінило прогноз за рейтингами п'яти українських банків на «позитивний» зі «стабільного» внаслідок перегляду агентством прогнозу за суверенними рейтингами України відповідно на «позитивний» зі «стабільного». Fitch відзначив, що рейтингове рішення прийнято з урахуванням стійкості макроекономічних показників України до шоку, викликаного коронавірусом, та очікувань відновлення економіки.

У жовтні 2021 року Міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings підтвердило довгостроковий кредитний рейтинг ПриватБанку на рівні "B" з позитивним прогнозом. Fitch також підтвердило рейтинги стійкості банку на поточному рівні "b". Підтвердження національного рейтингу на рівні "AA (укр)" зі стабільним прогнозом відображає незмінну кредитоспроможність ПриватБанку в порівнянні з аналогічними банками в Україні. За даними агентства, підтвердження рейтингів ПриватБанку відображає провідні позиції банку на українському ринку, високі показники ефективності та незначний вплив на якість кредитного портфелю банку наслідків пандемії.

У кінці листопада 2021 року Україна отримала другий транш у сумі 700 мільйонів доларів у рамках співпраці з Міжнародним валютним фондом.

У грудні 2021 року невизначеність, пов'язана з поширенням Omicron у низці країн, стримувала зростання світової економіки. В умовах часткового вивільнення стратегічних запасів США, Китаєм, Японією це продовжило тиснути у бік здешевлення нафти. Натомість ціни на природний газ на європейському ринку досягнули нового історичного максимуму через значний попит на тлі відмови Росією постачати понадконтрактні обсяги газу.

У грудні 2021 року валютний ринок був переважно збалансований. Цьому сприяло збільшення надходжень експортної виручки, зокрема підприємств АПК, і чиста пропозиція готівкової іноземної валюти. Утім, збереження геополітичної напруги негативно позначалося на настроях учасників ринку.

Сукупно ці фактори погіршили очікування розвитку економіки та призвели до підвищення премії за ризик інвестування в Україну. Тож умови залучення фінансування для державного та приватного секторів на зовнішніх ринках погіршилися. З огляду на це, співпраця з міжнародними фінансовими організаціями залишається передумовою належного управління макроекономічними ризиками. Водночас економіка має достатній запас міцності для протистояння зазначеним загрозам. Фіскальна політика залишалася стриманою, а дефіцит державного бюджету – помірним, державний борг відносно ВВП надалі скорочується, міжнародні резерви перевищили 90% композитного критерію МВФ, їх достатньо для згладжування можливих коливань на валютному ринку. Фінансова система у відмінному стані: стійка, добре капіталізована та ліквідна.

Економіка відновлюється повільніше, ніж очікувалося. Стримують зростання досі недостатній рівень інвестицій та подорожчання енергоносіїв.

Споживча інфляція у грудні 2021 року становить 10% р/р (з 6,1% р/р у січні). Фактична споживча інфляція в грудні 2021 року була вищою за прогноз, опублікований в жовтневому Інфляційному звіті.

Незважаючи на це, у 2021 року офіційний обмінний курс гривні до долара США Національного банку України знизився на 4% (з 28,2746 гривень за долар США на 1 січня 2021 року до 27,2782 гривень за долар США на 31 грудня 2021 року).

У 2021 році Правлінням НБУ були прийняті рішення щодо підвищення облікової ставки з 6%, встановленої з 2020 року, поступово до 9% у грудні 2021 року. Рішення зумовлювалося необхідністю нівелювання додаткових проінфляційних ризиків і поліпшення інфляційних очікувань, що сприятиме поступовому зниженню інфляції до цілі.

Після кризового падіння підприємства багатьох галузей наростили прибутки, перш за все, через високі ціни на продукцію. Сприятливі цінові умови, високий внутрішній попит і загальне зниження рівня процентних ставок створили значний попит бізнесу на кредити. Роздрібне кредитування також вкрай активне: відновилися докризові темпи зростання споживчого кредитування, а іпотечне – зростає майже на 60% у річному вимірі.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації з розповсюдженням коронавірусу та карантину і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій та макроекономічних умов може негативно вплинути на фінансовий стан та результати діяльності Групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

При складанні цієї консолідованої фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених чинників на фінансовий стан і результати діяльності Групи у звітному періоді.

Зміни в операційному середовищі Групи в результаті наступних подій, що відбулися в 2022 році, див. у Примітці 31.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності ("МСФЗ") та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16 липня 1999 р. щодо складання фінансової звітності (зі змінами).

Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням первісного визнання фінансових інструментів на основі справедливої вартості, подальшої оцінки будівель за переоціненою вартістю та похідних фінансових інструментів, фінансових активів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, що оцінюються за справедливою вартістю. Нижче наведено основні положення облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї консолідованої фінансової звітності. Ці принципи застосовувалися послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не вказано інше.

Безперервність діяльності. Ця фінансова звітність підготовлена на основі принципу безперервної діяльності. При підготовці фінансової звітності за 2021 рік керівництвом Групи було оцінено здатність Банку продовжувати свою діяльність в майбутньому з врахуванням військових дій на території України, що тривають та вже спричинили й продовжують спричиняти значні негативні наслідки як для економіки країни в цілому, так і для клієнтів Банку зокрема, як зазначено у Примітці 31. Банком проаналізовано потенційний вплив військової агресії проти України на його фінансовий стан та на фінансові результати в майбутньому.

Оцінки та прогнози діяльності Групи на наступні 12 місяців базувалися на наступних припущеннях:

- прогноз макропоказників, що ґрунтується на травневому прогнозі FocusEconomics Consensus Forecast для України;
- стабільна клієнтська база фізичних осіб може скоротитися через міграцію частини населення України за кордон;
- поступове відновлення кількості активних клієнтів юридичних осіб за рахунок часткового повернення ділової активності до довоєнного рівня, міграції бізнесу в безпечні регіони;
- строкові депозити фізичних та юридичних осіб будуть продовжуватися з урахуванням тенденції пролонгації депозитів з врахуванням даних вже після початку війни;
- кредитний портфель – для роздрібного бізнесу залишається стабільним, з фіксацією кредитних лімітів на поточному рівні із зменшення частки клієнтів в пільговому періоді; для бізнес клієнтів – відновлення та посилення кредитування критичних галузей у безпечних регіонах за програмами «5-7-9» та державними гарантіями, відновлення раніше розрахованих лімітів за овердрафтами, збільшення терміну кредитування за державними програмами кредитування, що дозволить отримувати процентний дохід за такими програмами більш тривалий термін;
- комісійний дохід – прогноз ґрунтується на очікуваннях здійснення клієнтами Групи 70% від звичайної кількості транзакцій, зменшення кількості відділень та банкоматів/ТСО в окупованих регіонах. При цьому, Група зважено підходить до відновлення тарифів за комісійними послугами, плануючи поступово поновлювати в повному обсязі онулені або знижені до цього тарифи за платежами, переказами, операціями з готівкою, еквайрингом, та одночасно збереження знижених комісій за критичними операціями (відправлення переказів в Україну міжнародними системами, комісій за відправлення SWIFT-платежів за критичний імпорт для потреб армії, лікування тощо);
- кредитні ризики в прогнозованому періоді зростають, що вимагає формування додаткових резервів за існуючими активами та більш жорсткі вимоги кредитної політики, а також впливає на справедливу вартість фінансових активів;
- враховується знецінення нефінансових активів (приміщень, обладнання) та списання грошових активів внаслідок війни;
- операційні витрати Групи прогножуються лише на підтримку операційної діяльності (з обмеженням всіх витрат, що не є критичними) або безпосередньо пов'язаними із наслідками воєнного стану та підтримкою безперервності діяльності;
- регуляторні вимоги враховують всі офіційно затверджені на дату прогнозу плани НБУ щодо запровадження нових вимог протягом прогнозного періоду. Разом з тим, Група враховує можливість відтермінування впровадження певних вимог НБУ на кінець прогнозованого періоду, зважаючи на реальний стан та можливості банківської системи на той час. В цьому разі Група виконує всі нормативні вимоги НБУ протягом всього прогнозного періоду.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Оскільки оцінки ґрунтувалися на подіях, які не схожі по масштабу та впливу на діяльність Групи та країни в цілому в минулому, тому реальні результати в майбутньому можуть відрізнятися від оцінок проведених Групою.

Припущення, що лежать в основі оцінок керівництва щодо безперервності діяльності не враховують зовнішні фактори, які можуть змінитися у майбутньому, а саме: зміни умов діяльності на ринку капіталів в Україні та в цілому у світі, інший та/або макроекономічний вплив, який не врахований в оцінках Банку, геополітичні зміни, значні зміни у законодавстві в тому числі банківському, зміни у стандартах звітності та обліку, зміни в податковому законодавстві, а також інші зміни які можуть відбутися у майбутньому та на які Група не має впливу.

Існує суттєва невизначеність, пов'язана із непередбачуваним наразі впливом військових дій на території України, що триває, на припущення, що лежать в основі оцінок керівництва, яка може поставити під сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, і, отже, він не зможе реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності.

Разом з тим, Керівництво Групи вважає, що незважаючи на таку суттєву невизначеність, прогнози та оцінки Групи щодо виконання регулятивних вимог, результатів діяльності та розміру резервів під знецінення активів, дають достатньо підстав для підготовки цієї фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності. Керівництво Групи перегляне безперервність діяльності Групи одразу після завершення дії воєнного стану в Україні.

Застосування нових або переглянутих стандартів та тлумачень

Група вперше застосувала деякі поправки до стандартів, які вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2021 року або після цієї дати. Група не застосовувала достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не вступили в силу.

Перераховані нижче нові та переглянуті стандарти та інтерпретації вступили в силу у звітному році, проте вони не мали впливу на цю фінансову звітність:

- Поправки до МСФЗ 16 «Оренда» - Поправки щодо поступок на оренду, пов'язані з COVID-19 (випущено у травні 2020 року та у березні 2021 року; застосовуються до річних періодів, що починаються 1 червня 2020 року або пізніше та що починаються 30 червня 2021 року або пізніше). Група не використовувала у 2020 році та у 2021 році та не планує в подальшому використовувати дані поправки.
- Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: Визнання та оцінка», МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: Розкриття інформації», МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» та МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування» (випущені в грудні 2020 року, застосовуються з січня 2021 року). «Реформа базової процентної ставки - етап 2», в якій розглядаються питання обліку, що виникають у зв'язку з заміною ставки IBOR на безризикові процентні ставки. Дані поправки передбачають деякі звільнення і додаткове розкриття інформації. Визволення застосовуються, коли щодо фінансового інструменту замість ставки IBOR починає застосовуватися безризикова ставка. Як спрощення практичного характеру зміна основи для визначення передбачених договором грошових потоків в результаті реформи базової процентної ставки слід розглядати як зміна плаваючої процентної ставки за умови, що при переході від ставки IBOR до безризиковою ставкою нова основа для визначення передбачених договором грошових потоків є економічно еквівалентної колишньої основи. Зазначені поправки не мали суттєвого впливу на цю консолідовану фінансову звітність.

Рекласифікації

У 2021 році відповідно до Закону про фінансову звітність Групою вперше подано фінансову звітність на основі таксономії за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі за попередні звітні періоди. Єдиний електронний формат для банків України визначено Національним банком України.

У зв'язку із цим Групою переглянуто формат подання інформації у цій фінансовій звітності та відповідно внесено зміни у порівняльні дані для приведення їх у відповідність до єдиного електронного формату подання даних, згідно наявної таксономії на дату підписання цієї консолідованої фінансової звітності.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

За 2020 рік була внесена наступна рекласифікація, щоб відповідати презентації 2021 року:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2020 (як звітано)	Рекласифікація	31 грудня 2020 (як рекласифіковано)
Консолідований звіт про фінансовий стан			
Активи з права користування	1 738	(1 738)	-
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	958	958
Основні засоби	5 982	780	6 762
Інші нефінансові активи	8 901	1 228	10 129
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	1 228	(1 228)	-
Інші фінансові зобов'язання	2 912	1 141	4 053
Забезпечення у т.ч.:	-	10 687	10 687
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	-	329	329
- інше забезпечення	-	10 358	10 358
Інші нефінансові зобов'язання	-	2 103	2 103
Резерви та нефінансові зобов'язання	12 087	(12 087)	-
Зобов'язання орендаря з лізингу	1 844	(1 844)	-
Резерв переоцінки будівель	689	(689)	-
Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(2 937)	2 937	-
Резерв переоцінки валют	27	(27)	-
Інші резерви	-	(2 221)	(2 221)
Консолідований звіт про прибуток чи збиток			
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(1 771)	(38)	(1 809)
Процентні доходи в т.ч.:	-	33 563	33 563
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	-	28 547	28 547
- інші процентні доходи	-	5 016	5 016
Процентні доходи	33 563	(33 563)	-
Витрати щодо резерву під юридичні ризики	(8 577)	8 577	-
Витрати на виплати працівникам	-	(8 213)	(8 213)
Амортизаційні витрати	-	(1 790)	(1 790)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	(18 087)	1 345	(16 742)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	-	(8 539)	(8 539)
- адміністративні та операційні витрати	(18 087)	9 884	(8 203)
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя	(119)	119	-
Консолідований звіт про рух грошових коштів			
Чисте збільшення/(зменшення) інших нефінансових зобов'язань	-	40	40
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	-	(729)	(729)
Чисте зменшення резервів, інших фінансових та нефінансових зобов'язань	(689)	689	-

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

За 2019 рік була внесена наступна рекласифікація, щоб відповідати презентації 2021 року:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2019 (як звітано)	Рекласифікація	31 грудня 2019 (як рекласифіковано)
Консолідований звіт про фінансовий стан			
Активи з права користування	1 703	(1 703)	-
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	651	651
Основні засоби	4 850	1 052	5 902
Інші нефінансові активи	9 285	1 244	10 529
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	1 244	(1 244)	-
Інші фінансові зобов'язання	1 523	1 103	2 626
Забезпечення у т.ч.:	-	2 363	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	-	290	290
- інше забезпечення	-	2 073	2 073
Інші нефінансові зобов'язання	-	1 534	1 534
Резерви та нефінансові зобов'язання	3 266	(3 266)	-
Зобов'язання орендаря з лізингу	1 734	(1 734)	-
Резерв переоцінки будівель	614	(614)	-
Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(1 274)	1 274	-
Резерв переоцінки валют	27	(27)	-
Інші резерви	-	(633)	(633)

Консолідована фінансова звітність. Дочірні компанії - це такі об'єкти інвестицій, у тому числі структуровані підприємства, які Група контролює, оскільки Група (i) володіє повноваженнями, які надають їй можливість управляти значущою діяльністю, що суттєво впливає на дохід об'єкта інвестицій, (ii) наражається на ризики, пов'язані зі змінним доходом від участі в об'єкті інвестицій, або має право на одержання такого доходу, та (iii) має можливість скористатися своїми повноваженнями щодо об'єкта інвестицій з метою здійснення впливу на величину доходу інвестора. Під час оцінки наявності у Групи повноважень щодо іншого підприємства необхідно розглянути наявність та вплив реальних прав, включаючи реальні потенційні права голосу. Право є реальним, якщо власник має практичну можливість реалізувати це право при прийнятті рішення щодо управління значущою діяльністю об'єкта інвестицій. Група може володіти повноваженнями щодо об'єкта інвестицій, навіть якщо вона не має більшості прав голосу в об'єкті інвестицій. У подібних випадках для визначення наявності реальних повноважень щодо об'єкта інвестицій Група має оцінити розмір пакета своїх прав голосу по відношенню до розміру та ступеня розосередження пакетів інших власників прав голосу. Права захисту інших інвесторів, які пов'язані з внесенням корінних змін у діяльність об'єкта інвестицій або застосовуються у виключних обставинах, не перешкоджають можливості Групи контролювати об'єкт інвестицій. Консолідація дочірніх компаній починається з дати переходу до Групи контролю над ними і припиняється з дати втрати контролю над їх діяльністю.

Придбання дочірніх підприємств обліковується за методом придбання. Придбані активи, що піддаються визначенню, а також зобов'язання і умовні зобов'язання, взяті на себе при об'єднанні підприємств, оцінюються за справедливою вартістю на дату придбання, незалежно від величини частки неконтролюючих учасників.

Група оцінює частку неконтролюючих учасників, яка являє собою поточну частку власності та надає їй власнику право на пропорційну частку чистих активів у випадку ліквідації, окремо за кожною операцією: (а) за справедливою вартістю або (б) за пропорційною часткою у чистих активах придбаної компанії, що належить неконтролюючим учасникам. Частка неконтролюючих учасників, яка не є поточною часткою власності, оцінюється за справедливою вартістю.

Гудвіл оцінюється шляхом віднімання чистих активів придбаної компанії від сумарної величини винагороди, сплаченої за придбану компанію, частки неконтролюючих учасників у капіталі придбаної компанії та справедливої вартості частки у капіталі придбаної компанії безпосередньо перед датою придбання. Будь-яка від'ємна сума ("негативний гудвіл") визнається у складі прибутку чи збитку після того, як керівництво переоцінить, чи визначило воно всі придбані активи та всі взяті на себе зобов'язання, і перегляне відповідність своєї оцінки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Сума винагороди, сплаченої за придбану компанію, оцінюється за справедливою вартістю переданих активів, емітованих дольових інструментів і понесених або взятих на себе зобов'язань, включаючи справедливую вартість активів чи зобов'язань відповідно до домовленостей про умовну винагороду, але без урахування пов'язаних із придбанням витрат, таких як витрати на консультаційні, юридичні, оціночні та аналогічні професійні послуги. Витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з випуском дольових інструментів, вираховуються з суми капіталу; витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з випуском боргових зобов'язань, вираховуються з їхньої балансової вартості, а всі інші витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з придбанням, відносяться на видатки.

Всі внутрішньогрупові операції, залишки та нереалізовані прибутки за операціями між компаніями Групи виключаються при консолідації; нереалізовані збитки також виключаються при консолідації, крім випадків, коли витрати не можуть бути відшкодовані. Банк і всі його дочірні підприємства застосовують єдину облікову політику, що відповідає обліковій політиці Групи.

Частка неконтролюючих учасників – це частина чистого результату господарської діяльності та частка в капіталі дочірньої компанії, що не належить Банку, безпосередньо чи опосередковано. Частка неконтролюючих учасників складає окремий компонент капіталу Групи.

Придбання та продаж частки неконтролюючих учасників. Група застосовує модель суб'єкта економічної діяльності для обліку операцій з неконтролюючими учасниками. Будь-яка різниця між сплаченою сумою та балансовою вартістю придбаної частки неконтролюючих учасників відображається як операція з капіталом безпосередньо у складі капіталу. Різниця між отриманою від продажу сумою та балансовою вартістю реалізованої частки неконтролюючих учасників відображається як операція з капіталом у звіті про зміни капіталу.

Вибуття дочірніх компаній, асоційованих компаній та спільних підприємств. Коли Група втрачає контроль або значний вплив, будь-яка частка, що залишилась у капіталі організації, переоцінюється за справедливою вартістю, а зміни балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку. Справедлива вартість – це первісна балансова вартість для цілей подальшого обліку частки, що залишилась в асоційованій компанії, спільному підприємстві або фінансовому активі. Крім того, всі суми, раніше визнані в іншому сукупному доході щодо цієї організації, обліковуються так, ніби Група здійснила безпосереднє вибуття відповідних активів або зобов'язань. Це може означати, що суми, раніше визнані в іншому сукупному доході, переносяться на прибуток чи збиток.

Якщо частка участі в асоційованій компанії зменшується, але при цьому зберігається суттєвий вплив, то лише пропорційна частка сум, раніше визнаних в іншому сукупному доході, переноситься на прибуток чи збиток у необхідних випадках.

Асоційовані компанії – це компанії, над якими Група має суттєвий вплив. Після первісного визнання Банк обліковує інвестиції в асоційовані компанії за методом участі у капіталі.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від бізнес моделі та договірних умов фінансових інструментів, що описані нижче.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Групою, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що ґрунтуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження). Перехід з рівня на рівень ієрархії справедливої вартості вважається таким, що мав місце станом на кінець звітного періоду. Див. Примітку 27.

Витрати на операції – витрати, що безпосередньо пов'язані з придбанням, випуском або вибуттям фінансового активу чи зобов'язання і які не могли виникнути, якщо суб'єкт господарювання не випустив, не придбав або не реалізував фінансовий інструмент. Витрати на операції включають гонорари і комісії, сплачені агентам (включно з працівниками, які діють як агенти з продажу), радникам, брокерам і дилерам, збори, що стягуються регулюючими органами і біржами, а також податки і мита. Витрати на операцію не включають премії або дисконти, фінансування витрат або внутрішні адміністративні витрати або витрати холдингу.

Амортизована собівартість – це вартість, за якою оцінюються фінансовий актив або фінансове зобов'язання та яка складається із собівартості при первинному визнанні, зменшеної на суму погашення основної суми боргу, збільшеної (зменшеної) на суму накопиченої амортизації будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю погашення, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, відкоригованої, у випадку придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів, із урахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

Метод ефективної ставки відсотка – це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період. Ефективна ставка відсотка (ECB) – ставка, яка дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового інструменту до валової балансової вартості фінансового активу або до валової амортизованої собівартості фінансового зобов'язання. Ефективна ставка відсотка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка.

Первісне визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти за справедливою вартістю через прибутки чи збитки спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Справедливою вартістю фінансових інструментів при їх первісному визнанні є ціна операції. Прибуток або збиток при первісному визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків. Прибутки або збитки, що виникають при первісному визнанні відображаються у прибутку чи збитку.

Прибуток або збиток, що виникають в результаті операцій з акціонером, визнаються в складі капіталу як результат від операцій з акціонером.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів визнаються на дату здійснення розрахунку, тобто на дату здійснення поставки активу Банку або Банком.

Припинення визнання фінансових активів. Група припиняє визнання фінансових активів, коли (а) строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або (б) Група передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти у касі, грошові кошти на рахунках до запитання, та депозити «овернайт» в центральних та інших банках, використання яких не обмежене. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Залишки обов'язкових резервів у центральних банках. Залишки обов'язкових резервів у центральних банках обліковуються за амортизованою вартістю і не можуть використовуватися для фінансування повсякденних операцій Групи і, відповідно, не вважаються компонентом грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів.

Кредити та аванси клієнтам. Група оцінює кредити та аванси клієнтам за амортизованою вартістю тільки за одночасного виконання наступних двох умов:

- (а) актив відповідає бізнес-моделі, метою якої є утримування активів задля збирання контрактних грошових потоків;
- (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

Більш детально такі умови представлено нижче.

На першому етапі Група визначає бізнес-модель на рівні, який найкраще відображає, яким чином здійснюється управління об'єднаними в групи фінансовими активами для досягнення певної мети бізнесу. Бізнес-модель Групи оцінюється не на рівні окремих інструментів, а на більш високому рівні агрегування портфелів і заснована на спостережуваних факторах, таких як:

- яким чином оцінюється результативність бізнес-моделі і прибутковість фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі, і яким чином ця інформація повідомляється ключовому управлінському персоналу Групи;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і на прибутковість фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі) і, зокрема, спосіб управління даними ризиками.

В рамках другого етапу процесу класифікації Група оцінює договірні умови фінансового активу, щоб визначити, чи є передбачені договором грошові потоки по активу виключно платежами за рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу (SPPI тест).

Для цілей даного тесту «основна сума боргу» представляє собою справедливую вартість фінансового активу при первісному визнанні, і вона може змінюватися на протязі терміну дії даного фінансового активу. Найбільш значними елементами відсотків в рамках кредитного договору зазвичай є відшкодування вартості грошей у часі та відшкодування за кредитний ризик. Для проведення SPPI тесту Група застосовує судження і аналізує доречні фактори, наприклад, в якій валюті виражений фінансовий актив, і період, на який встановлена процентна ставка.

Якщо умови фінансових активів переглядаються і переглянуті умови суттєво відрізняються від попередніх умов, новий актив спочатку визнається за справедливою вартістю. Цей актив при первісному визнанні класифікується як придбаний або створений знецінений фінансовий актив, якщо він на дату придбання/перегляду мав ознаки зменшення корисності.

У випадку придбаних або створених знецінених фінансових активів очікувані кредитні збитки визнаються, виходячи із грошових потоків, що дисконтуються за відкоригованою на кредитний ризик ефективною ставкою відсотка, визначеною при первісному визнанні.

Якщо переглянуті умови суттєво не відрізняються від попередніх умов, такі зміни не призводять до припинення визнання первісного активу, натомість, Група визнає прибуток чи збиток від модифікації виходячи зі зміни грошових потоків дисконтованих під первісну ефективну ставку відсотка.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Кредитний збиток — це різниця між усіма контрактними грошовими потоками, що підлягають сплаті на користь Групи за контрактом, та усіма грошовими потоками, які очікує отримати Група (тобто, з урахуванням усіх випадків недоотримання грошових коштів), дисконтованими під первісну ефективну ставку (або ефективну ставку скориговану на ризик для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів).

Група проводить оцінку грошових потоків шляхом врахування усіх контрактних умов для фінансового інструменту (наприклад, авансів, пролонгацій, опціону «кол» та подібних опціонів) протягом очікуваного строку існування такого фінансового інструмента. Група також враховує грошові потоки від продажу утримуваної застави або інших механізмів підвищення кредитної якості, котрі є невід'ємною частиною умов контракту.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Група виходить з припущення що існує можливість проведення достовірної оцінки очікуваного строку існування фінансового інструмента. При цьому в тих рідкісних випадках, коли неможливо провести достовірну оцінку очікуваного строку існування фінансового інструмента, Група використовує залишок строку, передбаченого контрактом для такого фінансового активу.

Група регулярно проводить оцінку якості кредитного портфеля та оцінює очікувані збитки від можливих втрат. Сума очікуваних кредитних збитків дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам або очікуваним збиткам в межах строку дії фінансового інструменту.

При первісному визнанні та до дати значного збільшення кредитного ризику Група визнає очікувані кредитні збитки на строк 12 місяців або строку до погашення, якщо такий строк коротший за 12 місяців. 12-ти місячні очікувані кредитні збитки — це частина очікуваних кредитних збитків в межах строку дії фінансового інструменту, що відображає очікувані кредитні збитки внаслідок настання дефолту фінансового інструмента, які можуть виникнути протягом 12-ти місяців після звітної дати.

Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту — це очікувані кредитні збитки, що виникають унаслідок усіх можливих випадків невиконання зобов'язань протягом очікуваного строку існування фінансового інструмента. Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту визнаються, якщо кредитний ризик за фінансовим інструментом значно збільшився з моменту первісного визнання.

Для усіх фінансових інструментів в залежності від виду інструменту та типу боржника визначаються наступні фактори значного збільшення кредитного ризику:

- наявність простроченої заборгованості від 30 днів станом на звітну дату (для банків від 7 днів);
- прострочення платежу від 30 днів більше двох разів протягом останніх дванадцяти місяців (за кредитами клієнтам); та інше.

Група оцінює суму очікуваних кредитних збитків фінансового інструмента так, щоб це відображало: (а) об'єктивну та зважену на імовірність суму, що визначається шляхом оцінки низки можливих результатів; (б) вартість грошей у часі; та (в) обґрунтовану і прийнятну інформацію про минулі події, поточні умови і прогнози щодо майбутніх економічних умов, яку можна отримати без зайвих зусиль чи витрат станом на звітну дату.

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Групи щодо величини кредитних збитків. Однак, враховуючи всю обґрунтовану і підтверджену інформацію, яку можна отримати без зайвих витрат чи зусиль під час оцінки кредитних збитків, Група також враховує спостережну ринкову інформацію про кредитний ризик конкретного фінансового інструмента або подібних фінансових інструментів.

Група визнає станом на кожну звітну дату зміну розміру очікуваних кредитних збитків «як прибуток або збиток від зменшення корисності» в прибутку або збитку. Група визнає сприятливі зміни в очікуваних кредитних збитках як прибуток від зменшення корисності, а негативні зміни як збиток від зменшення корисності.

Для усіх фінансових інструментів в залежності від виду інструменту та типу боржника визначаються наступні фактори зменшення корисності:

- наявність простроченої заборгованості понад 90 днів станом на звітну дату (для банків від 30 днів);
- початок процедури або визнання банкрутства, початок ліквідації юридичної особи;
- виявлення та/або підтвердження ознак шахрайства щодо фінансової операції (для кредитів з 1-го дня прострочення) та інше.

Оцінка фінансових інструментів в залежності від їх суттєвості проводиться на індивідуальній або на портфельній основі. При оцінці очікуваних збитків на індивідуальній основі Група використовує сценарний аналіз на основі ймовірно зважених дисконтованих грошових потоків.

Група безпосередньо зменшує валову балансову вартість фінансового активу та резерв під очікувані кредитні збитки, якщо вона не має обґрунтованих очікувань щодо відновлення фінансового активу в цілому або його частини. Списання являє собою подію припинення визнання.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя. Майно, що перейшло у власність Групи як заставодержателя, є нефінансовими активами, отриманими Групою при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи при первинному визнанні визнаються за найменшою з двох величин: справедливої вартості майна або балансової вартості відповідних кредитів. В подальшому Група оцінює такі активи за меншою з двох оцінок: балансової вартості та чистої вартості реалізації. Політика Групи полягає в вибутті активів у ході звичайної діяльності. Виручені кошти використовуються для зменшення або погашення неврегульованої заборгованості. В цілому, Група не використовує майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя, у комерційній діяльності.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням та фінансові гарантії. Група бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитивів та фінансових гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої фінансові зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується пропорційно протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. У такому випадку, комісія із зобов'язання надати кредит відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при первісному визнанні.

На кінець кожного звітного періоду зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при первісному визнанні, та (ii) за оцінкою резерву під очікувані кредитні збитки.

Гарантії виконання. Гарантії виконання - це договори, що надають компенсацію, якщо інша сторона не виконує передбачений договором обов'язок. Гарантії виконання не передають кредитний ризик. Ризик за договором з гарантією виконання є можливістю невиконання передбаченим договором обов'язком іншою стороною. Відповідно, гарантії виконання не є фінансовими інструментами і тому не належать до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 9.

Інвестиційні цінні папери. Група визначає категорію оцінки цінних паперів відповідно до бізнес-моделі та SPPI критеріїв:

1) Інвестиційні цінні папери обліковуються за амортизованою собівартістю («АС»), якщо виконуються обидві такі умови:

- (а) актив відповідає бізнес-моделі, метою якої є утримування активів задля збирання контрактних грошових потоків;
- (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

2) Інвестиційні цінні папери обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід («СВІСД»), якщо:

- (а) актив відповідає бізнес-моделі, мета якої - утримування активів задля збирання контрактних грошових потоків та продажу фінансових активів;
- (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

Після первісного визнання такі цінні папери оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням результату переоцінки до іншого сукупного доходу, за винятком збитку від зменшення корисності, прибутків або збитків від операцій з іноземною валютою та процентних доходів, нарахованих з використанням методу ефективної ставки відсотка, які визнаються безпосередньо у звіті про прибутки чи збитки. Під час продажу прибуток/збиток, раніше відображений в іншому сукупному доході, перекласифіковується у прибуток чи збиток.

3) Інвестиційні цінні папери обліковуються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток («СВПЗ»), якщо тільки вони не оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у іншому сукупному доході. Вбудований опціон обліковується разом з основним інструментом. На кожну звітну дату проводиться переоцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, разом з вбудованим опціоном до справедливої вартості.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість – нерухоме майно, яке було придбано або побудовано з метою збільшення інвестованого капіталу, або за рахунок орендної плати та/або майбутнього перепродажу майна. Первісно інвестиційне майно визнається за вартістю придбання, включаючи витрати на операцію, і згодом переоцінюється за справедливою вартістю.

Активи у формі права користування. Група визнає активи у формі права користування на дату початку оренди (тобто дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення, з коригуванням на переоцінку зобов'язань за орендою. Первісна вартість активу в формі права користування включає величину визнаних зобов'язань за орендою, понесені початкові прямі витрати і орендні платежі, здійснені на дату початку оренди або до такої дати за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів за орендою. Якщо у Банку відсутня достатня впевненість в тому, що він отримає право власності на орендований актив в кінці терміну оренди, визнаний актив у формі права користування амортизується лінійним методом протягом коротшого з таких періодів: ймовірний строк корисного використання активу або термін оренди. Активи у формі права користування перевіряються на предмет знецінення.

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною або за переоціненою вартістю, як описано нижче, мінус накопичена амортизація та накопичений збиток від зменшення корисності, якщо потрібно. Первісна вартість будівель та обладнання придбаних дочірніх компаній – це їхня розрахункова справедлива вартість на дату придбання.

Вартість будівель переоцінюється з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості, станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки визнається в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у капіталі. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, визнається в іншому сукупному доході та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку за період. Резерв переоцінки будівель показаний у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується. Накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу, а чиста вартість трансформується до вартості переоцінки активу.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю, за мінусом резерву на зменшення корисності, якщо необхідно. Незавершене будівництво не амортизується до того моменту, поки актив не буде придатним для використання.

Всі інші компоненти основних засобів обліковуються за первісною вартістю.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак зменшення корисності основних засобів. Якщо такі ознаки існують, Група оцінює суму очікуваного відшкодування відповідного активу та визнає збиток від зменшення корисності, якщо сума очікуваного відшкодування активу менше його балансової вартості. Балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, і збиток від зменшення корисності визнається у складі прибутку чи збитку за період у сумі, яка перевищує суму переоцінки, визнаної раніше в капіталі. Збиток від зменшення корисності, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку за період.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизація. Амортизація на землю не нараховується. Амортизація інших компонентів основних засобів починається з дати, коли актив є доступним для використання та розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості або вартості оцінки до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу у роках, в основному, таким чином:

Будівлі	5-50 років
Комп'ютерне обладнання	2-10 років
Офісні меблі та обладнання	4-13 років
Транспортні засоби	5-10 років
Нематеріальні активи	2-20 років
Електронні системи	4-20 років
Інші	4-12 років

Поліпшення орендованих приміщень амортизуються протягом строку оренди. Ліквідаційна вартість активу – це попередньо оцінена сума, що її Група отримала би на поточний час від вибуття активу після вирахування попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив вже був би застарілим та у стані, очікуваному по закінченні строку його корисного використання. Ліквідаційна вартість переглядається на кінець кожного фінансового року та, якщо очікування суттєво відрізняються від попередніх оцінок, відображаються як зміни в обліковій оцінці. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років ліквідаційна вартість була нульовою.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Групи, крім гудвілу, мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію конкретного програмного забезпечення.

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Групою і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх виникнення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить 2-10 років.

Короткострокова оренда і оренда активів з низькою вартістю. Група застосовує звільнення від визнання щодо короткострокової оренди до короткострокових договорів оренди (тобто до договорів, в яких на дату початку оренди передбачений термін оренди становить не більше 12 місяців і які не містять опціону на покупку). Банк також застосовує звільнення від визнання щодо оренди активів з низькою вартістю до договорів оренди офісного обладнання, вартість якого вважається низькою (вартістю менше ніж 50 тисяч гривень). Орендні платежі за короткостроковою орендою та орендою активів з низькою вартістю визнаються як витрати за орендою лінійним методом протягом терміну оренди.

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом. У випадках, коли Група виступає лізингодавцем відповідно до лізингового контракту, за яким переважно всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, передаються одержувачу лізингу, активи, передані у лізинг, відображаються у складі дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом і обліковуються за поточною вартістю майбутніх лізингових платежів. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом відображається на дату початку лізингу (дату початку терміну дії лізингу) із використанням ставки дисконтування, визначеної на дату лізингової угоди (датою лізингової угоди вважається дата підписання лізингового контракту або дата, коли сторони домовились про основні умови лізингу, залежно від того, яка дата настала раніше).

Різниця між загальною сумою такої заборгованості та її дисконтованою вартістю відображається як неотриманий фінансовий дохід. Цей дохід визнається протягом терміну лізингу із використанням методу чистих інвестицій (до оподаткування), який відображає постійну періодичну норму дохідності. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з організацією лізингу, включаються до первісної суми дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, зменшуючи суму доходу, що визнається за період лізингу. Фінансові доходи від лізингу обліковуються у складі процентних доходів у прибутку чи збитку за період.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Активи, утримувані для продажу. Група включає до групи активів, утримуваних для продажу, необоротні активи, вартість яких в майбутньому буде відшкодовано шляхом їх продажу, а не використання. Для цього активи повинні бути доступними для негайного продажу в їх теперішньому стані та на умовах, які є звичайними для продажу таких активів, при цьому ймовірність продажу таких активів є високою та керівництво Групи має твердий намір та можливості щодо їх продажу.

Група оцінює такі активи за меншою з двох оцінок: балансової вартості та справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж. Амортизація на необоротні активи, утримувані для продажу, не нараховується.

Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями. Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями обліковується з моменту надання Групі грошових коштів або інших активів банками-контрагентами або фінансовими організаціями. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними органами або юридичними особами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, що включають валютообмінні контракти, угоди про майбутню процентну ставку, валютні свопи та валютні опціони, обліковуються за справедливою вартістю.

Всі похідні фінансові інструменти показуються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних інструментів відносяться на прибуток чи збиток за період. Група не застосовує облік хеджування.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Група припиняє визнання фінансового зобов'язання тоді коли воно погашено, тобто коли зобов'язання, передбачене контрактом, виконане, анульоване або строк його дії закінчився. Операція обміну між Групою та кредитором борговими інструментами з суттєво різними умовами обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно, суттєва зміна умов існуючого фінансового зобов'язання або його частини (незалежно від того, чи є ця зміна наслідком фінансових труднощів) обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), врегульованого або переданого іншій стороні, та сумою сплаченої винагороди, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається у складі прибутку чи збитку. Умови вважаються суттєво відмінними у разі, якщо дисконтована поточна вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи будь-які сплачені комісійні за вирахуванням отриманих комісійних, які дисконтовані із використанням первісної ефективної ставки відсотка, відрізняється принаймні на 10% від дисконтованої поточної вартості залишкових грошових потоків за початковим фінансовим зобов'язанням. Якщо операція обміну борговими інструментами або зміна їх умов обліковується як врегулювання фінансового зобов'язання, будь-які понесені витрати або сплачені комісійні визнаються у складі прибутку чи збитку від врегулювання зобов'язання. Якщо операція обміну борговими інструментами або зміна їх умов не обліковується як врегулювання фінансового зобов'язання, будь-які понесені витрати або сплачені комісійні призводять до коригування балансової вартості зобов'язання та амортизуються протягом залишкового строку дії зобов'язання, умови якого були змінені.

Зобов'язання за орендою. На дату початку оренди Група визнає зобов'язання за орендою, які оцінюються за приведеною вартістю орендних платежів, які будуть здійснені протягом терміну оренди. Орендні платежі включають фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів за орендою до отримання, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, і суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну виконання опціону на покупку, якщо є достатня впевненість в тому, що Банк виконає цей опціон, і виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання Банком опціону на припинення оренди. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в тому періоді, в якому настає подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.

Для розрахунку приведеної вартості орендних платежів Група використовує ставку залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди, якщо процентна ставка, закладена в договорі оренди, не може бути легко визначена. Після дати початку оренди величина зобов'язань за орендою збільшується для відображення нарахування відсотків і зменшується для відображення здійснених орендних платежів. Крім того, в разі модифікації, зміни терміну оренди, зміни по суті фіксованих орендних платежів або зміни оцінки опціону на покупку базового активу проводиться переоцінка балансової вартості зобов'язання за орендою.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Податок на прибуток. У цій консолідованій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – сума податку на прибуток, що підлягає сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (податкового збитку) за період. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо консолідована фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при первісному визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при первісному визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання не обліковуються для тимчасових різниць при первісному визнанні гудвілу і, згодом, який не вираховується для цілей оподаткування. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання було згорнуто лише по окремих компаніях Групи. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочений податок на прибуток нараховується за нерозподіленим прибутком дочірніх компаній після придбання та іншими змінами у резервах дочірніх компаній, за винятком випадків, коли Група контролює дивідендну політику дочірньої компанії й існує вірогідність того, що різниця не буде сторнована у передбачуваному майбутньому через дивіденди або іншим чином.

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Групи станом на кінець кожного звітного періоду. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Групою податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання станом на кінець звітного періоду.

Резерви. Резерви – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Група має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал та емісійний дохід. Прості акції показуються у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з випуском нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами відображаються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної ставки відсотка. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Група визнає відсотковий дохід за незнеціненими фінансовими активами на валову балансову вартість таких активів з використанням первісної ефективної ставки відсотка.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Для знецінених фінансових інструментів, відсотковий дохід розраховується як добуток чистої балансової вартості (амортизованої собівартості) і ефективної ставки відсотка.

Процентна виручка за всіма фінансовими активами, що оцінюються за СВПЗ, визнається з використанням договірної процентної ставки в складі статті «Інша процентна виручка» в консолідованому звіті про прибуток або збиток.

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із створенням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійні за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Групою, є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані. Комісія за синдикувані кредити відображається як дохід, коли операцію синдикування завершено і Група не залишає собі частину кредитного пакету, або коли Група залишає собі частину кредитного пакету за такою ж ефективною ставкою відсотка, що й інші учасники операції.

Виплати та комісійні в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній), які Група отримує після завершення відповідної операції, відображаються після завершення зазначеної операції. Виплати за управління активами та інші консультативні послуги з управління визнаються на основі відповідних угод про надання послуг, як правило, пропорційно витраченому часу. Виплати за управління активами, що стосуються інвестиційних фондів, визнаються пропорційно протягом періоду надання послуг. Той же принцип застосовується до послуг з управління коштами, фінансового планування та зберігання цінностей, які надаються протягом тривалого періоду часу.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Групи і валютою подання звітності Групи є національна валюта України – українська гривня. Операції в іноземній валюті визнаються у функціональній валюті за курсом, що діє на дату здійснення операції.

Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ станом на кінець кожного відповідного звітного періоду. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Групи за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець періоду, відображаються у складі прибутку чи збитку за період як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти. Перерахунок за курсами на кінець періоду не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю, в іноземній валюті, в тому числі інструменти капіталу, перераховуються за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості. Вплив змін обмінного курсу на справедливую вартість немонетарних статей, які оцінюються за справедливою вартістю, обліковується у складі прибутків або збитків від зміни справедливої вартості.

Курси валют. Основні курси обміну, що використовувалися для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	Середній курс обміну		Середній курс обміну	
	31 грудня 2021, UAH	за 2021 рік, гривень	31 грудня 2020, UAH	за 2020 рік, гривень
1 долар США	27,278200	27,283465	28,274600	26,963899
1 євро	30,922600	32,300937	34,739600	30,801309

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до консолідованого звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. Таке право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутньої події та (б) повинне мати юридичну силу виконання в усіх наступних обставинах: (i) у ході нормального ведення бізнесу, (ii) у разі невиконання зобов'язань з платежів (події дефолту) та (iii) у випадку неплатоспроможності чи банкрутства.

Прибуток на акцію. Прибуток на акцію розраховується шляхом поділу прибутку або збитку, що належить акціонеру Банку, на середньозважену кількість акцій з участю в обігу протягом звітного періоду.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками Групи. У Групи відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів за планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

Звітність за сегментами. Формат подання інформації про сегменти відповідає формату внутрішньої звітності, яка подається особі, відповідальній за прийняття операційних рішень Групи. Сегменти, чії доходи, фінансові результати та активи перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що відображаються у консолідованій фінансовій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду, включають:

Збитки від зменшення корисності кредитів та авансів. Група регулярно проводить оцінку якості кредитного портфеля та оцінює очікувані збитки від можливих втрат. Сума очікуваних кредитних збитків дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам або очікуваним збиткам в межах строку дії фінансового інструменту, якщо відбулось значне погіршення кредитної якості після первісного визнання. Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту визнаються, якщо кредитний ризик за фінансовим інструментом значно збільшився з моменту первісного визнання.

Станом на 31 грудня 2021 року збільшення або зменшення розрахункових та прогнозних показників на 10% за кредитами з оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців та з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту на груповій основі призвело б до збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 151 мільйонів гривень (2020: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 150 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2021 року збільшення або зменшення фактичних збитків на 10% за знеціненими кредитами, що оцінюються на груповій основі, призвело б до збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 253 мільйона гривень або 910 мільйонів гривень, відповідно (2020 рік: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 363 мільйонів гривень або на 1 219 мільйонів гривень, відповідно).

Станом 31 грудня 2021 року збільшення або зменшення на 10% фактичних збитків від окремих значних знецінених кредитів, що оцінюються на індивідуальній основі, внаслідок можливих відмінностей у сумах та строках грошових потоків призвело б до збільшення або зменшення резервів під очікувані кредитні збитки на 826 мільйонів гривень або 16 375 мільйонів гривень, відповідно (2020 рік: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 945 або на 16 395 мільйонів гривень, відповідно).

Для оцінки очікуваних кредитних збитків на портфельній основі використовуються історичні дані (щодо подій дефолтів, збитків у разі дефолту, тощо) груп кредитів зі схожими характеристиками з урахуванням прогнозних макроекономічних показників (середня заробітна плата, сальдо поточного рахунку, обмінний курс, ціна на паливо, ціна на основні експортні товари (наприклад, пшениця) валовий внутрішній продукт та інші показники) із використанням зважених за ймовірністю сценаріїв – базового, оптимістичного та песимістичного. Група прогнозує економічні показники на два роки.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Інформація по ключових макропоказниках (основні показники, які використовує Група) у розрізі зважених сценаріїв на 31 грудня 2021 року представлено нижче:

Ключові макропоказники	Сценарії	Присвоєні ваги		
		(%)	2022	2023
Динаміка середньомісячної зарплати, %	Базовий сценарій	50%	8%	8%
	Оптимістичний сценарій	10%	12%	8%
	Песимістичний сценарій	40%	8%	8%
Поточний рахунок, мільйонів доларів США	Базовий сценарій	50%	(410)	(850)
	Оптимістичний сценарій	10%	(252)	(692)
	Песимістичний сценарій	40%	(568)	(1 008)
Обмінний курс, гривень за 1 долар	Базовий сценарій	50%	28,0	28,7
	Оптимістичний сценарій	10%	26,6	27,3
	Песимістичний сценарій	40%	38,2	39,7
Бензин А95, гривень за 1 літр	Базовий сценарій	50%	30,9	31,8
	Оптимістичний сценарій	10%	29,4	30,2
	Песимістичний сценарій	40%	38,6	39,8
Валовий внутрішній продукт (ВВП), %	Базовий сценарій	50%	1,9	3,4
	Оптимістичний сценарій	10%	3,2	4,7
	Песимістичний сценарій	40%	(4,8)	(3,3)
Ціна на пшеницю, доларів США за 1 бушель	Базовий сценарій	50%	660	557
	Оптимістичний сценарій	10%	804	678
	Песимістичний сценарій	40%	516	435
Експорт чорних металів, мільярдів доларів США	Базовий сценарій	50%	7,75	7,70
	Оптимістичний сценарій	10%	8,38	8,32
	Песимістичний сценарій	40%	7,13	7,07

Нижче представлено вплив застосування декількох сценаріїв на розмір очікуваних кредитних збитків на основний сегмент кредитного портфелю Банку (кредитні картки) на 31 грудня 2021 року:

Стадія оцінки очікуваних кредитних збитків	Вплив декілька сценаріїв	Вплив базовий сценарій	Ефект застосування декількох сценаріїв
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	942	850	92
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	161	154	7
Знецінені кредити	1481	1464	17
Всього	2 584	2 468	116

Ефект застосування декількох економічних сценаріїв на розмір очікуваних кредитних збитків визначено як порівняння розміру очікуваних кредитних збитків у результаті застосування 100% зважування до базового сценарію для кожної стадії із розміром очікуваних кредитних збитків у разі застосування декількох зважених сценаріїв станом на 31 грудня 2021 року.

Банк регулярно проводить валідацію та аналіз макропоказників в частині їх впливу на очікувані кредитні збитки і змінює їх перелік та ваги сценаріїв у разі потреби.

Прогнози макропоказників, що використовуються для прогнозування PD та LGD, переглядаються Банком щоквартально з метою адекватної оцінки величини потенційних кредитних збитків.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Інформація по ключових макропоказниках (основні показники, які використовує Група) у розрізі зважених сценаріїв на 31 грудня 2020 року представлено нижче:

Ключові макропоказники	Сценарії	Присвоєні ваги (%)	2021	2022
Динаміка середньомісячної зарплати, %	Базовий сценарій	50%	11,91%	11,91%
	Оптимістичний сценарій	10%	14,19%	14,19%
	Песимістичний сценарій	40%	9,95%	9,95%
Поточний рахунок, мільйонів доларів США	Базовий сценарій	50%	(650)	(650)
	Оптимістичний сценарій	10%	(492)	(492)
	Песимістичний сценарій	40%	(808)	(808)
Обмінний курс, гривень за 1 долар	Базовий сценарій	50%	29	29
	Оптимістичний сценарій	10%	28	28
	Песимістичний сценарій	40%	41	41
Бензин А95, гривень за 1 літр	Базовий сценарій	50%	27	27
	Оптимістичний сценарій	10%	25	25
	Песимістичний сценарій	40%	34	34
Валовий внутрішній продукт (ВВП), %	Базовий сценарій	50%	4	4
	Оптимістичний сценарій	10%	5	5
	Песимістичний сценарій	40%	(3)	(3)
Ціна на пшеницю, доларів США за 1 бушель	Базовий сценарій	50%	526	526
	Оптимістичний сценарій	10%	671	671
	Песимістичний сценарій	40%	381	381

Нижче представлено вплив застосування декількох сценаріїв на розмір очікуваних кредитних збитків на основний сегмент кредитного портфелю Банку (кредитні картки) на 31 грудня 2020 року:

Стадія оцінки очікуваних кредитних збитків	Вплив декілька сценаріїв	Вплив базовий сценарій	Ефект застосування декількох сценаріїв
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	905	801	104
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	174	160	14
Знецінені кредити	2 176	2 140	36
Всього	3 255	3 101	154

Справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за СВПЗ з вбудованим опціоном. Справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за СВПЗ з вбудованим опціоном, які не котируються на активних ринках, визначається з використанням методів оцінки. У тих випадках, коли методи оцінки (наприклад, моделі) використовуються для визначення справедливої вартості, вони перевіряються і періодично переглядаються кваліфікованим персоналом. Наскільки це практично можливо, в моделях використовуються тільки спостережувані дані, але там, де це неможливо, наприклад, оцінки волатильності обмінних курсів, для визначення справедливої вартості потрібна певна ступінь судження. Додаткова інформація представлена в Примітці 27.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень. Див. Примітку 26.

Значні судження при визначенні терміну оренди в договорах з опціоном на подовження. Група визначає термін оренди таким, що не підлягає достроковому припиненню, разом з періодами, щодо яких передбачений опціон на подовження оренди, якщо є достатня впевненість в тому, що він буде виконаний, або періодами, щодо яких передбачений опціон на припинення оренди, якщо є достатня впевненість в тому, що він не буде виконаний.

За деякими договорами оренди у Групі є опціон на подовження оренди активів на додатковий термін від трьох до п'яти років. Група застосовує судження, щоб визначити, чи є у неї достатня впевненість в тому, що вона виконає даний опціон на подовження. При цьому Група враховує всі доречні фактори, що призводять до виникнення економічного стимулу для виконання опціону на подовження оренди. Після дати початку оренди Група повторно оцінює термін оренди при виникненні значної події або зміни обставин, які підконтрольні групі і впливають на її здатність виконати (або не виконати) опціон на подовження оренди (наприклад, зміна бізнес-стратегії).

5 Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації консолідованої фінансової звітності Групи. Група планує застосувати ці стандарти після їх вступу в силу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28: «Продаж або внесення активів в асоційовану компанію чи спільне підприємство інвестором» (випущені 11 вересня 2014 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються після дати, визначеної Радою з міжнародних стандартів фінансової звітності). Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою організацією, яка продається асоційованій компанії або спільному підприємству або вноситься до них. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, які виникають у результаті продажу або внеску активів, які представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж компанія, інвесторів в асоційованій компанії або спільному підприємстві. Група не очікує істотного ефекту від застосування цих поправок.

МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування» (випущений у травні 2017 року і вступає в дію з 1 січня 2023 року або після цієї дати). МСФЗ 17 – це новий комплексний стандарт для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 вступить в силу, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування», який був випущений у 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (наприклад, страхування життя і страхування, відмінного від нього, пряме страхування і перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є декілька винятків із сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи все доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- певні модифікації для договорів страхування з прямою участю в інвестиційному доході (метод змінної винагороди);
 - спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.
- Група не очікує, що зазначені зміни матимуть суттєвий вплив на цю консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування МСФЗ» (випущені у травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки спростили застосування МСФЗ 1 дочірньою компанією, яке вперше застосовується після материнської компанії, щодо вимірювання сукупних різниць у перерахунку.

Дані поправки не застосовні для Групи та не будуть мати вплив на консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство» (випущені у травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки скасували вимоги щодо виключення грошових потоків із оподаткування під час вимірювання справедливої вартості, тим самим узгоджуючи вимоги щодо оцінки справедливої вартості у МСФЗ 41 з тими, що містяться в інших стандартах МСФЗ.

Дані поправки не застосовні для Групи та не будуть мати вплив на консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» (випущені у травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки заборонили компанії віднімати від вартості основних засобів суми, отримані від продажу виробленої продукції, в той час як компанія готує актив до використання за призначенням. Замість цього компанія буде визнавати такий дохід від продажів і відповідні витрати в прибутку чи збитку.

Дані поправки не застосовні для Групи та не будуть мати вплив на консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» (випущені у травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки звузили і уточнили визначення бізнесу. Вони також дозволяють спростити оцінку того, чи є придбаний набір видів діяльності і активів групою активів, а не бізнесом.

Дані поправки не застосовні для Групи та не будуть мати вплив на консолідовану фінансову звітність.

5 Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу (продовження)

Поправки до МСФЗ (IAS) 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» (випущені в травні 2020 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправки визначають, які витрати суб'єкт господарювання включає у визначення витрат на виконання контракту з метою оцінки того, чи контракт є обтяжливим.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» (випущені в період 2018- 2020 років, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати). - «Комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» для припинення визнання фінансових зобов'язань». У поправці уточнюється склад сум комісійної винагороди, які організація враховує при оцінці того, чи умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання істотно відрізняються від умов первісного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між кредитором і позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачену або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Організація повинна застосовувати дану поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідовану фінансову звітність.

Поправки до IAS 12 «Податок на прибуток» (випущені в травні 2021 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки зменшили різноманітність у звітності та погодження обліку відкладеного податку за операціями, такими як оренда, що ведуть до визнання активу та зобов'язання, за загальним принципом МСФЗ (IAS) 12 визнання відкладеного податку для тимчасових різниць.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідовану фінансову звітність.

Поправки до IAS 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки» (випущені у лютому 2021 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки ввели визначення «облікових оцінок» та включили інші поправки до МСФЗ (IAS) 8, щоб допомогти організаціям відрізняти зміни в обліковій політиці від змін у бухгалтерських оцінках.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування», МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» (випущені у березні 2021 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки допомогли організаціям уникнути тимчасових бухгалтерських невідповідностей між фінансовими активами та зобов'язаннями за договорами страхування та, отже, підвищують корисність порівняльної інформації для користувачів фінансової звітності.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСБО (IAS) 1 – «Подання фінансової звітності» (випущені у січні 2020 року). Поправки стосуються класифікації поточних та довгострокових зобов'язань, зокрема:

- уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо організація має право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців – це право має існувати на дату закінчення звітного періоду;
- класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від ймовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом;
- докладніше прописаний порядок оцінки обмежувальних умов (ковенантів).

Вказані зміни набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, та застосовуються ретроспективно. В даний час Банк аналізує можливий вплив цих змін на поточну класифікацію зобов'язань та необхідність перегляду умов за існуючими договорами позики.

5 Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу (продовження)

Поправки до IAS 1 «Подання фінансової звітності» (випущені у січні та лютому 2021 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати). Поправки до IAS 1 випущені у 2021 році вимагають від компаній розкривати істотні положення про облікову політику, а не основні положення про облікову політику, включають керівництво та приклади застосування суттєвості до розкриття інформації про облікову політику. Поправки випущені у 2020 році стосуються та уточнюють класифікацію поточних та довгострокових зобов'язань. Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю окрему фінансову звітність.

6 Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Грошові кошти в касі	21 027	20 774
Залишок на рахунку в НБУ	5 957	5 549
Залишок на рахунку та обов'язкові резерви в Центральному банку Кіпру	1 626	1 838
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках		
- Україна	1	4
- ОЕСР	24 136	21 664
- Інші країни, крім ОЕСР	103	98
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	(15)	(16)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	52 835	49 911

Станом на 31 грудня 2021 року обов'язкові резерви на рахунках філії Групи на Кіпрі зберігалися в Центральному банку Кіпру на загальну суму 80 мільйон гривень (на 31 грудня 2020 року: 101 мільйон гривень) та на кореспондентських рахунках Групи зберігалися обмежені за рішенням суду кошти у сумі 1 мільйонів гривень (на 31 грудня 2020 року: 5 мільйонів гривень). Крім того, станом на 31 грудня 2021 року кошти в філії Групи на Кіпрі в сумі 1 546 мільйон гривень (на 31 грудня 2020 року: 1 737 мільйонів гривень) були обмежені у використанні аналогічним чином як обов'язкові резерви і були не доступні для операційної діяльності.

Оскільки відповідні активи не можна використовувати для фінансування поточної діяльності Групи, для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів 1 627 мільйонів гривень таких коштів було виключено зі складу грошових коштів та їх еквівалентів (на 31 грудня 2020 року: 1 843 мільйонів гривень).

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	52 835	49 911
Мінус: обов'язковий резерв та обмежені у використанні кошти	(1 627)	(1 843)
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей складання окремого звіту про рух грошових коштів	51 208	48 068

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків Група оцінює всі фінансові активи у складі грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів на індивідуальній основі із використанням рейтингів та показників імовірності дефолтів, оприлюднених міжнародними рейтинговими агентствами Fitch Ratings, Moody's і Standard&Poor's, які мають безперервну, цілісну та багаторічну історію щодо дефолтів.

За кореспондентським рахунком в НБУ, проводиться оцінка контрагента відповідно до найвищого рейтингу за національною шкалою.

6 Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, що основана на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Fitch, за умови їх наявності, або на рейтингах інших міжнародних рейтингових агенцій, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Fitch була наступною:

	Грошові кошти в касі	Залишки на рахунках у центральних банках, у тому числі обов'язкові резерви	Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках	Всього
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Грошові кошти в касі	21 027	-	-	21 027
Залишки на рахунках у центральних банках	-	7 583	-	7 583
Рейтинг AA, AA-	-	-	18 994	18 994
Рейтинг A-	-	-	3 276	3 276
Рейтинг BBB+, BBB, BBB-	-	-	1 835	1 835
Рейтинг BB+, BB, BB-	-	-	47	47
Рейтинг B, B-	-	-	7	7
Без рейтингу	-	-	81	81
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, загальна сума	21 027	7 583	24 240	52 850

Станом на 31 грудня 2020 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, що основана на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Moody's, за умови їх наявності, або на рейтингах інших міжнародних рейтингових агенцій, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Moody's була наступною:

	Грошові кошти в касі	Залишки на рахунках у центральних банках, у тому числі обов'язкові резерви	Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках	Всього
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Грошові кошти в касі	20 774	-	-	20 774
Залишки на рахунках у центральних банках	-	7 387	-	7 387
Рейтинг Aa1-Aa2	-	-	14 253	14 253
Рейтинг A1-A2	-	-	5 762	5 762
Рейтинг Baa1-Baa3	-	-	1 616	1 616
Рейтинг Ba2-Ba3	-	-	39	39
Рейтинг B3	-	-	85	85
Без рейтингу	-	-	11	11
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, загальна сума	20 774	7 387	21 766	49 927

Станом на 31 грудня 2021 року для визначення кредитної якості Група використовувала рейтинги міжнародної рейтингової агенції Fitch, станом на 31 грудня 2020 року рейтинги міжнародної рейтингової агенції Moody's, зміна джерела не призвела до суттєвого впливу на очікувані кредитні збитки.

Аналіз грошових коштів та їх еквівалентів і обов'язкових резервів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 23.

7 Заборгованість банків

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Депозитні сертифікати Національного банку України	26 212	25 006
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	31	53
Всього кредити та аванси банкам	26 243	25 059

7 Заборгованість банків (продовження)

Нижче поданий аналіз заборгованості банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Депозитні сертифікати Національного банку України	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
- Депозитні сертифікати Національного банку України	26 212	-	26 212
- Рейтинг В	-	31	31
Всього кредити та аванси банкам	26 212	31	26 243

Нижче поданий аналіз заборгованості банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Депозитні сертифікати Національного банку України	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- Депозитні сертифікати Національного банку України	25 006	-	25 006
- Рейтинг В2	-	53	53
Всього кредити та аванси банкам	25 006	53	25 059

Станом на 31 грудня 2021 року депозитні сертифікати було залучено під ставку від 8% до 9% річних (31 грудня 2020: від 5% до 6%).

Станом на 31 грудня 2021 року для кредитної якості Група використовувала рейтинги міжнародної рейтингової агенції Fitch, станом на 31 грудня 2020 року рейтинги міжнародної рейтингової агенції Moody's, зміна джерела не призвела до суттєвого впливу на очікувані кредитні збитки. Станом на 31 грудня 2021 кредитна якість основана на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Fitch (31 грудня 2020: Moody's), за умови їх наявності, або на рейтингах інших міжнародних рейтингових агенцій, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Fitch (31 грудня 2020: Moody's). Основний фактор, який враховує Група при визначенні того, чи є сума заборгованості знеціненою, – це її прострочений статус.

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу заборгованості банків подано у Примітці 27. Аналіз заборгованості банків за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 23.

8 Кредити та аванси клієнтам

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	163 513	164 332
Кредити юридичним особам	4 091	5 509
Кредити фізичним особам – кредитні картки	45 314	40 609
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	9 858	9 566
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	5 343	3 500
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	394	35
Кредити фізичним особам – інші кредити	83	129
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	11 903	6 859
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	267	588
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	735	1 052
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	1 067	517
Придбані/створені знецінені кредити	-	76
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	242 568	232 772
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(174 350)	(177 751)
Всього кредитів та авансів клієнтам	68 218	55 021

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років категорія «Кредити, що управляються як окремий портфель» включає в себе непрацюючі кредити, які були видані до 19 грудня 2016 року. На думку керівництва, цей портфель має спільні показники кредитного ризику, незалежно від класифікації за галуззю економіки та напрямом комерційної діяльності на дату видачі таких кредитів. Станом на 31 грудня 2021 року Група визнала 162 322 мільйони гривень резерву під очікувані кредитні збитки за цими кредитами (31 грудня 2020 року: 162 163 мільйони гривень). Протягом 2021 року Банк списав за рахунок резерву 1 744 мільйони гривень вказаних кредитів (протягом 2020 року: 56 663 мільйони гривень), однак продовжуватиме вживати заходів до повернення списаної заборгованості.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам у 2021 році:

	Валова балансова вартість на 1 січня 2021	Переведення кредитів в категорію			Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові активи	Інші зміни валової балансової вартості звітної періоду	Списані протягом звітної періоду	Рекласифікація за типами боржників	Курсові різниці	Інше	Валова балансова вартість на 31 грудня 2021
		3 оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	3 оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити								
У мільйонах українських гривень												
3 оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	50 656	4 652	(6 162)	(231)	(26 230)	53 446	(10 025)	-	-	(71)	-	66 035
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	5	-	-	-	(4)	-	-	-	-	-	-	1
Кредити юридичним особам	3 647	232	(365)	(2)	(3 460)	3 525	6	-	(608)	(62)	-	2 913
Кредити фізичним особам – кредитні картки	35 803	981	(1 990)	(196)	(15 781)	22 204	1 191	-	-	-	-	42 212
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 714	642	(666)	(9)	(224)	2 011	(364)	-	-	-	-	3 104
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	3 423	26	(50)	(3)	(2 174)	10 587	(6 517)	-	-	-	-	5 292
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	43	(52)	-	(1)	394	(37)	-	-	-	-	347
Кредити фізичним особам – інші кредити	17	2	(2)	-	(25)	32	(4)	-	-	-	-	20
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	4 705	2 323	(2 544)	(19)	(4 294)	13 492	(3 597)	-	608	(9)	-	10 665
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1 342	403	(493)	(2)	(267)	1 201	(703)	-	-	-	-	1 481
3 оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	3 068	(4 446)	6 232	(1 382)	(1 165)	794	(1 103)	-	-	(16)	-	1 982
Кредити юридичним особам	491	(232)	365	(8)	(509)	123	(34)	-	(109)	(8)	-	79
Кредити фізичним особам – кредитні картки	383	(808)	1 999	(1 191)	(35)	41	(71)	-	-	-	-	318
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	528	(631)	694	(41)	(75)	27	(109)	-	-	(6)	-	387
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	6	(24)	50	(16)	(5)	7	(8)	-	-	-	-	10
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	(43)	52	-	-	13	(2)	-	-	-	-	20
Кредити фізичним особам – інші кредити	1	(2)	2	-	(2)	-	1	-	-	-	-	-
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	953	(2 305)	2 563	(102)	(446)	498	(596)	-	109	(2)	-	672
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	706	(401)	507	(24)	(93)	85	(284)	-	-	-	-	496
Знецінені кредити	178 972	(206)	(70)	1 613	(666)	187	836	(5 348)	-	(695)	(72)	174 551
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	164 327	-	-	-	(216)	114	1 369	(1 744)	-	(338)	-	163 512
Кредити юридичним особам	1 371	-	-	10	(12)	-	(45)	(125)	(36)	(64)	-	1 099
Кредити фізичним особам – кредитні картки	4 423	(173)	(10)	1 388	(274)	20	(554)	(2 035)	-	(1)	-	2 784
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	7 324	(11)	(27)	49	(68)	21	129	(708)	-	(270)	(72)	6 367
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	71	(3)	-	20	(6)	2	(7)	(36)	-	-	-	41
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	35	-	-	-	-	-	(1)	(7)	-	-	-	27
Кредити фізичним особам – інші кредити	111	-	-	-	(2)	-	-	(46)	-	-	-	63
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	1 201	(18)	(19)	121	(78)	28	(51)	(632)	36	(22)	-	566
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	109	(1)	(14)	25	(10)	2	(4)	(15)	-	-	-	92
Придбані/створені знецінені кредити	76				(28)	12	(8)	(5)	-	-	(47)	-
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	232 772	-	-	-	(28 089)	54 439	(10 300)	(5 353)	-	(782)	(119)	242 568

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам у 2020 році:

	Валова балансова вартість на 1 січня 2020	З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити	Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові активи	Інші зміни валової балансової вартості	Списані протягом звітнього періоду	Рекласифікація в інші фінансові активи	Курсові різниці	Валова балансова вартість на 31 грудня 2020
У мільйонах українських гривень											
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	55 569	3 769	(9 181)	(256)	(24 139)	39 616	(14 921)	-	-	199	50 656
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	5
Кредити юридичним особам	4 357	378	(1 202)	(1)	(3 310)	3 582	(334)	-	-	177	3 647
Кредити фізичним особам – кредитні картки	38 605	1 665	(3 469)	(187)	(14 498)	18 487	(4 800)	-	-	-	35 803
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 712	649	(1 040)	(35)	(162)	871	(281)	-	-	-	1 714
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	3 917	26	(72)	(5)	(2 246)	7 887	(6 084)	-	-	-	3 423
Кредити фізичним особам – інші кредити	33	2	(4)	-	(56)	54	(12)	-	-	-	17
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	5 085	656	(2 273)	(24)	(3 656)	7 619	(2 724)	-	-	22	4 705
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1 860	393	(1 121)	(4)	(211)	1 116	(691)	-	-	-	1 342
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	1 399	(3 448)	9 261	(2 467)	(1 120)	714	(1 323)	-	-	52	3 068
Кредити юридичним особам	251	(377)	1 205	(42)	(615)	329	(273)	-	-	13	491
Кредити фізичним особам – кредитні картки	511	(1 406)	3 494	(2 102)	(31)	23	(106)	-	-	-	383
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	233	(613)	1 081	(76)	(51)	11	(95)	-	-	38	528
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	10	(21)	71	(38)	(6)	2	(12)	-	-	-	6
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	1	-	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-
Кредити фізичним особам – інші кредити	-	(2)	4	-	(1)	-	-	-	-	-	1
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	122	(640)	2 283	(178)	(367)	320	(588)	-	-	1	953
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	271	(389)	1 123	(31)	(49)	29	(248)	-	-	-	706
Знецінені кредити	238 981	(321)	(80)	2 723	(437)	27	2 531	(61 039)	(13 586)	10 173	178 972
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	210 579	-	-	-	(22)	-	2 727	(43 077)	(13 586)	7 706	164 327
Кредити юридичним особам	1 642	-	(3)	42	(11)	3	(25)	(538)	-	261	1 371
Кредити фізичним особам – кредитні картки	12 774	(259)	(25)	2 289	(259)	11	(426)	(9 686)	-	4	4 423
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	9 522	(37)	(40)	111	(58)	-	278	(4 262)	-	1 810	7 324
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	221	(5)	-	44	(16)	2	(4)	(171)	-	-	71
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	249	-	-	-	(1)	-	(2)	(246)	-	35	35
Кредити фізичним особам – інші кредити	465	-	-	-	(7)	-	(9)	(343)	-	5	111
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	3 348	(16)	(10)	202	(52)	11	(4)	(2 630)	-	352	1 201
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	181	(4)	(2)	35	(11)	-	(4)	(86)	-	-	109
Придбані/створені знецінені кредити	94	-	-	-	(2)	-	(6)	(10)	-	-	76
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	296 043	-	-	-	(25 698)	40 357	(13 719)	(61 049)	(13 586)	10 424	232 772

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки у 2021 році:

Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021	Переведення кредитів в категорію			Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові активи	Зміни параметрів ризику за звітний період	Коригування процентного доходу за знеціненими кредитами	Списані протягом року	Рекласифікація за типами боржників	Курсові різниці	Інше	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2021
	З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити									
У мільйонах українських гривень												
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	1 112	633	(632)	(8)	(438)	871	(284)	-	-	-	-	1 254
Кредити юридичним особам	65	9	(6)	-	(40)	46	(19)	-	-	(7)	-	48
Кредити фізичним особам – кредитні картки	905	471	(527)	(8)	(327)	455	(26)	-	-	-	-	943
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	27	48	(13)	-	(3)	22	(49)	-	-	-	-	32
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	15	7	(8)	-	(6)	39	(22)	-	-	-	-	25
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	3	(2)	-	-	15	(1)	-	-	-	-	15
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	79	78	(67)	-	(58)	276	(142)	-	-	7	-	173
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	21	17	(9)	-	(4)	18	(25)	-	-	-	-	18
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	437	(473)	691	(905)	(106)	26	598	-	-	-	(3)	265
Кредити юридичним особам	31	(9)	6	-	(31)	4	6	-	-	(3)	(2)	2
Кредити фізичним особам – кредитні картки	174	(335)	535	(831)	(5)	2	621	-	-	-	-	161
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	79	(39)	37	(10)	(11)	1	(7)	-	-	-	(1)	49
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	2	(5)	9	(12)	(2)	-	12	-	-	-	-	4
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	(3)	2	-	-	1	2	-	-	-	-	2
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	108	(66)	82	(49)	(52)	15	(18)	-	-	3	-	23
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	43	(16)	20	(3)	(5)	3	(18)	-	-	-	-	24
Резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	176 135	(160)	(59)	913	(618)	177	925	1 618	(5 348)	-	(666)	172 845
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремих портфель	162 163	-	-	-	(195)	114	1 000	1 298	(1 744)	-	(314)	162 322
Кредити юридичним особам	1 334	-	-	-	(12)	-	(52)	13	(125)	(26)	(62)	1 070
Кредити фізичним особам – кредитні картки	4 007	(136)	(8)	839	(243)	18	(46)	64	(2 035)	-	-	2 460
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	7 147	(9)	(24)	10	(90)	19	30	203	(708)	-	(264)	6 242
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	67	(2)	-	11	(6)	2	(1)	4	(36)	-	-	39
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	35	-	-	-	-	-	-	(1)	(7)	-	-	27
Кредити фізичним особам – інші кредити	111	-	-	-	(2)	-	(3)	3	(46)	-	(1)	62
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	1 166	(12)	(16)	50	(62)	22	(6)	25	(632)	26	(25)	536
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	105	(1)	(11)	3	(8)	2	3	9	(15)	-	-	87
Резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	67	-	-	-	(16)	1	(18)	5	(5)	-	(1)	(14)
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	177 751	-	-	-	(1 178)	1 075	1 221	1 623	(5 353)	-	(670)	174 350

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки у 2020 році:

	Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020	Переведення кредитів в категорію			Знецінені кредити	Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові активи	Зміни параметрів ризику за звітний період	Коригування процентного доходу за знеціненими кредитами	Списані протягом року	Рекласифікація в інші фінансові активи	Курсові різниці	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2020
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту										
У мільйонах українських гривень													
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	878	1 023	(819)	(8)	(384)	647	(227)	-	-	-	2	1 112	
Кредити юридичним особам	74	11	(24)	-	(34)	48	(12)	-	-	-	2	65	
Кредити фізичним особам – кредитні картки	613	833	(644)	(6)	(285)	369	25	-	-	-	-	905	
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	31	95	(36)	(1)	(4)	14	(72)	-	-	-	-	27	
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	37	11	(12)	-	(14)	73	(80)	-	-	-	-	15	
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	62	45	(64)	(1)	(43)	115	(35)	-	-	-	-	79	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	61	28	(39)	-	(4)	28	(53)	-	-	-	-	21	
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	278	(785)	885	(1 406)	(158)	38	1 581	-	-	-	4	437	
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити юридичним особам	11	(11)	29	(4)	(77)	13	70	-	-	-	-	31	
Кредити фізичним особам – кредитні картки	205	(646)	661	(1 267)	(8)	1	1 228	-	-	-	-	174	
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	22	(65)	71	(14)	(9)	1	69	-	-	-	4	79	
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	4	(7)	12	(22)	(2)	-	17	-	-	-	-	2	
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	18	(31)	71	(95)	(58)	22	181	-	-	-	-	108	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	18	(25)	41	(4)	(4)	1	16	-	-	-	-	43	
Резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	235 263	(238)	(66)	1 414	(360)	23	969	3 838	(61 039)	(13 586)	9 917	176 135	
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	207 851	-	-	-	(12)	-	248	3 206	(43 077)	(13 586)	7 533	162 163	
Кредити юридичним особам	1 598	-	(4)	3	(11)	3	(25)	51	(538)	-	257	1 334	
Кредити фізичним особам – кредитні картки	12 250	(188)	(17)	1 274	(224)	10	433	148	(9 686)	-	7	4 007	
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	9 117	(30)	(35)	15	(57)	-	296	352	(4 262)	-	1 751	7 147	
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	215	(4)	-	22	(14)	2	(2)	19	(171)	-	-	67	
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	249	-	-	-	(1)	-	(1)	-	(246)	-	34	35	
Кредити фізичним особам – інші кредити	461	-	-	-	(7)	-	(6)	3	(343)	-	3	111	
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	3 344	(13)	(8)	96	(24)	8	13	48	(2 630)	-	332	1 166	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	178	(3)	(2)	4	(10)	-	13	11	(86)	-	-	105	
Резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	80	-	-	-	(2)	-	(7)	6	(10)	-	-	67	
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	236 499	-	-	-	(904)	708	2 316	3 844	(61 049)	(13 586)	9 923	177 751	

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року рекласифікація між кредитами юридичним особам та кредитами підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП) пов'язана зі зміною Групою сегментації клієнтської бази юридичних осіб у третьому кварталі 2021 року. Дані за 2020 рік не було змінено по причині перегляду розподілу сегментів у 2021 році. Див. Примітку 22.

За 12 місяців 2021 року кредити та аванси клієнтам, які Група списала за рахунок резервів в минулих роках, було відшкодовано в загальній сумі 432 мільйони гривень (12 місяців 2020 року: 256 мільйонів гривень) включаючи відшкодування 275 мільйонів гривень за кредитними картками (12 місяців 2020 року: 180 мільйонів гривень), 141 мільйонів гривень за кредитами юридичним особам (12 місяців 2020 року: 73 мільйонів гривень), 11 мільйонів гривень за іпотечними кредитами (12 місяців 2020 року: 0 мільйонів гривень) та 5 мільйонів гривень за кредитами підприємствам малого та середнього бізнесу (12 місяців 2020 року: 3 мільйони гривень). Сума відшкодування була визнана безпосередньо в прибутках чи збитках у складі «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9». Див. Примітку 18.

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки та напрямками комерційної діяльності була такою:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021р.		31 грудня 2020р.	
	Сума	%	Сума	%
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	163 513	67	164 332	70
Кредити фізичним особам	61 727	25	54 967	24
Кредити юридичним особам				
Товари народного споживання	1 226	1	1 085	-
АПК та харчова промисловість	971	-	1 690	1
Інше	2 161	1	3 322	1
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)				
АПК та харчова промисловість	3 835	2	2 344	1
Товари народного споживання	3 011	1	1 419	1
Надання побутових, індивідуальних та професійних послуг	1 371	1	1 337	1
Інфраструктура	939	-	450	-
Інше	3 814	2	1 826	1
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	242 568	100	232 772	100

Станом на 31 грудня 2021 року загальна сума кредитів найбільшим 10 клієнтам Групи, крім тих що управляються як окремий портфель, складала 2 114 мільйона гривень (31 грудня 2020 року: 2 264 мільйона гривень) або 3% від загальної суми кредитів за вирахуванням тих, що управляються як окремий портфель (31 грудня 2020 року: 3%). Резерв під очікувані кредитні збитки, пов'язаний з цими позичальниками становив 884 мільйона гривень (на 31 грудня 2020 року: 986 мільйонів гривень).

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче показана дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом з урахуванням фінансового лізингу, що включено до портфелю, що управляється як окремий, загальна сума інвестицій у лізинг та її поточна вартість на 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	До погашення після 5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2021 р.	9 033	2 516	3	11 552
Неотриманий фінансовий дохід	(360)	(270)	-	(630)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2021 р.	8 673	2 246	3	10 922
Мінус: резерви під очікувані кредитні збитки	(7 193)	(1 098)	-	(8 291)
Всього дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу	1 480	1 148	3	2 631

Нижче показана дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом з урахуванням фінансового лізингу, що включено до портфелю, що управляється як окремий, загальна сума інвестицій у лізинг та її поточна вартість на 31 грудня 2020 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	До погашення після 5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2020 р.	7 601	3 692	12	11 305
Неотриманий фінансовий дохід	(507)	(551)	(1)	(1 059)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2020 р.	7 094	3 141	11	10 246
Мінус: резерви під очікувані кредитні збитки	(5 251)	(1 532)	(1)	(6 784)
Всього дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу	1 843	1 609	10	3 462

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз кредитів за кредитною якістю у 2021 році:

У мільйонах українських гривень	Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам					МСП	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	Всього
			Кредитні картки	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Споживчі кредити	Інші кредити					
3 оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців												
Не прострочені	-	1 417	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 417
Кредити великим позичальникам	-	1 473	-	-	-	-	-	4 557	91	-	525	6 646
Кредити середнім позичальникам	-	23	-	-	-	-	-	6 079	6	-	375	6 483
Кредити малим позичальникам	-	-	45	582	26	3	12	-	-	11	-	679
Кредити від 1 до 100 мільйонів гривень	1	-	41 746	2 508	319	5 275	8	-	-	463	-	50 320
Кредити менше 1 мільйона гривень	-	-	421	14	2	14	-	29	-	8	2	490
Прострочені менше ніж 30 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців												
	1	2 913	42 212	3 104	347	5 292	20	10 665	97	482	902	66 035
3 оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту												
не прострочені	-	79	62	359	18	3	-	642	169	212	94	1 638
прострочені менше ніж 30 днів	-	-	3	18	2	-	-	21	-	15	2	61
прострочені від 31 до 90 днів	-	-	253	10	-	7	-	9	-	4	-	283
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом всього терміну дії договору												
	-	79	318	387	20	10	-	672	169	231	96	1 982
Знецінені кредити												
не прострочені	650	-	34	16	-	2	-	13	-	1	3	719
прострочені менше ніж 30 днів	-	-	19	6	-	-	-	2	-	-	-	27
прострочені від 31 до 90 днів	-	136	27	3	-	-	-	2	-	-	-	168
прострочені від 91 до 180 днів	31	-	313	11	-	8	-	14	-	3	-	380
прострочені від 181 до 360 днів	-	1	485	15	-	3	-	23	1	2	3	533
прострочені більше ніж 361 день	162 831	962	1 906	6 316	27	28	63	512	-	16	63	172 724
Всього знецінених кредитів та авансів клієнтам												
	163 512	1 099	2 784	6 367	27	41	63	566	1	22	69	174 551
Мініус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців												
	-	(48)	(943)	(32)	(15)	(25)	-	(173)	(1)	(4)	(13)	(1 254)
Мініус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту												
	-	(2)	(161)	(49)	(2)	(4)	-	(23)	(8)	(14)	(2)	(265)
Мініус: резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити												
	(162 322)	(1 070)	(2 460)	(6 242)	(27)	(39)	(62)	(536)	-	(19)	(68)	(172 845)
Мініус: резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити												
	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	14
Всього кредитів та авансів клієнтам												
	1 191	2 971	41 750	3 549	350	5 275	21	11 171	258	698	984	68 218

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз кредитів за кредитною якістю у 2020 році:

	Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	Кредити юридичним особам	Кредитні картки	Кредити фізичним особам				МСП	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	Всього
				Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Споживчі кредити	Інші кредити					
У мільйонах українських гривень												
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців												
Не прострочені	-	1 572	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 572
Кредити великим позичальникам	3	1 990	-	-	-	-	-	1 497	246	-	141	3 877
Кредити середнім позичальникам	-	84	-	-	-	-	-	3 190	18	-	197	3 489
Кредити малим позичальникам	-	-	22	186	-	1	8	-	-	21	-	238
Кредити від 1 до 100 мільйонів гривень	2	-	35 311	1 517	-	3 416	9	-	-	703	-	40 958
Кредити менше 1 мільйона гривень	-	1	470	11	-	6	-	18	-	15	1	522
Прострочені менше ніж 30 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців	5	3 647	35 803	1 714	-	3 423	17	4 705	264	739	339	50 656
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту												
не прострочені	-	487	122	476	-	3	1	887	321	260	91	2 648
прострочені менше ніж 30 днів	-	2	7	37	-	1	-	28	-	19	1	95
прострочені від 31 до 90 днів	-	2	254	15	-	2	-	38	-	12	2	325
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом всього терміну дії договору	-	491	383	528	-	6	1	953	321	291	94	3 068
Знецінені кредити												
не прострочені	653	4	29	27	-	1	-	23	-	1	1	739
прострочені менше ніж 30 днів	-	-	13	3	-	-	-	6	-	-	3	25
прострочені від 31 до 90 днів	-	185	23	3	-	-	-	11	-	-	-	222
прострочені від 91 до 180 днів	-	25	415	14	-	3	-	54	-	3	3	517
прострочені від 181 до 360 днів	103	3	933	22	-	12	-	37	-	4	2	1 116
прострочені більше ніж 361 день	163 571	1 154	3 010	7 255	35	55	111	1 070	3	14	75	176 353
Всього знецінених кредитів та авансів клієнтам	164 327	1 371	4 423	7 324	35	71	111	1 201	3	22	84	178 972
Придбані/створені знецінені кредити	-	-	-	74	1	-	-	1	-	-	-	76
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	-	(65)	(905)	(27)	-	(15)	-	(79)	(6)	(7)	(8)	(1 112)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	-	(31)	(174)	(79)	-	(2)	-	(108)	(17)	(22)	(4)	(437)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	(162 163)	(1 334)	(4 007)	(7 147)	(35)	(67)	(111)	(1 166)	(3)	(19)	(83)	(176 135)
Мінус: резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	-	-	-	(65)	(1)	-	-	(1)	-	-	-	(67)
Всього кредитів та авансів клієнтам	2 169	4 079	35 523	2 322	-	3 416	18	5 506	562	1 004	422	55 021

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Модифіковані та реструктуризовані кредити та аванси клієнтам. У таблиці нижче показані активи з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту і знецінені кредити, умови за якими були переглянуті протягом періоду і які в результаті враховуються як реструктуровані, з відображенням відповідних збитків від модифікації.

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Кредити клієнтам, модифіковані протягом періоду		
Амортизована вартість до модифікації	139	887
Амортизована вартість після модифікації	138	842
Чистий збиток/прибуток від модифікації	(1)	(45)

Забезпечення. Фінансовий вплив заставного забезпечення показаний шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для (i) фінансових активів, вартість заставного забезпечення та інших інструментів підвищення кредитної якості за якими дорівнює балансовій вартості активу чи перевищує її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»), та (ii) фінансових активів, вартість заставного забезпечення та інших інструментів підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»). Іпотечні кредити забезпечені відповідними об'єктами житлової нерухомості. Кредити на придбання автомобіля забезпечені відповідними автомобілями. Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу забезпечені відповідними об'єктами комерційної нерухомості, обладнанням та автомобілями для комерційних перевезень. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом від фізичних та юридичних осіб забезпечена автомобілями та об'єктами нерухомості. До поданої нижче таблиці не включені кредити за кредитними картками, споживчі кредити та частина кредитів підприємствам малого і середнього бізнесу у сумі 1 231 мільйон гривень (31 грудня 2020 року: 1 155 мільйонів гривень), оскільки їх надання не вимагає заставного забезпечення.

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2021 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	1 142	2 612	49	-
Кредити юридичним особам	2 555	5 464	416	93
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	3 512	10 711	37	5
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	350	722	-	-
Кредити фізичним особам – інші кредити	21	56	-	-
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	6 276	17 395	3 664	664
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1 921	3 941	19	16

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2020 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	1 974	3 121	195	-
Кредити юридичним особам	3 285	7 736	794	4
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	2 231	9 006	91	9
Кредити фізичним особам – інші кредити	13	40	5	-
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	2 088	6 375	2 263	1
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1 968	4 684	20	9

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

При первісному визнанні кредитів і авансів клієнтам, справедлива вартість застави визначається на основі методів оцінки, що, як правило, використовується для відповідних активів.

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 27. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 23. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 29.

9 Інвестиційні цінні папери

	31 грудня 2021 р.			31 грудня 2020 р.		
	Балансова вартість	Договірна ставка, % річних	Строк погашення	Балансова вартість	Договірна ставка, % річних	Строк погашення
У мільйонах українських гривень						
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ:						
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	93 096	6,00	вересень 2028 - січень 2032	100 750	6,00	вересень 2028 - січень 2032
Всього інвестиційних цінних паперів за СВПЗ	93 096			100 750		
	Балансова вартість	ЕСВ, % річних	Строк погашення	Балансова вартість	ЕСВ, % річних	Строк погашення
У мільйонах українських гривень						
Інвестиційні цінні папери за СВІСД:						
Довгострокові державні боргові цінні папери	59 388	8,91 - 12,49	серпень 2023 - грудень 2032	53 155	8,91 - 11,13	травень 2027 - грудень 2032
Середньострокові державні боргові цінні папери	20 341	10,29 - 13,19	лютий 2022 - травень 2026	21 084	7,91 - 12,13	січень 2021 - травень 2023
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	6 810	2,45 - 6,15	квітень 2022 - жовтень 2023	23 966	2,22 - 8,07	лютий 2021 - лютий 2022
Короткострокові державні боргові цінні папери	17 352	10,79 - 12,81	лютий 2022 - травень 2022	15 808	7,87 - 11,75	лютий 2021 - грудень 2021
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	25 183	1,74 - 5,35	січень 2022 - грудень 2022	5 183	2,46 - 3,5	січень 2021 - листопад 2021
Всього інвестиційних цінних паперів за СВІСД	129 074			119 196		
Інвестиційні цінні папери за АС:						
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	-	19	9,99	червень 2021 - січень 2021
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	-	1 524	7,38 - 10,39	січень 2021 - березень 2021
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	283	18,96	грудень 2023	282	18,95	грудень 2023
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(176)			-	-	-
Всього інвестиційних цінних паперів за АС	107			(60)	-	-

9 Інвестиційні цінні папери (продовження)

Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном відповідно до умов випуску передбачають індексацію номінальної вартості за строками погашення відповідно до змін середньозваженого обмінного курсу гривні до долара США на міжбанківському ринку за місяць, що передує випуску, до курсу за місяць до дати погашення. Купонний дохід не підлягає індексації. Вбудований опціон обліковується разом з основним інструментом.

На 31 грудня 2021 року довгострокові облигації випущені Державною іпотечною установою за АС у сумі 283 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: у сумі 282 мільйонів гривень), класифікувалися як знецінені фінансові активи (31 грудня 2020 року: знецінені фінансові активи).

Усі інші інвестиційні цінні папери за СВІСД та за АС класифікувались як фінансові активи з оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців станом на 31 грудня 2021 та 2020 років.

На 31 грудня 2021 року довгострокові державні боргові цінні папери за СВІСД справедливою вартістю 17 350 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 17 880 мільйонів гривень) було надано в заставу за договором відповідального зберігання готівки НБУ у касах Банку.

Довгострокові державні боргові цінні папери за СВПЗ були надані в заставу за договором відповідального зберігання готівки НБУ у касах Банку у сумі 2 504 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: відсутні).

10 Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу

У мільйонах українських гривень	Будівлі	Земля	Комп'ютерне обладнання	Транспортні засоби	Офісні меблі та обладнання	Електронні системи	Інші	Нематеріальні активи	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2020 р.	1 380	8	1 994	244	311	120	142	651	4 850
Первісна або переоцінена вартість на 1 січня 2020 р.	1 412	8	4 384	431	963	313	213	887	8 611
Накопичена амортизація та знос на 1 січня 2020 р.	(32)	-	(2 390)	(187)	(652)	(193)	(71)	(236)	(3 761)
Надходження	110	-	1 095	43	188	60	197	540	2 233
Вибуття первісної або переоціненої вартості	(20)	-	(93)	(1)	(128)	(10)	(36)	(8)	(296)
Вибуття накопиченої амортизації та зносу	7	-	89	-	46	9	32	-	183
Амортизаційні відрахування та знос	(40)	-	(663)	(45)	(191)	(22)	(39)	(225)	(1 225)
Витрати на зменшення корисності, віднесені на прибуток чи збиток	(60)	-	-	-	-	-	-	-	(60)
Переоцінка визнана у складі іншого сукупного доходу в т.ч.:	134	3	-	-	-	2	-	-	139
- коригування первісної вартості	(39)	-	-	-	-	(3)	-	-	(42)
- коригування зносу	39	-	-	-	-	3	-	-	42
Переведення до інвестиційної нерухомості	189	-	-	-	-	-	-	-	189
Переведення до/з активів, утримуваних для продажу	(31)	-	-	-	-	-	-	-	(31)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	1 669	11	2 422	241	226	159	296	958	5 982
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2020 р.	1 695	11	5 386	473	1 023	362	374	1 419	10 743
Накопичена амортизація та знос на 31 грудня 2020 р.	(26)	-	(2 964)	(232)	(797)	(203)	(78)	(461)	(4 761)
Надходження	56	-	417	30	438	68	118	627	1 754
Вибуття первісної або переоціненої вартості	(3)	-	(258)	(7)	(121)	(19)	(27)	(16)	(451)
Вибуття накопиченої амортизації та зносу	2	-	225	7	104	17	21	4	380
Амортизаційні відрахування та знос	(45)	-	(655)	(41)	(458)	(29)	(95)	(277)	(1 600)
Витрати на зменшення корисності, віднесені на прибуток чи збиток	(65)	-	-	-	-	-	-	-	(65)
Переоцінка визнана у складі іншого сукупного доходу в т.ч.:	(32)	-	-	-	-	-	-	-	(32)
- коригування первісної вартості	(45)	-	-	-	-	-	-	-	(45)
- коригування зносу	45	-	-	-	-	-	-	-	45
Переведення до/з активів, утримуваних для продажу	(6)	-	-	(1)	-	-	-	-	(7)
Рекласифікації (первісна вартість)	14	(1)	4	(3)	112	(1)	(127)	(2)	(4)
Рекласифікації (амортизація)	(2)	-	1	6	(1)	(1)	3	(3)	3
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	1 588	10	2 156	232	300	194	189	1 291	5 960
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2021 р.	1 614	10	5 549	492	1 452	410	338	2 028	11 893
Накопичена амортизація та знос на 31 грудня 2021 р.	(26)	-	(3 393)	(260)	(1 152)	(216)	(149)	(737)	(5 933)

Станом на 31 грудня 2021 року нематеріальні активи включали внутрішньо згенеровані нематеріальні активи балансовою вартістю 846 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 574 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2021 року до складу групи «інші» включено поліпшення орендованих приміщень балансовою вартістю 191 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 174 мільйонів гривень).

10 Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу (продовження)

У грудні 2021 року будівлі були переоцінені за справедливою вартістю. Оцінку провели незалежні оцінювачі, які мають відповідну професійну кваліфікацію та актуальний досвід оцінки активів аналогічної категорії зі схожим географічним розташуванням. Основою для оцінки будівель стали спостережувальні ринкові ціни.

Станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість будівель включала 973 мільйонів гривень переоцінки, за якою було визнано відстрочене податкове зобов'язання в сумі 150 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 1 002 мільйонів гривень та 141 мільйонів гривень, відповідно).

Станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість будівель складала би 1 490 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 956 мільйонів гривень), якби ці активи обліковувалися за первісною вартістю за вирахуванням амортизації.

Станом на 31 грудня 2021 року первісна вартість або вартість оцінки повністю амортизованих основних засобів та нематеріальних активів, які Група продовжує використовувати, складала 2 523 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 2 093 мільйонів гривень).

Активи з права користування:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Активи з права користування (будівлі)	Активи з права користування (інше)	Всього активів з права користування
Балансова вартість на 1 січня 2020 р.	1 699	4	1 703
Первісна вартість на 1 січня 2020 р.	2 194	6	2 200
Накопичена амортизація на 1 січня 2020 р.	(495)	(2)	(497)
Надходження	664	-	664
Вибуття:			
- первісна вартість	(603)	(3)	(606)
- накопичена амортизація	253	2	255
Амортизаційні відрахування	(563)	(2)	(565)
Модифікація активу:			
- первісна вартість	352	1	353
- накопичена амортизація	(66)	-	(66)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	1 736	2	1 738
Первісна вартість на 31 грудня 2020 р.	2 607	4	2 611
Накопичена амортизація на 31 грудня 2020 р.	(871)	(2)	(873)
Надходження	335	-	335
Вибуття:			
- первісна вартість	(512)	(2)	(514)
- накопичена амортизація	233	1	234
Амортизаційні відрахування	(586)	(1)	(587)
Модифікація активу:			
- первісна вартість	464	-	464
- накопичена амортизація	(180)	-	(180)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	1 490	0	1 490
Первісна вартість на 31 грудня 2021 р.	2 894	2	2 896
Накопичена амортизація на 31 грудня 2021 р.	(1 404)	(2)	(1 406)

Модифікація активу включає в себе всі види змін за договором, за виключенням тих, які призводять до виникнення нового активу.

11 Інші фінансові активи

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Гарантійні депозити	2 325	2 183
Розрахункові операції з клієнтами	340	651
Нарахований дохід до отримання	215	166
Прострочена заборгованість Державної іпотечної установи	-	697
Інше	43	191
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(250)	(421)
Всього інших фінансових активів	2 673	3 467

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років відповідно до МСФЗ 9 Група застосовувала спрощений підхід до оцінювання очікуваних кредитних збитків щодо дебіторської заборгованості. На 31 грудня 2021 року інші фінансові активи було класифіковано як активи з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії фінансового інструменту (31 грудня 2020 року: з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії фінансового інструменту крім знеціненої простроченої заборгованості Державної іпотечної установи).

У квітні 2021 року прострочена заборгованість Державної іпотечної установи була повністю погашена Банку Міністерством фінансів України відповідно до умов державної гарантії.

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами станом на 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021	Рекласифікація з кредитів та авансів клієнтам	Списані протягом року	Зміни резерву під очікувані кредитні збитки за звітний період	Курсові різниці	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2021
Гарантійні депозити	49	-	-	(7)	(2)	40
Розрахункові операції з клієнтами	55	-	-	23	42	120
Нарахований дохід до отримання	101	-	-	(11)	-	90
Інше	216	-	(211)	-	(5)	-
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	421	-	(211)	5	35	250

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами станом на 31 грудня 2020 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020	Рекласифікація з кредитів та авансів клієнтам	Списані протягом року	Зміни резерву під очікувані кредитні збитки за звітний період	Курсові різниці	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2020
Гарантійні депозити	37	-	-	4	8	49
Розрахункові операції з клієнтами	191	-	(50)	(95)	9	55
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	-	13 586	(13 586)	-	-	-
Нарахований дохід до отримання	175	-	-	(74)	-	101
Інше	206	-	-	-	10	216
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	609	13 586	(13 636)	(165)	27	421

12 Інші нефінансові активи

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Дебіторська заборгованість від конвертації зобов'язань в акціонерний капітал	8 881	8 881
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	615	1 228
Запаси	389	513
Дорогоцінні метали	123	76
Передоплати за послуги	78	42
Передплачені податки, крім податку на прибуток	65	35
Інші	367	278
Мінус: резерв на зменшення корисності інших активів	(803)	(924)
Всього інших нефінансових активів	9 715	10 129

Дебіторську заборгованість, що виникла за конвертованими зобов'язаннями у капітал у сумі 8 881 мільйон гривень (31 грудня 2020: 8 881 мільйонів гривень) було відображено в результаті проведення конвертації рахунків клієнтів в капітал в процесі націоналізації Банку у 2016 році. Керівництво Групи розраховує повністю повернути цю суму, за вирахуванням резервів.

13 Кошти клієнтів

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Фізичні особи		
- Строкові депозити	88 128	102 374
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	141 222	125 329
Юридичні особи		
- Строкові депозити	12 455	14 704
- Поточні/розрахункові рахунки	82 972	69 905
Державні організації		
- Поточні/розрахункові рахунки	242	256
Всього коштів клієнтів	325 019	312 568

Станом на 31 грудня 2021 року до строкових депозитів юридичних та фізичних осіб включено 7 845 мільйонів гривень та 109 мільйонів гривень, відповідно (31 грудня 2020 року: 8 136 мільйонів гривень та 113 мільйонів гривень), та до поточних рахунків юридичних та фізичних осіб включено 237 мільйонів гривень та 34 мільйонів гривень, відповідно (31 грудня 2020 року: 252 мільйонів гривень та 36 мільйонів гривень) коштів клієнтів Кіпрської філії Банку, які були предметом конвертації зобов'язань в капітал при націоналізації в 2016 році (Примітка 26). Вказані кошти не було перераховано філією Банку через заборону Центрального банку Кіпру на проведення філією міжбанківських розрахунків з Банком та через судові позови відкриті щодо цих коштів. Станом на 31 грудня 2021 року керівництво Банку не завершило аналіз чи задовольняються критерії припинення визнання щодо коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал.

Повернення вкладникові банківського строкового вкладу на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе виключно у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу.

13 Кошти клієнтів (продовження)

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.		31 грудня 2020 р.	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	229 350	71	227 703	73
Сфера послуг	39 053	12	36 935	12
Виробництво	22 831	7	19 963	6
Торівля	22 219	7	19 093	6
Сільське господарство	4 583	1	3 420	1
Транспорт та зв'язок	3 218	1	2 632	1
Машинобудування	1 626	-	1 055	-
Підприємства державної власності	242	-	256	-
Інше	1 897	1	1 511	1
Всього коштів клієнтів	325 019	100	312 568	100

Станом на 31 грудня 2021 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 1 302 мільйона гривень (31 грудня 2020 року: 989 мільйонів гривень), які являють собою забезпечення виданих Групою кредитів та авансів клієнтам у сумі 1 302 мільйона гривень (31 грудня 2020 року: 989 мільйонів гривень).

Інформацію про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 27. Аналіз коштів клієнтів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 23. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 29.

14 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання склалися з таких компонентів:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Зобов'язання орендаря з лізингу	1 593	1 844
Кошти у розрахунках	1 057	1 014
Кредиторська заборгованість	566	609
Інше	608	586
Всього інших фінансових зобов'язань	3 824	4 053

14 Інші фінансові зобов'язання (продовження)

У таблиці нижче представлені зміни у зобов'язаннях, пов'язаних з кредитуванням, станом на 31 грудня 2021 року:

	Переведення до категорії				Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язання звітний період	Інші зміни зобов'язань за звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2021
	Залишок на 1 січня 2021	З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору	Знецінені					
У мільйонах українських гривень									
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців									
Надані гарантії	658	21	(31)	-	1 125	(1 009)	(5)	(19)	740
Надані авалі	21	7	(8)	-	27	(37)	2	-	12
Зобов'язання із надання кредитів	117 112	1 096	(1 082)	(115)	32 431	(24 070)	27 312	(18)	152 666
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору									
Надані гарантії	18	(21)	31	-	16	(36)	-	-	8
Надані авалі	25	(7)	8	-	6	(21)	(7)	-	4
Зобов'язання із надання кредитів	683	(1 074)	1 087	(9)	529	(850)	30	-	396
Знецінені									
Надані гарантії	56	-	-	-	49	(49)	-	(6)	50
Зобов'язання із надання кредитів	78	(22)	(5)	124	34	(148)	9	-	70
Всього кредитних зобов'язань та контрактів фінансової гарантії	118 651	-	-	-	34 217	(26 220)	27 341	(43)	153 946

14 Інші фінансові зобов'язання (продовження)

У таблиці нижче представлені зміни у зобов'язаннях, пов'язаних з кредитуванням, станом на 31 грудня 2020 року:

	Переведення до категорії			Знецінені	Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язання за звітний період	Інші зміни зобов'язань за звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2020
	Залишок на 1 січня 2020	З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору						
У мільйонах українських гривень									
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців									
Надані гарантії	484	57	(37)	-	845	(649)	(85)	43	658
Надані авалі	16	27	(11)	-	26	(38)	1	-	21
Зобов'язання із надання кредитів	96 319	877	(1 423)	(80)	17 737	(20 699)	24 325	56	117 112
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору									
Надані гарантії	343	(57)	37	-	89	(388)	(6)	-	18
Надані авалі	40	(27)	11	-	93	(26)	(66)	-	25
Зобов'язання із надання кредитів	376	(861)	1 425	(10)	464	(898)	186	1	683
Знецінені									
Надані гарантії	61	-	-	-	68	(89)	1	15	56
Зобов'язання із надання кредитів	97	(16)	(2)	90	35	(133)	7	-	78
Всього кредитних зобов'язань та контрактів фінансової гарантії	97 736	-	-	-	19 357	(22 920)	24 363	115	118 651

14 Інші фінансові зобов'язання (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням, станом на 31 грудня 2021 року:

	Залишок на 1 січня 2021	Переведення до категорії			Знецінені	Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язання звітний період	Інші зміни зобов'язань за звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2021
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору							
У мільйонах українських гривень										
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців										
Надані гарантії	13	-	-	-	20	(15)	(4)	-	-	14
Зобов'язання із надання кредитів	252	6	(3)	-	73	(52)	29	-	-	305
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору										
Надані гарантії	1	-	-	-	-	(2)	1	-	-	-
Зобов'язання із надання кредитів	10	(6)	3	-	6	(8)	1	-	-	6
Знецінені										
Надані гарантії	53	-	-	-	49	(48)	-	(6)	-	48
Всього резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії										
	329	-	-	-	148	(125)	27	(6)	-	373

14 Інші фінансові зобов'язання (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням, станом на 31 грудня 2020 року:

	Залишок на 1 січня 2020	Переведення до категорії		Знецінені	Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язання за звітний період	Інші зміни зобов'язань за звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2020
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору						
У мільйонах українських гривень									
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців									
Надані гарантії	8	4	(1)	-	10	(3)	(6)	1	13
Зобов'язання із надання кредитів	185	7	(4)	-	44	(42)	62	-	252
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору									
Надані гарантії	31	(4)	1	-	-	(29)	2	-	1
Зобов'язання із надання кредитів	6	(7)	4	-	2	(7)	12	-	10
Знецінені									
Надані гарантії	60	-	-	-	14	(21)	-	-	53
Всього резервів під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	290	-	-	-	70	(102)	70	1	329

Інформацію про справедливую вартість кожного класу інших фінансових зобов'язань подано у Примітці 27. Аналіз інших фінансових зобов'язань за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 23.

15 Забезпечення та інші нефінансові зобов'язання

Резерви та нефінансові зобов'язання склалися з таких компонентів:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Резерв, пов'язаний з припиненням діяльності у Криму	674	1 193
Резерв під юридичні ризики	2 604	9 165
Нараховані витрати щодо оплати відпусток	516	429
Кошти до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	513	500
Нарахована заробітна плата та преміальні	432	791
Податки до сплати, крім податку на прибуток	220	264
Інше	122	119
Всього резервів та інших нефінансових зобов'язань	5 081	12 461

У таблиці нижче представлений рух резервів під юридичні ризики за 2021 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Резерв під юридичні ризики на 1 січня 2021	Використання резерву протягом року	Зміни резерву під юридичні ризики за звітний період	Курсові різниці	Резерв під юридичні ризики на 31 грудня 2021
Резерв, пов'язаний з припиненням діяльності у Криму	1 193	(250)	(269)	-	674
Резерв під юридичні ризики	9 165	(77)	(6 195)	(289)	2 604
Всього резерву під юридичні ризики	10 358	(327)	(6 464)	(289)	3 278

У таблиці нижче представлений рух резервів під юридичні ризики за 2020 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Резерв під юридичні ризики на 1 січня 2020	Використання резерву протягом року	Зміни резерву під юридичні ризики за звітний період	Курсові різниці	Резерв під юридичні ризики на 31 грудня 2020
Резерв, пов'язаний з припиненням діяльності у Криму	1 436	(501)	258	-	1 193
Резерв під юридичні ризики	639	(147)	8 281	392	9 165
Всього резерву під юридичні ризики	2 075	(648)	8 539	392	10 358

У результаті винесених у 2021 році остаточних рішень на користь Банку за позовами до Банку, пов'язаними із проведеним обміном необтяжених грошових зобов'язань Банку перед пов'язаними особами на акції додаткової емісії Банку у грудні 2016 року, відбулося розформування резерву у сумі 7 169 мільйонів гривень (еквівалент 263 мільйонів доларів).

16 Акціонерний капітал та інші резервні фонди*Акціонерний капітал*

Номінальна зареєстрована вартість випущеного акціонерного капіталу Банку станом на 31 грудня 2021 року складала 206 060 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 206 060 мільйонів гривень). Загальна кількість ухвалених до випуску простих акцій складала 735,93 мільйони акцій (31 грудня 2020 року: 735,93 мільйони акцій) номінальною вартістю 280 гривень за акцію (31 грудня 2020 року: 280 гривень за акцію). Всі випущені прості акції повністю оплачені та зареєстровані. Кожна проста акція мала один голос при голосуванні.

Станом на 31 грудня 2021 року кінцевою контролюючою стороною Банку є держава Україна в особі Кабінету Міністрів України (31 грудня 2020 року: в особі Кабінету Міністрів України).

16 Акціонерний капітал та інші резервні фонди (продовження)*Результат від операцій з акціонером*

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років результат від операцій з акціонером складав 12 174 мільйона гривень та включав чистий прибуток від первісного визнання облігацій внутрішньої державної позики отриманих від акціонера як внески до акціонерного капіталу у 2016-2017 роках.

Загальні резерви та інші фонди

Загальні резерви та інші фонди, створено у відповідності до вимог законодавства України, у сумі 9 696 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 8 481 мільйонів гривень). Банк зобов'язаний створювати резервний капітал шляхом відрахування суми з нерозподіленого прибутку до складу резерву, що не підлягає розподілу. Сума до відрахування кожного року розраховується як чистий прибуток за попередній рік до виплати дивідендів власникам простих акцій у розмірі не менше 5% прибутку за поточний період, поки резервний капітал не досягне 25% регулятивного капіталу Банку.

Дивіденди

У 2021 році у відповідності до рішення Кабінету міністрів України про обов'язкову сплату 80% від прибутку державних організацій та рішення Кабінету міністрів України про затвердження річної фінансової звітності Банку за 2020 рік, Банк виплатив дивіденди у сумі 19 442 мільйонів гривень (2020 рік: 24 457 мільйонів гривень) та відповідно до Податкового кодексу України Банк перерахував 3 318 мільйонів гривень (2020 рік: 4 403 мільйонів гривень) авансового внеску з податку на прибуток. Крім того, дочірніми компаніями Банку було виплачено акціонеру дивіденди у сумі 124 мільйонів гривень (2020 рік: 124 мільйонів гривень).

17 Процентні доходи та витрати

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Процентні доходи		
<i>Процентні доходи за ефективною ставкою відсотка</i>		
Кредити та аванси фізичним особам	17 949	17 896
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	9 596	7 194
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	1 837	1 160
Заборгованість банків	1 190	1 446
Кредити та аванси юридичним особам	238	630
Інвестиційні цінні папери за АС	58	191
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	5	30
Всього процентних доходів за ефективною ставкою відсотка	30 873	28 547
<i>Інші процентні доходи</i>		
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	4 440	4 453
Фінансовий лізинг	544	563
Всього інших процентних доходів	4 984	5 016
Всього процентних доходів	35 857	33 563
Процентні витрати		
Строкові депозити фізичних осіб	4 611	7 428
Поточні/розрахункові рахунки	1 519	3 419
Орендні зобов'язання орендаря	208	265
Строкові депозити юридичних осіб	194	558
Заборгованість перед НБУ	-	263
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	-	4
Інше	1	6
Всього процентних витрат	6 533	11 943
Чистий процентний дохід	29 324	21 620

17 Процентні доходи та витрати (продовження)

Інформацію про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами подано у Примітці 29.

Зміна класифікації процентних доходів за кредитами та авансами юридичним особам та за кредитами та авансами підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП) пов'язана зі зміною Групою розподілу клієнтської бази юридичних осіб у третьому кварталі 2021 року. Див. Примітку 22.

18 Відрахування до резерву на зменшення корисності

У мільйонах українських гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік
<i>(Збільшення)/зменшення відрахувань до резерву на зменшення корисності:</i>			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	(1)	1
Інвестиційні цінні папери за АС	9	116	72
Кредити та аванси клієнтам	8	686	1 863
Зобов'язання кредитного характеру	14	50	38
Інші фінансові активи	11	5	(165)
Всього (прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності) збиток від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9			
		856	1 809

19 Доходи та витрати за виплатами та комісійними

У мільйонах українських гривень	2021 рік	2020 рік
Комісійні доходи		
Розрахункові операції	9 982	7 071
Еквайринг	9 018	6 569
Зняття готівки	7 130	5 978
Міжнародні платіжні системи	6 625	5 523
Касові операції	78	69
Інше	2 224	2 439
Всього комісійних доходів	35 057	27 649
Комісійні витрати		
Міжнародні платіжні системи	11 277	8 417
Розрахункові операції	389	304
Касові операції	174	167
Всього комісійних витрат	11 840	8 888
Чистий дохід за комісійними	23 217	18 761

Інформацію про доходи за виплатами та комісійними по операціях з пов'язаними сторонами наведено у Примітці 29.

20 Адміністративні та інші операційні витрати

У мільйонах українських гривень	2021 рік	2020 рік
Професійні послуги	2 586	2 117
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	2 052	1 842
Утримання основних засобів	918	896
Податки, крім податку на прибуток	780	703
Витрати на комунальні послуги та господарські потреби	622	557
Поштові витрати та витрати на послуги зв'язку	517	452
Охорона	320	285
Оренда	289	255
Транспортні витрати	177	108
Реклама та маркетинг	151	110
Відновлення зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя	117	119
Витрати на страхування	36	74
Уцінка будівель та зменшення корисності нематеріальних активів	65	60
(Розформування) витрати резерву під юридичні ризики	(6 464)	8 539
Інше	251	625
Всього інших адміністративних та операційних витрат	2 417	16 742

До складу статті «Оренда» відносяться орендні витрати за неідентифікованими активами у сумі 198 мільйонів гривень (2020 рік: 167 мільйонів гривень), ПДВ, що не відшкодовується (та відповідно не включається в право користування та фінансові зобов'язання) у сумі 48 мільйонів гривень (2020 рік: 44 мільйони гривень) та інші змінні орендні витрати у сумі 42 мільйони гривень (2020 рік: 43 мільйони гривень).

Інформацію про адміністративні та інші операційні витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведено у Примітці 29.

У 2020 році ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» надавали послуги з проведення першого етапу оцінки стійкості Банку.

У 2021 році компанія ТОВ «Ернст енд Янг» надавала консультаційні послуги з проведення дослідження з правил оподаткування податком на доходи фізичних осіб професійного страхування в іноземних юрисдикціях, а саме країнах-членів Організації економічного співробітництва та розвитку (38 юрисдикцій).

21 Податок на прибуток

У мільйонах українських гривень	2021 рік	2020 рік
Поточний податок	58	25
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	58	25

У 2021 році більшість доходів Групи оподатковувалися податком на прибуток за ставкою 18% (у 2020 році: 18%).

21 Податок на прибуток (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року поточні податкові активи склалися з 9 978 мільйонів гривень авансового внеску з податку на прибуток (пов'язаних із виплатою дивідендів) (31 грудня 2020 року: 6 475 мільйонів гривень авансового внеску з податку на прибуток (пов'язаних із виплатою дивідендів) та 185 мільйонів гривень переплати податку на прибуток).

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Прибуток до оподаткування	35 300	24 586
Теоретична сума витрат за встановленою законом ставкою (2021: 18%; 2020: 18%)	6 354	4 425
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Дохід, визнаний тільки для цілей оподаткування	-	59
- Витрати, що не включаються до валових витрат	63	11 887
- Дохід, що не підлягає оподаткуванню	(1 216)	-
Зміна в невизнаних відстрочених податкових активах	(3 179)	(16 346)
Зміни в оцінках постійних та тимчасових різниць	(1 964)	-
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	58	25

Відмінності між правилами оподаткування в Україні та інших країнах та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць описаний далі:

	Кредитовано на Кредитовано прибуток або безпосередньо збиток на інші сукупні			
У мільйонах українських гривень	1 січня 2021	доходи	31 грудня 2021 р.	
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Резерв під очікувані кредитні збитки	59	8	-	67
Податкові збитки перенесені на майбутні періоди	4 157	(3 227)	-	930
Основні засоби - інші різниці (метод амортизації та визначення первісної вартості)	50	40	-	90
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	528	-	330	858
Валовий відстрочений податковий актив				
За мінусом невизнаного відстроченого податкового активу	4 794 (4 794)	(3 179) 3 179	330 (330)	1 945 (1 945)
Визнаний відстрочений податковий актив				
	-	-	-	-
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	(6)	-	(2)	(8)
Основні засоби (переоцінка будівель)	(141)	(15)	6	(150)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання				
	(147)	(15)	4	(158)

21 Податок на прибуток (продовження)

У мільйонах українських гривень	1 січня 2020	(Віднесено)/ кредитовано на прибуток або інші сукупні доходи збиток	Кредитовано безпосередньо на	31 грудня 2020
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Резерв під очікувані кредитні збитки	52	7	-	59
Податкові збитки перенесені на майбутні періоди	20 520	(16 363)	-	4 157
Основні засоби - інші різниці (метод амортизації та визначення первісної вартості)	40	10	-	50
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	229	-	299	528
Валовий відстрочений податковий актив	20 841	(16 346)	299	4 794
За мінусом невизнаного відстроченого податкового активу	(20 841)	16 346	(299)	(4 794)
Визнаний відстрочений податковий актив	-	-	-	-
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	-	-	(6)	(6)
Основні засоби (переоцінка будівель)	(122)	6	(25)	(141)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(122)	6	(31)	(147)

За умов теперішньої структури Групи та податкового законодавства в Україні податкові збитки та поточні податкові активи різних компаній Групи не можуть зараховуватися за рахунок поточних податкових зобов'язань та оподатковуваних прибутків інших компаній Групи, і тому податки можуть нараховуватися навіть за наявності консолідованого податкового збитку. Таким чином, взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань проводиться, лише коли вони відносяться до однієї юридичної особи-платника податку та до одного податкового органу.

22 Аналіз за сегментами

Операційні сегменти – це компоненти організації, що беруть участь у комерційній діяльності, з якої організація може отримувати доходи або внаслідок якої може зазнавати витрат, чий операційні результати регулярно аналізуються особою, відповідальною за прийняття операційних рішень і для яких є окрема фінансова інформація. Особа, відповідальна за прийняття операційних рішень – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють діяльність підприємства. Функції особи, відповідальної за прийняття операційних рішень, виконує Правління Групи.

(а) Опис продуктів та послуг, за якими кожен сегмент, що підлягає розкриттю у звітності, отримує свої доходи

Група включає в себе такі основні сегменти банківської діяльності:

Роздрібна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає надання банківських послуг клієнтам-фізичним особам із відкриття та ведення поточних рахунків, в т.ч. через електронні канали продажу, залучення депозитів, надання споживчих кредитів, в т.ч. у співпраці з торговими мережами, іпотечних кредитів, обслуговування кредитних та дебетних карток.

22 Аналіз за сегментами (продовження)

В 3 кварталі 2021 року Банк закінчив поточну трансформацію бізнес сегменту з обслуговування юридичних осіб, змінивши структуру розподілу клієнтів за обсягом виручки. При цьому для різних типів клієнтів (мікро, малого, середнього або корпоративного рівня) запроваджені різні сервісні моделі, але застосовуються єдині внутрішньобанківські політики та методи управління. В межах цієї звітності всі операційні сегменти бізнес-клієнтів на основі подібності показані як окремий звітний сегмент «Банківська діяльність з обслуговування бізнес-клієнтів». Цей бізнес-сегмент включає надання банківських послуг приватним підприємцям або юридичним особам з обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитів та інших видів фінансування, операції з іноземною валютою. Також даний сегмент включає в себе банківські послуги з надання можливості оплати з використанням POS терміналів.

Діяльність на ринках капіталу (раніше Казначейська діяльність) – цей бізнес-сегмент включає торговельні операції з фінансовими інструментами, міжбанківські кредити, депозити, операції з обміну іноземних валют.

Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель – цей сегмент включає в себе операції, які пов'язані з колишніми власниками Банку та на сьогоднішній день визнані як проблемні. На думку Керівництва, цей портфель має аналогічні показники кредитного ризику, незалежно від класифікації за галуззю економіки та напрямом комерційної діяльності на дату видачі таких кредитів. Сегмент включає також всі активи, зобов'язання та відповідні доходи, витрати Кіпрської філії.

Управління капіталом та інші функції централізованого управління – цей сегмент включає об'єкти, що управляються централізовано – готівкові кошти, кореспондентські рахунки, основні засоби, загальнобанківська валютна позиція, інструменти акціонера (капітал, облігації внутрішньої державної позики, надані державою для збільшення статутного капіталу), а також інші активи та зобов'язання і відповідні доходи/витрати, що є поза межами впливу бізнес-підрозділів. Крім того, сегмент є регулятором внутрішньосегментного розподілу плати за ресурси (система трансфертного ціноутворення – «ТЦУ»). Система ТЦУ базується на визначенні трансфертних цін, що враховують фактичну вартість пасивів Банку; тенденції ринку та відповідні ринкові індикатори; премію за строк (вища ціна для більших строків); вартість буферу ліквідності; цільову структуру балансу та стратегію Банку.

Облігації внутрішньої державної позики, надані державою для збільшення статутного капіталу, включають всі цінні папери віднесені до статті балансу інвестиційні цінні папери за СВПЗ та частково інвестиційні цінні папери за СВІСД, а саме довгострокові державні боргові цінні папери строк погашення, яких листопад 2027-грудень 2032 років.

Операції між сегментами банківської діяльності здійснюються на звичайних комерційних умовах. Кошти перерозподіляються між сегментами, що призводить до виникнення трансфертних доходів або витрат, які показані у складі операційного доходу (доходи від інших сегментів/витрати за іншими сегментами).

Загальний результат сегменту включає перерозподіл загальнобанківських адміністративних витрат, що показані в статті «Адміністративні та інші операційні витрати». Такий перерозподіл включає всі витрати центральних функцій управління, в тому числі витрати на персонал, амортизацію та інші операційні витрати.

(б) Фактори, на основі яких керівництво визначило сегменти, що підлягають розкриттю у звітності

Сегменти Групи – це його стратегічні підрозділи, які обслуговують різні категорії клієнтів. Управління ними здійснюється окремо, оскільки кожний підрозділ передбачає різні маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

Фінансова інформація за сегментами, яку аналізує особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, не включає інформацію дочірніх компаній Групи. Відповідальність за регулярний аналіз показників цих дочірніх компаній покладена на їх керівництво. Особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, отримує фінансову звітність дочірніх компаній Групи. Інформація про дочірні компанії не включена у інформацію за сегментами, адже обсяг активів, зобов'язань та відповідних доходів/витрат дочірніх компаній є не суттєвим.

22 Аналіз за сегментами (продовження)

(в) Оцінка прибутку або збитку, активів та зобов'язань операційного сегмента

Активи і зобов'язання закріплюються за сегментом на основі принципу можливості управління відповідними активами та зобов'язаннями. За кожним сегментом банківської діяльності особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, аналізує чисті процентні доходи, скориговані на результат операцій між сегментами (доходи від інших сегментів/витрати за іншими сегментами). Внутрішньосегментний розподіл плати за ресурси проводиться за внутрішніми процентними ставками, які затверджує КУАП з урахуванням ринкових процентних ставок, строків погашення кредитів за договором та фактичних даних щодо строків погашення коштів клієнтів.

Комісійні доходи та витрати включають прямі комісії сегменту та результат внутрішнього перерозподілу доходів та витрат між сегментами.

Загальний результат сегменту включає алокації загальнобанківських адміністративних витрат.

(г) Інформація про прибуток або збитки, активи та зобов'язання операційного сегмента

Далі подано інформацію за сегментами за період, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Роздрібна банківська діяльність	Банківська діяльність з обслуговування бізнес-клієнтів	Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель	Діяльність на ринках капіталу	Управління капіталом та інші функції централізованого управління	Всього за сегментами
<i>У мільйонах українських гривень</i>						
Всього активів сегмента, в тому числі:	53 951	15 496	12 452	108 703	210 694	401 296
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	4 672	48 163	52 835
Кредити та аванси банкам	-	31	-	26 212	-	26 243
Кредити та аванси клієнтам	51 644	15 386	1 188	-	-	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	-	-	-	77 739	144 538	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	-	-	-	-	93 096	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	77 632	51 442	129 074
- за амортизованою собівартістю	-	-	-	107	-	107
Інвестиційна нерухомість	-	-	1 989	-	-	1 989
Всього зобов'язань сегмента, в тому числі:	231 232	88 252	10 965	640	3 592	334 681
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	-	-	-	3	-	3
Кошти клієнтів	228 686	88 074	8 543	-	-	325 303

22 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано інформацію за сегментами за 12 місяців 2021 року, що представлена як їх аналізувала особа відповідальна за прийняття операційних рішень:

	Роздрібна банківська діяльність	Банківська діяльність з обслуговування бізнес-клієнтів	Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель	Діяльність на ринках капіталу	Управління капіталом та інші функції централізованого управління	Всього за сегментами
<i>У мільйонах українських гривень</i>						
2021						
Процентні доходи	18 162	2 179	232	5 543	9 738	35 854
Процентні витрати	(6 278)	(242)	(2)	(15)	-	(6 537)
Доходи від інших сегментів/(витрати за іншими сегментами)	5 715	1 243	(770)	(3 184)	(3 004)	-
Чистий процентний дохід	17 599	3 180	(540)	2 344	6 734	29 317
Чистий комісійний дохід	14 033	9 266	3	71	(156)	23 217
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	-	(7 666)	(7 666)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	2 191	744	3	287	1	3 226
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	-	-	593	(158)	582	1 017
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	32	-	32
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	(873)	-	-	(873)
Інші доходи	708	37	374	(1)	168	1 286
Витрати на виплати працівникам	(2 816)	(782)	(64)	(824)	(4 418)	(8 904)
Амортизаційні витрати	(707)	(287)	(9)	(75)	(1 105)	(2 183)
Адміністративні та інші операційні витрати в т.ч.:	(9 724)	(2 303)	3 577	717	5 385	(2 348)
- прямі витрати сегменту крім витрат на персонал та амортизацію	(3 334)	(432)	(2 884)	(277)	(1 885)	(8 812)
- перерозподіл витрат централізованих функцій на бізнес сегменти	(6 361)	(1 871)	(27)	994	7 265	-
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	(29)	-	6 488	-	5	6 464
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів	(138)	(11)	-	-	38	(111)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	(164)	-	-	-	-	(164)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	4	6	-	67	-	77
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(97)	286	(926)	(115)	(4)	(856)
Прибуток до оподаткування	20 889	10 136	2 138	2 345	(441)	35 067
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	-	-	-	-	(17)	(17)
Результат сегмента	20 889	10 136	2 138	2 345	(458)	35 050

22 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано інформацію за сегментами за період, що закінчився 31 грудня 2020 року:

	Роздрібна банківська діяльність	МСББізнес по роботі з торговими підприємствами	Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель	Казначейська діяльність	Корпоративна банківська діяльність	Управління капіталом та інші функції центрального управління	Всього за сегментами	
У мільйонах українських гривень								
Всього активів сегмента, в тому числі:	41 017	5 939	3 419	14 979	101 009	4 821	211 341	382 525
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	-	-	-	-	7 536	-	42 375	49 911
Заборгованість банків	-	-	-	-	25 006	53	-	25 059
Кредити та аванси клієнтам	38 870	5 928	3 416	2 164	-	4 643	-	55 021
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	-	-	-	-	67 758	-	153 903	221 661
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	-	-	-	-	-	-	100 750	100 750
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	-	-	-	-	66 043	-	53 153	119 196
Інвестиційні цінні папери за АС	-	-	-	-	1 715	-	-	1 715
Інвестиційна нерухомість	-	-	-	2 933	-	-	-	2 933
Всього зобов'язань сегмента, в тому числі:	229 839	64 394	8	17 373	721	12 334	5 031	329 700
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	-	-	-	-	2	-	-	2
Кошти клієнтів	227 239	64 240	-	8 958	-	12 271	-	312 708

22 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано інформацію за сегментами за 12 місяців 2020 року, що представлена до рекласифікацій, описаних у Примітці 3, як їх аналізувала особа відповідальна за прийняття операційних рішень:

	Роздрібна банківська діяльність	МСББізнес по роботі з торговими підприємствами	Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель	Казначейська діяльність	Корпоративна банківська діяльність	Управління капіталом та інші функції центрального управління	Всього за сегментами
У мільйонах українських гривень							
2020							
Процентні доходи	17 233	1 301	924	56	3 542	734	33 563
Процентні витрати	(10 498)	(736)	(5)	(25)	(162)	(266)	(11 961)
Доходи від інших сегментів/(витрати за іншими сегментами)	9 421	1 781	(306)	(848)	(2 306)	98	-
Чистий процентний дохід	16 156	2 346	613	(817)	1 074	566	21 602
Чистий комісійний дохід	12 150	3 653	2 882	7	46	23	18 761
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	-	-	16 045	16 045
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою та чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	1 889	2	8	(2 911)	684	(4 644)	(4 357)
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	-	(256)	-	-	(256)
Інші доходи	516	(27)	(67)	230	15	420	1 098
Частка прибутку (збитку) асоційованих підприємств та спільних підприємств, облік яких ведеться за методом участі в капіталі	-	-	-	(124)	-	-	(124)
Витрати на виплати працівникам	(2 604)	(559)	(47)	(115)	(829)	(153)	(3 885)
Амортизаційні витрати	(682)	(52)	(17)	(6)	(75)	(3)	(956)
Адміністративні та інші операційні витрати в т.ч.:	(9 411)	(878)	(302)	(2 330)	674	(522)	(8 142)
- прямі витрати сегменту крім витрат на персонал та амортизацію	(3 083)	(90)	(42)	(2 315)	(248)	(110)	(2 254)
- перерозподіл витрат централізованих функцій на бізнес сегменти	(6 328)	(788)	(260)	(15)	922	(412)	6 881
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	(120)	(3)	-	(8 489)	-	35	(8 577)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(1 555)	(153)	16	(184)	(51)	122	34
Результат сегмента	16 339	4 329	3 086	(14 995)	1 538	694	24 296

22 Аналіз за сегментами (продовження)**Звірка доходів, прибутку або збитку, активів та зобов'язань сегмента**

Загальна сума доходів складається з процентних доходів, доходів за виплатами та комісійними та інших операційних доходів за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Всього доходів сегментів	58 198	53 422
(а) Коригування при консолідації	321	222
Всього консолідованих доходів	58 519	53 644

Звірка прибутку або збитку, що підлягає розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Загальний результат сегментів	35 050	24 296
(а) Коригування при консолідації	233	291
Прибуток до оподаткування	35 283	24 587

Звірка активів, що підлягають розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Всього активів сегмента	401 296	382 525
(а) Коригування при консолідації	89	118
Всього консолідованих активів	401 385	382 643

Звірка зобов'язань, що підлягають розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Всього зобов'язань сегмента	334 681	329 700
(а) Коригування при консолідації	(211)	(114)
Всього консолідованих зобов'язань	334 470	329 586

Далі подана звірка суттєвих статей доходів за 2021 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Процентні доходи	Чистий комісійний дохід	Інші доходи
Загальна сума за всіма сегментами	35 854	23 217	(873)
(а) Коригування при консолідації	-	-	318
Подано у звітності за МСФЗ	35 854	23 217	(555)

22 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подана звірка суттєвих статей витрат за 2021 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Процентні витрати	Відрахування до резерву на зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам	Адміністративні та інші операційні витрати
Загальна сума за всіма сегментами	(6 537)	(856)	6 464
(а) Коригування при консолідації	4	-	(69)
Подано у звітності за МСФЗ	(6 533)	(856)	6 395

Далі подана звірка суттєвих статей доходів за 2020 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Процентні доходи	Доходи за виплатами та комісійними	Інші доходи
Загальна сума за всіма сегментами	33 563	18 761	1 098
(а) Коригування при консолідації	-	-	222
Подано у звітності за МСФЗ	33 563	18 761	1 320

Далі подана звірка суттєвих статей витрат за 2020 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Процентні витрати	Відрахування до резерву на зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам	Адміністративні та інші операційні витрати
Загальна сума за всіма сегментами	(11 961)	(1 771)	(8 142)
(а) Коригування при консолідації	18	-	(61)
Подано у звітності за МСФЗ	(11 943)	(1 771)	(8 203)

Далі подано вивірення суттєвих активів станом на 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	Інвестиційні та цінні папери за АС	Кредити та аванси клієнтам	Основні засоби	Активи з права користування
Загальна сума за всіма сегментами	52 835	107	68 218	6 074	1 288
(а) Коригування при консолідації	-	-	-	85	1 291
Подано у звітності за МСФЗ	52 835	107	68 218	6 159	2 579

22 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано вивірення суттєвих зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	Кошти клієнтів
Загальна сума за всіма сегментами	3	325 303
(а) Коригування при консолідації	-	-
(в) Інші коригування	-	-
(е) Операції валютного свопу та операції на умовах спот за справедливою вартістю	-	-
(е) Рекласифікація	-	-
Подано у звітності за МСФЗ	3	325 303

Далі подано вивірення суттєвих активів станом на 31 грудня 2020 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Кошти клієнтів	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання та відстрочені податкові зобов'язання	Резерви та нефінансові зобов'язання
Подано в управлінській звітності	321 708	13 326	1 954	3 651
(а) окреме відображення транзитних рахунків для операцій з клієнтами	4 330	(9 274)	-	-
(е) Рекласифікація	-	-	(310)	-
(в) Інші коригування	(997)	997	-	-
(д) Резерв на зменшення корисності	245	(678)	-	-
(е) Операції валютного свопу та операції на умовах спот за справедливою вартістю	-	(407)	-	-
Подано у звітності за МСФЗ	325 286	3 964	1 644	3 651

22 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано вивірення суттєвих зобов'язань станом на 31 грудня 2020 року:

У мільйонах українських гривень	Грошові кошти та їх еквіваленти	Інші фінансові активи та поточні податкові активи	Інвестиції в асоційовану компанію	Основні засоби та нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	Інші фінансові активи	Загальна сума активів	Кошти клієнтів	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання та поточні податкові зобов'язання	Загальна сума зобов'язань
Подано в управлінській звітності	53 804	19 622	30	9 351	7 712	407 257	321 708	13 326	1 954	340 642
(а) рекласифікація щодо відображення транзитних рахунків для операцій з клієнтами	-	-	-	-	(4 944)	(4 944)	4 330	(9 274)	-	(4 944)
(б) рекласифікація залишків коштів бонусної програми лояльності для клієнтів	-	-	-	-	-	-	(997)	997	-	-
(в) рекласифікація щодо незавершених операцій через кореспондентський рахунок НБУ протягом операційного дня Банку	(1 011)	-	-	-	-	(1 011)	161	(1 172)	-	(1 011)
(г) інші рекламні витрати	42	69	-	-	(117)	(6)	101	(107)	-	(6)
(е) Рекласифікація	-	2	(30)	88	29	89	(284)	54	19	(211)
Подано у звітності за МСФЗ	52 835	19 693	-	9 439	2 680	401 385	325 019	3 824	1 973	334 470

Різниці, що є предметом звірки, зумовлені наступним:

(а) – Звітність за сегментами підготовлена до консолідації дочірніх компаній.

Група не аналізувала у примітці «Аналіз за сегментами» капітальні інвестиції, поточний та відстрочений податок на прибуток.

д) Аналіз доходів за банківськими продуктами та послугами

Аналіз доходів Групи за банківськими продуктами та послугами подано у Примітці 17 (Процентні доходи), Примітці 19 (Доходи за виплатами та комісійними).

22 Аналіз за сегментами (продовження)**(е) Географічна інформація**

Доходи за кожною окремою країною, де вони були суттєвими:

У мільйонах українських гривень	2021 рік	2020 рік
Україна	72 480	62 518
Інші	46	123
Всього консолідованих доходів	72 526	62 641

23 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Групі здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також нефінансових (операційних, юридичних, комплаєнс ризиків та ризику репутації). Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик), кредитного ризику, процентного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались.

Органи управління фінансовими ризиками

З метою ефективного управління ризиками у Групі створена та діє система управління ризиками, що передбачає розподіл прав, обов'язків, відповідальності між органами управління, структурними підрозділами Групи, відокремлення процесів виявлення та оцінки ризиків, оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками від процесу прийняття ризиків.

Суб'єктами системи управління ризиками у Групі є:

- Наглядова рада;
- Комітет з питань аудиту Наглядової ради;
- Комітет з питань ризиків Наглядової ради;
- Правління Групи;
- Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки;
- Кредитний комітет;
- Комітет з питань управління активами та пасивами;
- Комітет з питань управління непрацюючими активами;
- Внутрішній аудит;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Напрямок Compliance;
- Департамент ринків капіталу;
- Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій;
- Інші підрозділи підтримки (Бек-та Мідл-офіс);
- Бізнес-підрозділи, що безпосередньо приймають ризики.

Наглядова рада – несе повну відповідальність за управління ризиками, на які наражається Група у своїй діяльності та, відповідно:

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

- забезпечує створення та функціонування, здійснює контроль за ефективністю системи управління ризиками та внутрішнього контролю;
- визначає та контролює дотримання корпоративних цінностей Банку, які базуються на здійсненні бізнесу на законних та етичних принципах, та постійно підтримує високу культуру управління ризиками;
- створює та підтримує на належному рівні організаційну структуру, інформаційну систему щодо управління ризиками та внутрішній контроль, що забезпечують ефективне управління ризиками;
- забезпечує, щоб політика винагороди в Банку відповідала та сприяла ефективному управлінню ризиками, не стимулюючи прийняття надмірного рівня ризику;
- забезпечує, щоб практика управління ризиками була невід'ємною частиною стратегічного планування;
- затверджує внутрішньобанківські документи з питань управління ризиками та здійснює нагляд за їх дотриманням/впровадженням/оновленням;
- затверджує перелік лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризику та процедуру ескалації порушень лімітів ризиків;
- затверджує План відновлення діяльності Групи та забезпечує виконання функцій щодо відновлення діяльності Групи іншими суб'єктами системи управління ризиками;
- затверджує призначення та звільнення Головного ризик-менеджера (CRO) та Головного комплаєнс-менеджера (CCO);
- встановлює випадки накладання заборони (вето) CRO та/або CCO на рішення Правління банку, комітетів та інших колегіальних органів Правління банку;
- забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю та нагляд за її ефективністю;
- розглядає управлінську звітність щодо ризиків та приймає рішення щодо застосування відповідних заходів з управління ризиками;
- вживає заходів для запобігання виникнення конфліктів інтересів у Групі, сприяє їх врегулюванню та повідомляє Національний банк України про конфлікти інтересів, що виникають у Групі.

Комітет з питань аудиту Наглядової ради – є постійно діючим колегіальним органом, що виконує функцію допоміжного та підготовчого органу Наглядової ради, у рамках виконуваних функцій:

- перевіряє ефективність системи управління ризиками;
- контролює незалежність, об'єктивність, компетентність керівника Внутрішнього аудиту, ефективність здійснення внутрішнього аудиту;
- надає Наглядовій раді рекомендації щодо підбору, призначення, звільнення керівника Внутрішнього аудиту.

Комітет з питань ризиків Наглядової ради – є постійно діючим колегіальним органом, що створений та функціонує з метою надання допомоги Наглядовій раді у частині її функції з забезпечення функціонування системи ризик-менеджменту у Групі. Комітет з питань ризиків Наглядової ради виконує наступні основні функції:

- бере участь у розробці організаційної структури управління ризиками та внутрішнього контролю з метою забезпечення раціонального управління ризиками, належного рівню внутрішнього контролю;

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

- здійснює моніторинг та аналіз поточного портфелю та рівня ризиків, що приймаються Групою;
- здійснює контроль за дотриманням граничних показників ризиків, що встановлені Наглядовою радою;
- забезпечує наявність та підтримання в актуальному стані (перегляд - не рідше 1 разу на рік) внутрішніх документів Банку з питань управління ризиками та функціонування системи внутрішнього контролю;
- здійснює нагляд та надає Наглядовій раді рекомендації щодо адекватності капіталу Групи та ліквідності;
- надає Наглядовій раді пропозиції щодо удосконалення системи управління ризиками та системи внутрішнього контролю;
- переглядає та надає Наглядовій раді рекомендації щодо забезпечення безперервної діяльності та планів відновлення діяльності.

Внутрішній аудит – є складовою системи внутрішнього контролю у Групі та виконує наступні основні функції:

- здійснює ідентифікацію та оцінку основних сфер ризику Групи, у тому числі - наявності та ефективності роботи системи управління ризиками, відповідність такої системи видам та обсягам здійснюваних операцій, та системи внутрішнього контролю, здатності цих систем реагувати на нові та посилюючи ризики, обґрунтованості рівня ризику, який Група готова приймати;
- забезпечує надання Наглядовій раді, Комітет з питань аудиту та Ризиків Наглядової ради, Правлінню Групи незалежної обґрунтованої оцінки ефективності дій, заходів та перевірок у сфері ризиків, з якими стикається Група;
- виробляє та надає рекомендації щодо усунення недоліків, щодо вдосконалення та підвищення ефективності систем управління ризиками та внутрішнього контролю у Групі, забезпечує моніторинг прийнятих заходів щодо усунення недоліків та врахування рекомендацій.

Правління Групи – несе відповідальність за впровадження стратегії та політики управління ризиками, культури управління ризиками, системи управління ризиками та внутрішнього контролю, процедур, метод та інших заходів щодо ефективного управління ризиками, затверджених Наглядовою радою Групи, та, відповідно:

- забезпечує розробку, розробляє, погоджує або затверджує (у залежності від виду документу) внутрішньобанківські документи з питань управління ризиками;
- забезпечує підготовку та надання Наглядовій раді Групи управлінської звітності щодо величини всіх видів ризиків, на які наражається Група, у тому числі в розрізі нових видів продуктів чи значних змін;
- розробляє заходи щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій та зауважень за результатами оцінки в рамках системи внутрішнього контролю, перевірок підрозділу внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів та наглядових органів.

Кредитний комітет

Кредитний комітет приймає рішення щодо здійснення активних операцій Групою в межах лімітів повноважень, встановлених Правлінням Групи, затверджує ліміти на здійснення операцій з банками-контрагентами, купівлю цінних паперів, здійснює нагляд за значними кредитними проектами. Також Кредитний комітет затверджує методики, інструкції, порядки, форми, моделі та інші регламентні чи процедурні документи щодо виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення кредитних ризиків на всіх організаційних рівнях. Засідання Кредитного комітету відбуваються не рідше одного разу на тиждень.

Комітет з управління активами та пасивами

Основною метою створення і діяльності Комітету є забезпечення ефективності та безперервності процесу управління активами та пасивами Групи, моніторингу ризику ліквідності, валютного, процентного та цінового ризику (в частині операцій з зобов'язаннями) та вжиття відповідних заходів, спрямованих на мінімізацію даних ризиків та максимізацію фінансового результату Групи. Засідання Комітету з управління активами та пасивами відбуваються раз на 2 тижні.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Комітет з управління операційними ризиками та інформаційною безпекою

Комітет створений та функціонує з метою забезпечення комплексності та ефективності процесів управління операційним та інформаційним ризиками, впровадження та функціонування систем внутрішнього контролю та управління інформаційною безпекою, управління ризиками, що виникають в процесі взаємовідносин з небанківськими установами. Засідання Комітету з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки відбуваються раз на місяць.

Комітет з питань управління непрацюючими активами

Комітет створений для забезпечення ефективної роботи з проблемними активами, з метою зменшення рівня та обсягу проблемних активів Групи шляхом оперативного прийняття рішень і забезпечення ефективності процесів управління проблемною заборгованістю. До сфери діяльності Комітету відносяться всі проблемні активи Групи, включаючи активи що включені до списку спостереження, стягнуте майно та токсичні активи.

Департамент ринків капіталу

Департамент ринків капіталу відповідає за оперативне управління ліквідністю та валютною позицією Групи.

Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій

Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій щоденно здійснює розрахунок та контроль дотримання Групою нормативних показників ліквідності, встановлених НБУ, а також внутрішніх показників ризику ліквідності, готує звіти з поточного стану ліквідності Групи.

Блок підрозділів з питань управління ризиками – є незалежним від бізнес-підрозділів, не приймає участь у отриманні доходів Групи. Блок підрозділів з питань управління ризиками є підпорядкованим Головному ризик-менеджеру (CRO), У свою чергу CRO є підпорядкованим та підзвітним Наглядовій раді, а також має право безперешкодно звертатись до Наглядової ради та/або Комітету з питань ризиків Наглядової ради. CRO має право накладати заборону (вето) на рішення колегіальних органів, створених Правлінням Групи.

Блок підрозділів з питань управління ризиками виконує наступні основні функції:

- забезпечує функціонування системи управління кредитним ризиком, операційним ризиком, ринковим, процентним ризиком банківського портфелю (кредитів, депозитів, тощо) та ризиком ліквідності шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування щодо кожного виду ризиків;
- розробляє/бере участь у розробці та підтримує (у залежності від виду документу) в актуальному стані внутрішньобанківські нормативні документи (процедури, методики, положення тощо) з питань управління ризиками;
- готує висновки щодо запропонованих бізнес-підрозділами кредитних проектів як щодо нових кредитів, так і щодо зміни умов за діючими/існуючими кредитами;
- готує та надає звіти щодо ризиків Наглядовій раді Групи не рідше одного разу на квартал, Комітету з питань ризиків Наглядової ради, Правлінню Групи, а також комітетам Правління Групи – не рідше одного разу на місяць, у разі виявлення ситуацій, що потребують невідкладного інформування ради Групи – в якомога коротші строки;
- здійснює стрес - тестування ризиків;

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

- здійснює моніторинг дотримання лімітів ризиків та показників ризик-апетиту;
- розробляє та впроваджує систему раннього виявлення потенційно проблемних клієнтів, фінансування яких може мати підвищений кредитний ризик;
- забезпечує виконання та контроль за процедурами розрахунку резервів згідно з МСФЗ та розміру кредитного ризику згідно з вимогами Національного банку України у відповідності до затверджених методологій та підходів Групи;
- розробляє, впроваджує та підтримує в актуальному стані методики та моделі з оцінки ризиків.

Напрямок «Compliance» – підпорядкований Головному комплаєнс-менеджеру (ССО), який, в свою чергу є підпорядкованим та підзвітним Наглядовій раді Групи. Напрямок «Compliance» є незалежним від бізнес-підрозділів, не приймає участь у отриманні доходів Групи та виконує наступні основні функції:

- забезпечує організацію контролю за дотриманням Групою норм законодавства, регуляторного середовища, правил, внутрішньобанківських документів та відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу;
- забезпечує моніторинг змін у законодавстві та регуляторному середовищі, правилах, внутрішньобанківських документах та відповідних стандартах професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу, та здійснює оцінку впливу таких змін на процеси та процедури, запроваджені в Групі, а також забезпечує контроль за імплементацією відповідних змін у внутрішньобанківські документи;
- забезпечує контроль за взаємовідносинами Групи з клієнтами та контрагентами з метою запобігання участі та /або використанню Групи в незаконних операціях;
- забезпечує управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів;
- готує висновки щодо комплаєнс-ризиків, який притаманний новим продуктам та значним змінам в діяльності Групи, до моменту їх запровадження для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень;
- готує та надає звіти щодо оцінки комплаєнс-ризиків Наглядовій раді Групи, Комітету з питань ризиків Наглядової ради та Правлінню не рідше одного разу на квартал.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Кредитна політика Групи визначає загальні засади щодо здійснення кредитного процесу та управління кредитним ризиком, встановлює загальний підхід до прийняття кредитних ризиків, принципи і стандарти кредитної діяльності, визначає повноваження та відповідальність керівних органів, працівників та структурних підрозділів Групи на кожному етапі кредитного процесу, забезпечує комплексний підхід до управління кредитним ризиком.

Управління кредитним ризиком здійснюється на підставі регулярного аналізу спроможності позичальників та потенційних позичальників виконувати свої зобов'язання з погашення кредитів та сплати процентів, регулярного аналізу якості кредитного портфелю з метою моніторингу рівня кредитного ризику, шляхом зміни, за необхідності, лімітів кредитування, шляхом одержання застави, її перевірки та переоцінки застави з встановленою періодичністю, та використовуючи інші інструменти зниження ризику.

Основна інформація про рівень кредитного ризику систематично актуалізується та надається для аналізу у вигляді звітів про стан кредитного портфелю.

Кредитний комітет затверджує класифікацію кредитних операцій за групами ризику, розглядає, вносить корективи та затверджує оцінку кредитного ризику у відповідності до регулятивних вимог та оцінку очікуваних кредитних збитків у відповідності з МСФЗ (кредити та аванси клієнтам, зобов'язання пов'язані з кредитуванням, інші фінансові активи).

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

З метою обмеження ризиків, на які наражається Група внаслідок операцій з кредитування, у Групі існує наступна система повноважень на прийняття рішень за кредитними операціями:

- індивідуальні повноваження: за ризиковими операціями делеговані Блоку підрозділів з питань управління ризиками з метою прийняття рішень щодо клієнтів роздрібного та малого і середнього Бізнесу в рамках стандартних умов продукту;
- дуальні повноваження (повноваження в рамках подвійного підпису): за ризиковими та безризиковими операціями делеговані Керівникам підрозділів з питань управління ризиками разом з Керівниками відповідних Бізнес-підрозділів в рамках стандартних умов продукту. За умови одноголосного позитивного рішення транзакція виконується;
- колективні повноваження: повноваження, що делеговано Правлінням Групи Кредитному комітету, з урахуванням висновків, коментарів чи рекомендацій Юридичного підрозділу, Служби безпеки, а також висновку підрозділів з питань управління ризиками, який включає в себе коментарі щодо конкретних ризиків та пом'якшення дій, пов'язаних з потенційною кредитною угодою, для затвердження негативною. Рішення приймається більшістю голосів членів Кредитного комітету.
- балансова вартість статей окремого звіту про фінансовий стан, включаючи похідні фінансові інструменти найкращим чином відображає максимальний кредитний ризик за такими статтями. За фінансовими інструментами, що відображаються за справедливою вартістю, їх балансова вартість відображає поточний, а не максимальний розмір кредитного ризику, який може змінюватися у майбутньому внаслідок зміни вартості.

Моніторинг кредитів

Інформаційні системи Групи дозволяють керівництву здійснювати своєчасний та регулярний моніторинг кредитів.

Група регулярно проводить моніторинг ризику за кожним кредитом. Для цього він здійснює: (i) перегляд фінансового стану позичальника та (ii) оцінку адекватності забезпечення кредиту. Фінансовий стан позичальника регулярно аналізуються, і за результатами такого аналізу може бути переглянутий внутрішній кредитний рейтинг позичальника. Цей аналіз ґрунтується на даних про надходження коштів на рахунок клієнта, останній фінансовий звітності та іншій комерційній інформації позичальника, яку він надав Групі або яку Група отримала іншим чином.

Група розраховує індикатори раннього попередження, а саме ознаки аномальної поведінки/діяльності клієнтів, які потенційно можуть призвести до погіршення профілю ризику клієнта.

Група здійснює регулярний моніторинг поточної ринкової вартості застави з метою оцінки її достатності для забезпечення конкретного кредиту. Оцінку застави проводять незалежні компанії - суб'єкти оціночної діяльності, акредитовані в Групі або кваліфіковані внутрішні оцінювачі. Регулярність таких оцінок залежить від виду застави.

Банк веде облік кредитних історій клієнтів. Це дозволяє Групі контролювати рівень кредитного ризику шляхом роботи з позичальниками із позитивною кредитною історією.

Повернення проблемних кредитів

Управління проблемними активами здійснюється у відповідності з затвердженою Стратегією та оперативним планом управління проблемними активами, що затверджені Наглядовою радою Групи у жовтні 2021 року, та у яких визначені цільові показники скорочення рівня та обсягу непрацюючих активів на валовій основі та за вирахуванням резервів.

Всі функції, обов'язки, повноваження, щодо управління проблемними активами чітко розподілені між підрозділами непрацюючих активів – це підрозділи Банку, які виконують функції з врегулювання проблемних активів та роботи зі стягнення простроченої заборгованості, а саме: Департамент Soft Collection, Напрямок Credit Collection, Напрямок Служба Безпеки, Напрямок стягнення проблемної заборгованості, Напрямок управління та реструктуризації активів, Напрямок управління нерухомістю, Напрямок стратегій та комунікацій врегулювання проблемних активів.

З метою оперативного прийняття рішення Правлінням Групи створено Комітет з питань управління непрацюючими активами. Всі рішення приймаються у відповідності за визначеними Наглядовою радою Групи лімітами повноважень.

Група визначає заходи врегулювання проблемних активів на підставі розрахунку чистої теперішньої вартості очікуваних грошових потоків, які забезпечують отримання економічної вигоди вищої ніж витрати, що можуть бути понесені під час управління проблемними активами.

Процес управління проблемними активами охоплює всі 4 етапи життєвого циклу проблемного активу, а саме:

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Етап перший – раннє виявлення. На даному етапі Бізнес підрозділи проводять роботу з потенційно-проблемними боржниками зі статусом спостереження. При наявності ранньої заборгованості (прострочення зі сплати планових платежів від 1 і більше днів) організовано процес дистанційного відпрацювання заборгованості, включаючи превентивні заходи – Soft Collection (здійснюються телефонні контакти, SMS, поштові листи, інтерактивні повідомлення).

Етап другий – реструктуризація. Залежно від рівня співпраці боржника, фінансового стану, Бізнес підрозділи проводять роботу щодо зміни умов кредитування, зменшення фінансового навантаження, шляхом застосування короткострокових інструментів реструктуризації.

Етап третій – позасудове та судове врегулювання. На даному етапі Група вживає заходи примусового стягнення заборгованості боржників, які відмовляються від співпраці або не можуть платити у зв'язку з суттєвим погіршенням фінансового стану. Якщо клієнти готові співпрацювати з Групою є підтвердження відновлення платоспроможності, то таким боржникам пропонуються інструменти дострокової реструктуризації. На даному етапі банк застосовує такі інструменти:

- проведення очних контактів з боржниками, розшук заставного майна та майна, що передано у лізинг, їх вилучення;
- претензійно-позовна робота, вчинення виконавчих написів нотаріусів, позасудове стягнення предметів іпотеки і застави, супроводження виконавчих проваджень;
- взаємодія з правоохоронними органами щодо активів, за якими вбачаються шахрайські дії.

Етап четвертий – забезпечується своєчасний і коректний облік стягнутого майна, виконуються роботи з підготовки стягнутого майна до продажу та його безпосередній продаж.

Група проводить списання заборгованості, за рахунок сформованого резерву у відповідності з внутрішнім Положенням про списання заборгованості та вимогами нормативно правових актів України.

Група передає на аутсорсинг функції з врегулювання проблемної заборгованості, яку економічно недоцільно опрацьовувати внутрішніми процедурами та організовує продаж заборгованості за активами, щодо якої застосування будь-яких заходів Групою є економічно недоцільним.

Наглядова рада Групи, Правління Групи, Комітет з питань управління непрацюючими активами на регулярній основі відстежують та контролюють результат виконання Стратегії та ефективність процесів управління проблемними активами.

Кредитування пов'язаних сторін

Група проводить операції з пов'язаними сторонами на комерційних умовах. Кожна кредитна заявка, отримана від пов'язаної сторони, розглядається таким самим чином, що й заявка, отримана від непов'язаної сторони.

Ринковий ризик. Ринковий ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів (ринкових котирувань, індексів тощо). Стратегічним завданням політики Групи в частині управління ринковим ризиком є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни ринкових умов.

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик зміни вартості фінансових інструментів, якими володіє Група, внаслідок коливання валютних курсів. Основні валютні позиції Групи – в українських гривнях, доларах США та євро. Політика Групи щодо відкритих валютних позицій відповідає українському законодавству, яке встановлює нормативні ліміти для таких позицій. Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій та Департамент ринків капіталу здійснюють щоденний контроль дотримання нормативів та показників валютної позиції, шляхом побудови відповідних звітів. Див. Примітки 8 та 9.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи станом на кінець звітної періоду та його позицію у гривнях:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.				31 грудня 2020			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Угоди своп, спот та форвард	Чиста позиція за балансовими та позабалансовими інструментами	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Угоди своп, спот та форвард	Чиста позиція за балансовими та позабалансовими інструментами
Українські гривні	306 738	239 777	-	66 961	293 670	222 559	-	71 111
Долари США	44 982	68 170	-	(23 188)	40 788	73 219	-	(32 431)
Євро	20 000	20 162	-	(162)	20 238	20 246	-	(8)
Інші валюти	524	737	-	(213)	470	616	-	(146)
Всього	372 244	328 846	-	43 398	355 166	316 640	-	38 526

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів, разом з основними інструментами, в які вони вбудовані, віднесені до категорії фінансових активів, деномінованих у гривнях.

Наведений вище аналіз включав лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Подані у таблиці похідні фінансові інструменти – це монетарні фінансові активи та монетарні фінансові зобов'язання, що показані окремо для відображення загального валютного ризику Групи.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку або збитку та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти відповідної компанії Групи, що використовувались на кінець звітної періоду, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.		31 грудня 2020	
	Вплив на прибуток або збиток (до оподаткування)	Вплив на капітал	Вплив на прибуток або збиток (до оподаткування)	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 20%	(5 066)	(5 066)	(6 954)	(6 954)
Послаблення долара США на 5%	1 266	1 266	1 738	1 738
Зміцнення євро на 10%	(16)	(16)	(7)	(7)
Послаблення євро на 5%	8	8	3	3
Зміцнення інших валют на 5%	(11)	(11)	(7)	(7)
Послаблення інших валют на 5%	11	11	7	7

Ризик був розрахований лише для монетарних залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Групи. При розрахунку наведеної у таблиці вище чутливості до зміни обмінного курсу долара США врахований вплив визнання справедливої вартості похідного фінансового інструмента, вбудованого у інвестиційні цінні папери, наявні для продажу та у інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення.

Процентний ризик. Процентний ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок. Процентний ризик впливає на економічну вартість капіталу Групи та чистий процентний дохід Групи.

Стратегічним завданням політики Групи в частині управління процентним ризиком є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни процентних ставок. Група наражається на ризик виникнення фінансових втрат внаслідок змін процентних ставок по активах та зобов'язаннях, переважно в результаті надання кредитів з фіксованою процентною ставкою у сумах та на строк, що відрізняються від сум та строків зобов'язань з фіксованою процентною ставкою.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Колегіальним органом, який забезпечує тактичну реалізацію процентної політики Групи є Комітет з управління активами та пасивами. В обов'язки Комітету з управління активами та пасивами по даному напрямку включаються огляд цінової політики фінансового ринку, кредитних і депозитних процентних ставок за програмами банків-конкурентів, розгляд пропозицій Бізнес-підрозділів та напрямків Головного Офісу щодо підвищення ефективності кредитно-депозитної політики Групи, оцінка собівартості пасивів і прибутковості активів, політики процентної маржі, затвердження процентних ставок. Перегляд процентних ставок може проводитися у випадку значних коливань ставок на ринку, зміни облікової ставки регулюючого органу та в залежності від стану в ресурсної позиції Групи.

Управління ринковими ризиками, що входить до Блоку підрозділів з питань управління ризиками, проводить моніторинг та здійснює контроль процентного ризику на підставі GAP-аналізу, в ході якого активи та зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки, об'єднуються у групи за часовим діапазоном.

Активи та зобов'язання з фіксованою процентною ставкою об'єднуються у групи за строками, що залишилися до погашення, в той час як активи та зобов'язання із плаваючою процентною ставкою класифікуються на основі найближчого можливого строку перегляду процентної ставки.

Різниця між активами та зобов'язаннями, чутливими до зміни процентної ставки, для кожного з часових діапазонів формує GAP. Результатом проведення GAP-аналізу є оцінка впливу зміни процентних ставок на чистий процентний дохід Групи.

Група проводить стрес-тестування процентного ризику, щоб визначити умови, при виконанні яких Група наражається на ризики отримання збитків, а також визначити обсяг цих збитків і вплив на процентний дохід Групи. Стрес-тестування здійснюється за допомогою аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни процентних ставок, виходячи з припущення, що ставки збільшуються або зменшуються на визначену кількість процентних пунктів.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію процентного ризику Групи. До таблиці включено активи та зобов'язання Групи за балансовими сумами, об'єднані в категорії відповідно до строків перегляду процентної ставки відповідно до контракту або строків погашення, залежно від того, що буде раніше.

<i>У мільйонах українських гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 1 рік	Немонетарні статті	Всього
31 грудня 2021 р.						
Всього фінансових активів	84 915	14 293	59 059	213 977	2	372 246
Всього фінансових зобов'язань	253 543	28 328	45 887	1 088	-	328 846
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2021 р.	(168 628)	(14 035)	13 172	212 889	2	43 400
31 грудня 2020 р.						
Всього фінансових активів	86 321	9 110	67 719	192 016	3	355 169
Всього фінансових зобов'язань	228 566	33 245	53 374	1 455	-	316 640
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2020 р.	(142 245)	(24 135)	14 345	190 561	3	38 529

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані процентні ставки на підставі звітів, які аналізує ключовий управлінський персонал Групи:

% річних	31 грудня 2021 р.				31 грудня 2020 р.			
	Долари США	Гривні	Євро	Інші валюти	Долари США	Гривні	Євро	Інші валюти
Активи								
Заборгованість банків	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити та аванси юридичним особам	8	12	5	5	9	11	6	5
Кредити та аванси фізичним особам	17	42	18	-	17	44	17	5
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	-	6	-	-	-	6	-	-
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	4	11	3	-	4	10	2	-
Інвестиційні цінні папери за АС	-	19	-	-	-	19	-	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	-	-	-	-	-	-	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» банків	-	-	-	-	0	0	-	-
Довгострокові кредити в рамках кредитних ліній, отриманих від фінансових установ	-	-	-	-	-	-	-	-
Строкові розміщення коштів банків	-	-	-	-	-	-	-	-
Кошти клієнтів	-	-	-	-	-	-	-	-
- поточні рахунки клієнтів	-	0	-	-	0	1	-	-
- строкові депозити юридичних осіб	-	3	0	-	0	5	1	-
- строкові депозити фізичних осіб	0	7	0	-	1	9	0	8
Випущені боргові цінні папери	-	15	-	-	-	15	-	-
Субординований борг	-	-	-	-	-	-	-	-

Позначка “-” у таблиці означає, що Група не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті або за договором відсутня процентна ставка.

Група наражається на ризик дострокового погашення внаслідок надання кредитів з фіксованою та змінною процентною ставкою, які надають позичальнику право дострокового погашення кредитів. Прибуток Групи за поточний період та капітал Групи станом на кінець звітного періоду не зазнали б суттєвого впливу змін обсягів дострокового погашення, оскільки такі кредити відображаються за амортизованою вартістю, а сума дострокового погашення дорівнює або майже дорівнює амортизованій вартості кредитів та авансів клієнтам.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Концентрація географічного ризику. Нижче поданий аналіз концентрації географічного ризику фінансових активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	26 986	24 128	1 721	52 835
Кредити та аванси банкам	26 243	-	-	26 243
Кредити та аванси клієнтам	67 806	2	410	68 218
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	93 096	-	-	93 096
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	129 072	2	-	129 074
Інвестиційні цінні папери за АС	107	-	-	107
Інші фінансові активи	199	2 461	13	2 673
Всього фінансових активів	343 509	26 593	2 144	372 246
Нефінансові активи	20 984	1	8 154	29 139
Всього активів	364 493	26 594	10 298	401 385
Зобов'язання				
Кошти банків	3	-	-	3
Кошти клієнтів	314 272	8 309	2 438	325 019
Інші фінансові зобов'язання	2 838	894	92	3 824
Всього фінансових зобов'язань	317 113	9 203	2 530	328 846
Нефінансові зобов'язання	4 293	4	1 327	5 624
Всього зобов'язань	321 406	9 207	3 857	334 470
Чиста балансова позиція	43 087	17 387	6 441	66 915
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 14)	153 515	4	54	153 573

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі, дорогоцінні метали, будівлі та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Географічний аналіз активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2020 року наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	26 319	21 662	1 930	49 911
Кредити та аванси банкам	25 059	-	-	25 059
Кредити та аванси клієнтам	54 443	1	577	55 021
Інвестиційні цінні папери за СВГПЗ	100 750	-	-	100 750
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	119 194	2	-	119 196
Інвестиційні цінні папери за АС	1 765	-	-	1 765
Інші фінансові активи	1 013	2 449	5	3 467
Всього фінансових активів	328 543	24 114	2 512	355 169
Нефінансові активи	19 298	2	8 174	27 474
Всього активів	347 841	24 116	10 686	382 643
Зобов'язання				
Кошти банків	17	-	2	19
Кошти клієнтів	301 665	8 606	2 297	312 568
Інші фінансові зобов'язання	3 246	712	95	4 053
Всього фінансових зобов'язань	304 928	9 318	2 394	316 640
Нефінансові зобов'язання	11 876	4	1 066	12 946
Всього зобов'язань	316 804	9 322	3 460	329 586
Чиста балансова позиція	31 037	14 794	7 226	53 057
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 14)	118 259	4	59	118 322

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Групи забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління ризиком ліквідності є: підтримання показників ліквідності на рівні вище нормативного, мінімізація ризику ліквідності шляхом підтримання достатнього обсягу високоякісних ліквідних активів як можливого джерела забезпечення на випадок реалізації стресових ситуацій, лімітування концентрацій залучених коштів шляхом формування диверсифікованої ресурсної бази тощо.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, розвивати джерела ресурсів, в першу чергу за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Для моніторингу поточного стану ліквідності Департамент ринків капіталу здійснює управління ліквідністю в межах операційного дня шляхом побудови платіжного календаря Групи. Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій здійснює щоденний розрахунок показників ліквідності відповідно до вимог НБУ. Не рідше ніж раз на місяці звіт щодо ризику ліквідності доводиться до членів Комітету з питань управління активами та пасивами (Департаментом аналізу активів, зобов'язань та інвестицій) та до Комітету з питань ризиків Наглядової ради (Управлінням ринковими ризиками, що входить до Блоку підрозділів з питань управління ризиками). Звіт складається з інформації щодо розривів ліквідності за методикою GAP-аналізу (порівняння обсягів активів та зобов'язань за строками до погашення) в істотних валютах та в еквіваленті національної валюти, наявного обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрації джерел фінансування, дотримання економічних нормативів НБУ та обсягу обов'язкових резервів тощо.

Контроль ризику ліквідності реалізується через дотримання як регуляторних норм по показниках короткострокової ліквідності і LCR, так і лімітів та вимог за показниками розривів ліквідності, обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрацій джерел фінансування.

Група розраховує нормативні коефіцієнти ліквідності, встановлені Національним банком України на щоденній основі. Ці нормативи включають:

- норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Цей норматив складав 93,76% на 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020 року: 92,92%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60% (31 грудня 2020 року: 60%);
- коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) за всіма валютами (LCRBB) та в іноземній валюті (LCRIB). Цей норматив складав 258,85% за всіма валютами (LCRBB) та 200,36% в іноземній валюті (LCRIB) на 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020 року: 278,23% та 218,18% відповідно) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 100% за всіма валютами (LCRBB) та в іноземній валюті (LCRIB) (31 грудня 2020 року: не менше 100% за всіма валютами (LCRBB) та 100% в іноземній валюті (LCRIB));
- коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR). Цей норматив складав 156,57% на 31 грудня 2021 року при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 90%.

Звіти за нормативами ліквідності використовуються Департаментом ринків капіталу для управління ліквідністю на щоденній основі.

Департамент ринків капіталу Групи здійснює управління поточною ліквідністю, аналізує графіки платежів, управляє позицією ліквідності в межах операційного дня за рахунок розміщення та залучення короткострокових ресурсів на міжбанківському ринку, купівлю чи продаж цінних паперів, або за допомогою інших наявних фінансових операцій. Департамент ринків капіталу також аналізує можливі наслідки відтоку значних сум коштів за основними клієнтами, щоб максимально знизити вірогідність непередбачуваних змін обсягу ресурсів. Департамент ринків капіталу забезпечує дотримання вимог обов'язкового резерву та нормативних показників ліквідності.

Для управління ліквідністю в кризовий період розроблений План фінансування в кризових ситуаціях при виникненні кризи ліквідності, який містить перелік можливих причин, що призводять до кризи, ознаки кризи, а також перелік заходів по локалізації та ліквідації кризових явищ. Планом закріплені відповідальні за визначені заходи служби та порядок їх взаємодії. Групою також проводиться стрес-тестування ліквідності за сценаріями, що охоплюють можливі несприятливі умови.

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Групи станом на 31 грудня 2021 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань з надання кредитів. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у консолідованому звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, вона в таблиці визначена виходячи з умов, існуючих на звітну дату. Валютні виплати перераховані із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2021 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання						
Кошти банків	3	-	-	-	-	3
Кошти клієнтів	252 327	28 406	45 605	203	-	326 541
Інші фінансові зобов'язання	2 291	129	569	1 288	15	4 292
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами	254 621	28 535	46 174	1 491	15	330 836
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 14)	152 874	49	290	360	-	153 573

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2020 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання						
Кошти банків	19	-	-	-	-	19
Кошти клієнтів	226 883	33 807	53 858	213	-	314 761
Інші фінансові зобов'язання	2 269	114	552	1 529	19	4 483
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами	229 171	33 921	54 410	1 742	19	319 263
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, загальна сума (Прим. 14)	117 686	176	239	221	-	118 322

Кошти клієнтів відображені у наведеному вище аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до договору.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група не використовував наведений вище аналіз за строками погашення без урахування дисконтування для управління ліквідністю. Натомість, Група контролює строки погашення, які показані у поданій нижче таблиці станом на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-9 місяців	9-12 місяців	1-5 років	Понад 5 років	Не визначений	Всього
Активи									
Грошові кошти та їх еквіваленти	52 181	-	-	-	-	-	-	1 623	53 804
Кредити та аванси банкам	26 243	-	-	-	-	-	-	-	26 243
Кредити та аванси клієнтам	11 999	9 866	9 534	7 516	5 897	15 252	7 271	883	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	2 261	12 028	29 558	3 245	15 910	16 483	142 790	2	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	-	636	264	-	-	-	92 196	-	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2 261	11 392	29 294	3 245	15 910	16 377	50 593	2	129 074
- за амортизованою собівартістю	-	-	-	-	-	107	-	-	107
Інвестиції в асоційовану компанію	-	-	-	-	-	-	-	30	30
Основні засоби та нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	-	-	-	-	-	-	-	9 351	9 351
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші фінансові активи	5 024	-	-	-	2	-	1 973	713	7 712
Інші нефінансові активи та поточні податкові активи	305	-	-	-	-	-	-	19 317	19 622
Загальна сума активів	98 013	21 894	39 092	10 761	21 809	31 735	152 034	31 919	407 257
Зобов'язання									
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Кошти клієнтів:	70 413	38 473	29 809	14 514	10 904	5 333	143 996	8 266	321 708
- фізичних осіб	21 139	5 704	2 028	850	710	1 540	55 203	8 160	95 334
- юридичних осіб та організацій	49 273	32 769	27 781	13 664	10 193	3 793	88 793	106	226 372
Зобов'язання орендаря з лізингу	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші фінансові зобов'язання	11 311	156	247	264	319	471	2	556	13 326
Інші зобов'язання та відстрочені податкові зобов'язання	1 674	-	-	-	-	-	-	280	1 954
Резерви та нефінансові зобов'язання	-	-	-	-	-	-	-	3 651	3 651
Загальна сума зобов'язань	83 401	38 629	30 056	14 778	11 223	5 804	143 998	12 753	340 642
GAP кумулятивно	14 612	(2 123)	6 913	2 896	13 482	39 413	47 449	-	

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Дані наведені у таблиці вище за деякими статтями відрізняються від сум представлених у звіті про фінансовий стан. Нижче наведено звірку значень таких статей для цілей управління ліквідністю (управлінська звітність) та звітом про фінансовий стан (звітність за МСФЗ):

У мільйонах українських гривень	Грошові кошти та їх еквіваленти	Інші фінансові активи та поточні податкові активи	Інвестиції в асоційовану компанію	Основні засоби та нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	Інші фінансові активи	Інші Загальна сума активів	Кошти клієнтів	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання та поточні податкові зобов'язання	Загальна сума зобов'язань
Подано в управлінській звітності	53 804	19 622	30	9 351	7 712	407 257	321 708	13 326	1 954	340 642
(а) рекласифікація щодо відображення транзитних рахунків для операцій з клієнтами	-	-	-	-	(4 944)	(4 944)	4 330	(9 274)	-	(4 944)
(б) рекласифікація залишків коштів бонусної програми лояльності для клієнтів	-	-	-	-	-	-	(997)	997	-	-
(в) рекласифікація щодо незавершених операцій через кореспондентський рахунок НБУ протягом операційного дня Банку	(1 011)	-	-	-	-	(1 011)	161	(1 172)	-	(1 011)
(г) інші рекламифікації	42	69	-	-	(117)	(6)	101	(107)	-	(6)
(є) Рекласифікація	-	2	(30)	88	29	89	(284)	54	19	(211)
Подано у звітності за МСФЗ	52 835	19 693	-	9 439	2 680	401 385	325 019	3 824	1 973	334 470

Група мала негативний кумулятивний розрив ліквідності між фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями (перевищення зобов'язань над активами) за строком погашення від 1 до 3 місяців станом на 31 грудня 2021 року (на 31 грудня 2020 року: від 2 до 9 місяців).

Група регулярно проводить моніторинг стану ліквідності, щоквартально здійснює стрес-тестування показників ліквідності в умовах несприятливих сценаріїв, які передбачають відтоки коштів клієнтів у обсягах, які фіксувалися в максимально несприятливих періодах починаючи з 2013 року, контроль дотримання нормативних коефіцієнтів ліквідності, що встановлені Національним банком України тощо.

23 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Відповідно до чинного законодавства України, Група зобов'язана виплачувати строкові депозити фізичних осіб на вимогу вкладників, якщо умова щодо дострокового погашення зазначено в контракті, але в цьому випадку право вкладника на нараховані відсотки втрачається. Група очікує, що клієнти не будуть вимагати строкових вкладів достроково, таким чином, ці залишки включені в розкриття вище, відповідно до їх контрактних умов погашення. Поточні рахунки включені на основі їх історичної стабільності на основі моделі. Модель передбачає: (i) Сегментацію: роздрібний бізнес, МСБ та корпоративний бізнес; в розрізі валют: UAH, USD, EUR; (ii) Метод моделювання - історичний Value at Risk (довірча ймовірність 99%); (iii) Аналіз періодів за кожним сегментом, що включає різні фази економічного циклу з 2013 року у розрізі днів. Таким чином, модель відображає фактичний стабільний тренд до зростання залишків коштів на рахунках впродовж різних фаз економічного циклу.

У 2021 році Групою було впроваджено оновлену модель з оцінки ризику ліквідності кредитів без визначеної дати виконання (кредитні картки) - модель сезонної авторегресії. Попередня модель оцінки, що використовувалась Групою в 2020 році і раніше, базувалась на розрахунку оборотності (очікуваного погашення) кредитних карток. Впровадження оновленої моделі не вплинуло суттєво на показник кумулятивного розриву ліквідності (тобто не змінило позитивний розрив ліквідності – перевищення активів над зобов'язаннями на негативний – перевищення зобов'язань над активами).

Інші статті балансу відображені у наведеному вище аналізі за контрактними строками (відповідно до умов контракту). Прострочені суми відносяться до строку погашення «не визначений».

Крім того, протягом 2021 року звіти щодо управління ризиком ліквідності в формі, що вказана у поданій нижче таблиці станом на 31 грудня 2020 року були доповнені Групою для цілей управління ризиками звітами за розширеною формою, як представлено у поданій вище таблиці станом на 31 грудня 2021 року.

В 2020 року Група використовувала звіти щодо ризику ліквідності в формі, як показано у поданій нижче таблиці:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Чистий розрив ліквідності на 31 грудня 2020	Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2020
На вимогу	30 796	30 796
Овернайт	(12 092)	18 703
Від 2 до 7 днів	20 875	39 578
Від 8 до 14 днів	(8 987)	30 591
Від 15 до 21 дня	(3 751)	26 840
Від 22 до 31 дня	(9 151)	17 689
Від 1 до 2 місяців	(12 337)	5 352
Від 2 до 3 місяців	(13 801)	(8 449)
Від 3 до 6 місяців	8 064	(384)
Від 6 до 9 місяців	(6 920)	(7 304)
Від 9 до 12 місяців	10 952	3 648
Від 1 до 2 років	3 092	6 739
Від 2 до 3 років	1 832	8 572
Від 3 до 5 років	2 911	11 483
Більше 5 років	29 654	41 137
Не визначений	(41 137)	-

24 Аналіз активів і зобов'язань за строками погашення

У таблиці нижче представлені активи і зобов'язання в розрізі очікуваних термінів їх погашення. Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Групи розкрита в Примітці 23 «Управління фінансовими ризиками».

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021р.			31 грудня 2020р.		
	Менше ніж 12 місяців	Понад 12 місяців	Всього	Менше ніж 12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	52 835	-	52 835	49 911	-	49 911
Кредити та аванси банкам	26 212	31	26 243	25 015	44	25 059
Кредити та аванси клієнтам	44 705	23 513	68 218	45 986	9 035	55 021
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	63 003	159 274	222 277	69 149	152 562	221 711
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	901	92 195	93 096	888	99 862	100 750
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	62 101	66 973	129 074	66 701	52 495	119 196
- за амортизованою собівартістю	1	106	107	1 560	205	1 765
Поточні податкові активи	-	9 978	9 978	-	6 660	6 660
Інвестиційна нерухомість	-	1 989	1 989	-	2 933	2 933
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	1 291	1 291	-	958	958
Основні засоби	-	6 159	6 159	-	6 762	6 762
Інші фінансові активи	396	2 277	2 673	1 327	2 140	3 467
Інші нефінансові активи	-	9 715	9 715	-	10 129	10 129
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам	7	-	7	32	-	32
Всього активів	187 158	214 227	401 385	191 420	191 223	382 643
Кошти банків	3	-	3	19	-	19
Кошти клієнтів	324 685	334	325 019	312 236	332	312 568
Поточні податкові зобов'язання	-	12	12	-	9	9
Відстрочені податкові зобов'язання	-	158	158	-	147	147
Інші фінансові зобов'язання	2 383	1 441	3 824	2 564	1 489	4 053
Забезпечення у т.ч.:	-	3 651	3 651	-	10 687	10 687
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	-	373	373	-	329	329
- інше забезпечення	-	3 278	3 278	-	10 358	10 358
Інші нефінансові зобов'язання	-	1 803	1 803	-	2 103	2 103
Всього зобов'язань	327 071	7 399	334 470	314 819	14 767	329 586

25 Управління капіталом

Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється за допомогою щомісячних звітів, де містяться розрахунки, які перевіряють та підписують Голова Правління і Головний бухгалтер. Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Розрахунок коефіцієнту достатності капіталу у відповідності до вимог Базельської угоди про капітал здійснюється один раз на рік.

25 Управління капіталом (продовження)

а) Група управляє своїм капіталом, включаючи рівень достатності капіталу, розрахований згідно з вимогами Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (оновлено в квітні 1998 року) та в Доповненні до Базельської угоди про капітал, яке ввело аналіз ринкових ризиків (оновлено у листопаді 2005 року), що загальновідоме під назвою «Базель І». Нижче подана структура капіталу Групи, розрахованого на підставі Базельської угоди про капітал:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020
Капітал 1-го рівня	69 713	54 348
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	(4 091)	(2 248)
Всього капіталу	65 622	52 100
Активи, зважені з урахуванням ризику		
Банківський портфель	306 007	280 660
Торговий портфель	23 686	32 718
Активи, зважені з урахуванням ризику	329 693	313 378
Норматив капіталу 1-го рівня	21,14%	17,34%
Коефіцієнт достатності капіталу (%)	19,90%	16,63%

б) Станом на 31 грудня 2021 року, відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати коефіцієнт достатності капіталу на рівні не менше 10% від суми активів, зважених з урахуванням ризику, розрахованих згідно з вимогами Національного банку України (31 грудня 2020 року: не менше 10%).

Регулятивний капітал, розрахований згідно з вимогами Національного банку України, показаний далі:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Всього регулятивного капіталу	40 843	35 257
Капітал 1-го рівня	20 437	17 644
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	20 437	17 644
Відвернення	(30)	(30)
Активи, зважені з урахуванням ризику	146 289	93 201
Відкрита валютна позиція	35 313	32 679
Непокритий кредитний ризик	-	(368)
Операційний ризик, який враховано в достатності капіталу	41 255	-
Коефіцієнт достатності капіталу (H2)	18,33%	28,09%
Коефіцієнт достатності капіталу (H3)	9,17%	14,06%

Дані, показані у таблиці вище, розраховано згідно з вимогами Постанови Правління Національного банку України №368 від 28 серпня 2001 року (зі змінами) «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні», включаючи оцінку кредитного ризику визначеного згідно з Постановою Правління Національного банку України № 351 від 30 червня 2016 року «Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями».

26 Умовні та інші зобов'язання

Судові позови. У ході нормального ведення бізнесу Група час від часу одержує претензії. Станом на 31 грудня 2021 року був створений резерв під юридичні ризики у сумі 2 604 мільйонів гривень та резерв, пов'язаний зі втратою контролю над діяльністю Банку у Криму у сумі 674 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 9 165 мільйонів гривень та 1 193 мільйонів гривень відповідно). Див. Примітку 15.

Також при націоналізації Банку у грудні 2016 року було конвертовано зобов'язання у капітал Банку у сумі 10 934 мільйона гривень коштів клієнтів, 10 721 мільйон гривень випущених єврооблігацій і 7 783 мільйони гривень субординованого боргу. На дату складання цієї консолідованої фінансової звітності проти Банку були подані позови до суду, пов'язані з націоналізацією. Керівництво Банку вважає, що в Банку відсутні умовні зобов'язання щодо цих позовів та будь-які інші зобов'язання, за винятком сум, які вже визнані у цій окремій фінансовій звітності. Див. Примітку 13 та Примітку 15.

Умовні зобов'язання, пов'язані з операціями у Криму. Станом на 31 грудня 2013 року на території Республіки Крим працювало 337 банківських відділень, 483 банкомати та 773 терміналів самообслуговування Банку. У лютому 2014 року Російська Федерація розпочала військову операцію та встановила фізичне захоплення та контроль над півостровом Крим. 15 квітня 2014 року парламент України прийняв Закон про окуповані території. Крім того, розпорядження НБУ, прийняте 6 травня 2014 року, фактично забороняло українським банкам здійснювати свої операції в Криму.

Відповідно до вищезазначених обставин, протягом 2014-2016 років Банк уклав угоди з третіми особами про переведення заборгованості перед клієнтами (депозити та поточні рахунки) та продаж активів, зокрема:

- дві угоди про переведення боргу, за якими Банк перерахував суму заборгованості перед клієнтами в Криму у розмірі 8 215 мільйонів гривень у 2014 році (згідно з окремою фінансовою звітністю Банку за 2014 рік) та 7 мільйонів гривень у 2016 році. Для отримання згоди вкладників на переведення боргу, Банк розмістив на своєму інтернет порталі (сайті) повідомлення, в якому було вказано порядок дій у разі незгоди вкладника з таким переведенням. Заперечень вкладників у передбачений у повідомленні строк Банк не отримав.
- п'ять договорів відступлення права вимоги, за якими Група передала свої вимоги за кредитами виданими Групою фізичним та юридичним особам у Криму у розмірі 13 622 мільйони гривень (включаючи штрафи та штрафні санкції). Балансова сума таких позик на дату відступлення склала 6 274 мільйони гривень (згідно з консолідованою фінансовою звітністю Групи за 2014 рік: валова вартість 7 508 мільйонів гривень за вирахуванням резерву в розмірі 1 234 мільйони гривень);
- договори купівлі-продажу рухомого та нерухомого майна Групи, розташованих у Криму;
- договір на обслуговування переданих позик, який тягне за собою зобов'язання Групи стягувати виручку за переданими кредитними контрактами та передавати їх третій особі.

Відповідно, Група припинила визнання як активів, так і зобов'язань, переданих третій стороні. Група визнала чистий збиток після припинення діяльності Групи в Криму у 2014 році 155 мільйонів гривень.

Після 2014 року Банк виплатив 1 458 мільйонів гривень клієнтам (включаючи відсотки, штрафи та штрафні санкції) на підставі судових рішень на користь вкладників, попри те, що зобов'язання з виплати сум за такими депозитами було передано третій особі. Сума, яку третя особа відшкодувала Банку за відповідними депозитами, сплаченими Банком, становить 32 мільйони гривень. Компенсацію Банк отримував у період до націоналізації протягом 2014 - 2016 років.

Станом на 31 грудня 2021 року до Банку було заявлено ряд позовних вимог вкладниками стосовно повернення депозитів (включаючи відсотки, штрафи та штрафні санкції), що наразі перебувають у провадженні судів України на загальну суму 674 мільйони гривень. Під час вирішення цих спорів, деякими судами було вказано на обставини недійсності (нікчемності) однієї із угод переведення боргу між Банком та третьою особою на суму 8 215 мільйонів гривень.

Банк оскаржив або найближчим часом, у встановлені процесуальні строки, оскаржить рішення у цих справах до Верховного Суду або судів апеляційної інстанції.

Станом на 31 грудня 2021 року Група мала умовне зобов'язання в розмірі 6 011 мільйонів гривень (2020 рік: 5 720 мільйонів гривень), пов'язане з припиненням своєї діяльності в Криму, що є непогашеною сумою рахунків клієнтів у Криму при припиненні операцій (тобто станом на листопад 2014 року) за вирахування суми виплаченої та зарезервованої. Імовірність відтоку ресурсів для погашення цих зобов'язань не може бути належним чином оцінена, а обсяг таких зобов'язань не може бути достовірно виміряний Групою.

26 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Групи у зв'язку з діяльністю Групи та операціями в рамках цієї діяльності.

Податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи досить складний підхід. Ці фактори у поєднанні із зусиллями податкових органів, спрямованими на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть призвести до зростання рівня та частоти податкових перевірок, тому існує можливість, що операції та діяльність, які раніше не заперечувались, можуть бути оскаржені.

Українське податкове законодавство не містить чітких інструкцій з певних податкових питань. Іноді тлумачення Групи таких невизначених податкових питань призводить до зменшення загальної податкової ставки по Групі. Як зазначено вище, таке тлумачення податкового законодавства може надзвичайно ретельно перевірятися. Наслідки таких перевірок з боку податкових органів не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Групи в цілому.

Керівництво також вважає, що встановлені ризики можливого відтоку ресурсів, що виникають через податкові та інших питання дотримання законодавства у період до 31 грудня 2021 року, не перевищують 122 мільйонів гривень (2020 рік: 105 мільйонів гривень).

Зобов'язання по капітальних вкладеннях. Станом на 31 грудня 2021 року Група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, стосовно будівництва будівель та придбання комп'ютерів, меблів та офісного обладнання на загальну суму 328 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 204 мільйонів гривень). Керівництво Групи вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Активи, надані в заставу. Група надала у заставу такі активи (активи подано у таблиці за балансовою вартістю):

Прим.	31 грудня 2021 р.		31 грудня 2020 р.	
	Актив, наданий в заставу	Відповідне зобов'язання	Актив, наданий в заставу	Відповідне зобов'язання
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ за договором відповідального зберігання готівки НБУ у касах Банку	9	2 504	-	-
Інвестиційні цінні папери за СВІСД за договором відповідального зберігання готівки НБУ у касах Банку	9	17 350	-	17 880

27 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються на наявних на ринку даних (тобто, дані, за якими відсутні спостереження). При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості.

27 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

(а) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі

Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі, – це такі оцінки, застосування яких вимагається або дозволяється стандартами бухгалтерського обліку при відображенні сум у консолідованому звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. Далі показано класифікацію фінансових інструментів, що відображені за справедливою вартістю, за рівнями ієрархії справедливої вартості:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.				31 грудня 2020 р.			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ								
<i>Інвестиційні цінні папери за СВПЗ</i>								
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	-	-	93 096	93 096	-	-	100 750	100 750
<i>Інвестиційні цінні папери за СВІСД</i>								
Довгострокові державні боргові цінні папери	2	-	59 386	59 388	2	-	53 153	53 155
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	6 810	6 810	9 234	-	14 732	23 966
Середньострокові державні боргові цінні папери	5 073	-	15 268	20 341	6 545	-	14 539	21 084
Короткострокові державні боргові цінні папери	5	-	17 347	17 352	1 983	-	13 825	15 808
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	25 183	25 183	3	-	5 180	5 183
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Будівлі	-	-	1 588	1 588	-	-	1 669	1 669
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	-	-	615	615	-	-	1 228	1 228
Інвестиційна нерухомість	-	-	1 989	1 989	-	-	2 933	2 933
Активи, утримувані для продажу	-	-	7	7	-	-	32	32
ВСЬОГО АКТИВІВ, СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ЯКИХ ОЦІНЮЄТЬСЯ НА ПОВТОРЮВАНІЙ ОСНОВІ	5 080	-	221 289	226 369	17 767	-	208 041	225 808

Метод оцінки, що застосовується для визначення справедливої вартості на рівні 2 ієрархії, пов'язаний з ринковими цінами аналогічних фінансових інструментів, що котируються на активному ринку.

Метод оцінки, що застосовується для визначення справедливої вартості на рівні 3 ієрархії, включає дисконтування грошових потоків і інші відповідні методи оцінки (моделі). Вбудовані похідні фінансові активи та інвестиційні цінні папери за СВІСД, віднесені до рівня 3, оскільки вони вимагають від керівництва припущень щодо коригувань, які мають вплив на справедливую вартість – курси валют, волатильність, ставка дисконтування і/або кредитний ризик контрагента, не підкріплених даними з відкритих ринків.

27 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)**Рух по рівню 3 фінансових інструментів, що оцінені за справедливою вартістю**

Далі подано вивірення змін справедливої вартості на рівні 3 ієрархії справедливої вартості інвестиційних цінних паперів за СВПЗ та інвестиційних цінних паперів за СВІСД:

<i>У мільйонах українських гривень</i>		Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	Інвестиційні цінні папери за СВІСД
Справедлива вартість на 1 січня 2020 р.		84 680	63 884
Придбання цінних паперів		-	64 013
Всього доходів (збитків) визнаних у :			
Переоцінка інвестиційних цінних паперів в іншому сукупному доході		-	(1 646)
- <i>прибуток або збиток</i> :			
Нарахований процентний дохід		4 453	6 871
Переоцінка інвестиційних цінних паперів у складі прибутків та збитків		16 045	-
<i>Надходження:</i>			
Отримані грошові кошти (погашення)		(4 428)	(37 353)
Продаж цінних паперів		-	(540)
Курсові різниці		-	3 579
Переведення до Рівня 3		-	2 621
Справедлива вартість на 31 грудня 2020 р.		100 750	101 429
Придбання цінних паперів		-	68 150
Всього доходів/(збитків) визнаних у:			
Переоцінка інвестиційних цінних паперів в іншому сукупному доході		-	(2 024)
- <i>прибуток або збиток</i> :			
Нарахований процентний дохід		4 440	8 817
Переоцінка інвестиційних цінних паперів у складі прибутків та збитків		(7 666)	-
<i>Надходження:</i>			
Отримані грошові кошти (погашення)		(4 428)	(59 769)
Продаж цінних паперів		-	(9 538)
Курсові різниці		-	(1 814)
Переведення до Рівня 3		-	18 743
Справедлива вартість на 31 грудня 2021 р.		93 096	123 994

Аналіз чутливості оцінки справедливої вартості фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, для Рівня 3**Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном, що обліковуються за СВПЗ**

Справедлива вартість фінансового інструменту визначається з використанням скоригованої моделі оцінки Європейських валютних опціонів (форма Гармана-Колхагена формули Блека-Шоулза) та розрахункової безризикової ставки у гривні. Вказаний розрахунок здійснюється з використанням таких спостережувальних та неспостережувальних вхідних даних:

Спостережувальні:

- курс страйк долара США до гривні. Визначається як середньозважений курс долара США до гривні на міжбанківському валютному ринку за місяць, що передував даті емісії відповідної серії ОВДП з індексованою вартістю (згідно умов емісії щодо індексації). Для довгострокових державних боргових цінних паперів з вбудованим опціоном, що емітовані у грудні 2016 року та у лютому 2017 року, курс страйк складає 25,71 та 27,22 гривень за долар США відповідно;
- спот-курс долара США до гривні. Визначається як середньомісячний курс долара США до гривні за даними НБУ за останній місяць звітного періоду.

27 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Непостережувальні:

- волатильність курсу долара США до гривні. Визначається за останні 10 років як середньорічна волатильність середньозваженого місячного міжбанківського курсу долара США до гривні (до 1 серпня 2018 року) та середнього курсу за місяць НБУ (починаючи з 1 серпня 2018 року). Станом на 31 грудня 2021 року волатильність курсу долара США до гривні склала 17,78% (на 31 грудня 2020 року: 17,70%). Чутливість визначається як вплив зміни волатильності курсу долара США до гривні у бік збільшення або зменшення на задану кількість пунктів;
- безризикова процентна ставка у доларах. Визначається відповідно до періоду від звітної дати до дати погашення цінних паперів з використанням лінійної апроксимації процентних ставок за державними борговими паперами США з приведенням ставки з піврічним нарахуванням відсотків до річної ставки. Чутливість визначається як вплив зміни безризикової процентної ставки у доларах у бік збільшення або зменшення на задану кількість пунктів;
- ставка дисконтування (безризикова процентна ставка у гривні). Визначається за даними кривої безкупонної дохідності Нельсона-Сигеля, коефіцієнти для якої публікуються Національним банком України. Модель передбачає використання терміну до погашення кожного грошового потоку окремо. Станом на 31 грудня 2021 року ставка дисконтування коливалась в межах від 9,99% річних для строку 0,09 років до 9,85% річних для строку 10,08 років (на 31 грудня 2020 року: від 8,65% річних для строку 0,50 років до 9,42% річних для строку 11,33 років). Чутливість визначається як вплив зміни розрахованої, відповідно до строку погашення кожного грошового потоку, процентної ставки в бік збільшення або зменшення на задану кількість пунктів.

У таблицях нижче представлений аналіз чутливості до кожного з описаних непостережувальних вхідних даних:

У мільйонах українських гривень	Зміни історичної волатильності		Зміна справедливої вартості	
31 грудня 2021 р.	+1 п.п.	-1 п.п.	156	(136)
31 грудня 2020 р.	+1 п.п.	-1 п.п.	132	(112)

У мільйонах українських гривень	Зміна безризикової процентної ставки у доларах		Зміна справедливої вартості	
31 грудня 2021 р.	+0.5 п.п.	-0.5 п.п.	(2 730)	2 868
31 грудня 2020 р.	+0.5 п.п.	-0.5 п.п.	(3 324)	3 504

У мільйонах українських гривень	Зміна безризикової процентної ставки у гривні		Зміна справедливої вартості	
31 грудня 2021 р.	+1 п.п.	-1 п.п.	(744)	863
31 грудня 2020 р.	+1 п.п.	-1 п.п.	(877)	1 002

27 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Державні боргові цінні папери, що обліковуються за СВІСД

- Справедлива вартість фінансового інструменту визначається з використанням дисконтованих потоків та ставки дисконтування (розрахункової безризикової ставки у гривні виходячи із строку фінансового інструменту) за даними кривої безкупонної дохідності Нельсона-Сигеля, коефіцієнти для якої публікуються Національним банком України. Модель передбачає використання терміну до погашення кожного грошового потоку окремо. Станом на 31 грудня 2021 року ставка дисконтування коливалась в межах від 9,86% річних для строку 0,01 років, до 9,47% річних для строку 10,95 років (31 грудня 2020 року: від 7,89% річних для строку 0,02 років, до 9,12% річних для строку 12,20 років). Чутливість визначається як вплив зміни, розрахованої відповідно до строку погашення кожного грошового потоку, процентної ставки в бік збільшення або зменшення на задану кількість пунктів. Аналіз чутливості наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	Зміна безризикової процентної ставки у гривні		Зміна справедливої вартості	
31 грудня 2021 р.				
Довгострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(2 686)	2 913
Середньострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	-	-
Короткострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(55)	56
31 грудня 2020 р.				
Довгострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(2 990)	3 264
Середньострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(9)	9
Короткострокові державні боргові цінні папери	+1 п.п.	-1 п.п.	(20)	20

Валютні державні боргові цінні папери, що обліковуються за СВІСД

Розрахунок справедливої вартості валютних боргових цінних паперів у доларах США здійснюється з використанням моделі та вхідних даних аналогічних тим, що використовуються для оцінки державних боргових цінних паперів із вбудованим опціоном, як описано вище. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років зростання (зниження) безризикової процентної ставки у гривні на 1 п.п. призвело б до збільшення (зменшення) справедливої вартості таких цінних паперів на 25 мільйонів гривень.

27 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

б) Активи та зобов'язання, які не відображаються за справедливою вартістю, але справедлива вартість яких розкривається у звітності

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2021 р.				31 грудня 2020 р.			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Кредити та аванси банкам								
Депозитні сертифікати								
Національного банку України	-	26 212	-	26 212	-	25 006	-	25 006
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	31	-	31	-	53	-	53
Кредити та аванси клієнтам								
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	-	-	2 039	1 191	-	-	2 771	2 169
Кредити юридичним особам	-	-	3 009	2 971	-	-	4 184	4 079
Кредити фізичним особам – кредитні картки	-	-	41 750	41 750	-	-	35 523	35 523
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	-	-	3 525	3 549	-	-	2 334	2 322
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	-	373	350	-	-	-	-
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	-	-	5 775	5 275	-	-	3 612	3 416
Кредити фізичним особам – інші кредити	-	-	21	21	-	-	18	18
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	-	-	11 300	11 171	-	-	5 448	5 506
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	1 981	1 940	-	-	2 010	1 988
Інвестиційні цінні папери за АС								
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	-	-	19	-	-	19
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	-	-	50	-	1 489	1 524
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	-	-	142	107	-	-	186	222
Інші фінансові активи								
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	-	191	191	-	-	151	151
Інше	-	-	2 482	2 482	-	-	3 316	3 316
ВСЬОГО	-	26 243	72 588	97 241	69	25 059	61 042	85 312

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів приблизно дорівнює їх балансовій вартості.

27 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

	31 грудня 2021 р.				31 грудня 2020 р.			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
<i>У мільйонах українських гривень</i>								
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
<i>Інші залучені кошти</i>								
<i>Кошти банків</i>								
Строкові розміщення коштів банків	-	-	-	-	-	-	17	17
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» банків	-	3	-	3	-	2	-	2
<i>Кошти клієнтів</i>								
Строкові депозити фізичних осіб	-	-	88 128	88 128	-	-	102 401	102 374
Поточні рахунки/рахунки до запитання фізичних осіб	-	141 222	-	141 222	-	125 329	-	125 329
Поточні/розрахункові рахунки державних організацій	-	242	-	242	-	256	-	256
Поточні/розрахункові рахунки юридичних осіб	-	82 972	-	82 972	-	69 905	-	69 905
Строкові депозити юридичних осіб	-	-	12 455	12 455	-	-	14 705	14 704
<i>Інші фінансові зобов'язання</i>								
Зобов'язання орендаря з лізингу	-	-	1 593	1 593	-	-	1 844	1 844
Кошти у розрахунках	-	-	1 057	1 057	-	-	1 014	1 014
Кредиторська заборгованість	-	-	566	566	-	-	603	609
Інше	-	-	608	608	-	-	587	586
ВСЬОГО	-	224 439	104 407	328 846	-	195 492	121 171	316 640

Справедлива вартість рівнів 2 та 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена з використанням методу дисконтованих грошових потоків та ринкових цін облігацій, які котируються на неактивному ринку. Розрахункова справедлива вартість інструментів із плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їхній балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Для активів Група застосовує припущення про процентні ставки, за якими контрагенти на цей час могли б отримати нові позикові кошти та передоплати. Щодо зобов'язань застосовується відповідна ставка для Групи. До зобов'язань, що погашаються на вимогу, застосовується дисконтування від першої вірогідної дати вимоги про сплату.

Зобов'язання Групи перед клієнтами захищені Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, як описано у Примітці 1. Справедлива вартість цих зобов'язань відображає це підвищення кредитної якості.

28 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Фінансові інструменти поділяються на наступні категорії: (а) фінансові активи за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; (б) фінансові активи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; (в) фінансові активи за амортизованою собівартістю; (г) фінансові зобов'язання за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; (д) фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю.

28 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з категоріями оцінки станом на 31 грудня 2021 року:

У мільйонах українських гривень	Активи за АС	Активи за СВПЗ	Активи за СВІСД	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	52 835	-	-	-	52 835
Кредити та аванси банкам					
Депозитні сертифікати Національного банку України	26 212	-	-	-	26 212
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	31	-	-	-	31
Кредити та аванси клієнтам					
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремих портфель	1 191	-	-	-	1 191
Кредити юридичним особам	2 971	-	-	-	2 971
Кредити фізичним особам – кредитні картки	41 750	-	-	-	41 750
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	3 549	-	-	-	3 549
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	350	-	-	-	350
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	5 275	-	-	-	5 275
Кредити фізичним особам – інші кредити	21	-	-	-	21
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	11 171	-	-	-	11 171
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	-	1 940	1 940
Інвестиційні цінні папери за АС					
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	107	-	-	-	107
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ					
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	-	93 096	-	-	93 096
Інвестиційні цінні папери за СВІСД					
Довгострокові державні боргові цінні папери без вбудованого опціону	-	-	59 388	-	59 388
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	6 810	-	6 810
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	20 341	-	20 341
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	17 352	-	17 352
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	25 183	-	25 183
Інші фінансові активи					
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	191	-	-	-	191
Інше	2 482	-	-	-	2 482
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	148 136	93 096	129 074	1 940	372 246
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					29 139
ВСЬОГО АКТИВІВ					401 385

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років всі фінансові зобов'язання Групи обліковувалися за амортизованою вартістю.

28 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з категоріями оцінки станом на 31 грудня 2020 року:

У мільйонах українських гривень	Активи за АС	Активи за СВПЗ	Активи за СВІСД	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	49 911	-	-	-	49 911
Кредити та аванси банкам					
Депозитні сертифікати Національного банку України	25 006	-	-	-	25 006
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	53	-	-	-	53
Кредити та аванси клієнтам					
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	2 169	-	-	-	2 169
Кредити юридичним особам	4 079	-	-	-	4 079
Кредити фізичним особам – кредитні картки	35 523	-	-	-	35 523
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	2 322	-	-	-	2 322
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	3 416	-	-	-	3 416
Кредити фізичним особам – інші кредити	18	-	-	-	18
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	5 506	-	-	-	5 506
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	-	1 988	1 988
Інвестиційні цінні папери за АС					
Середньострокові державні боргові цінні папери	19	-	-	-	19
Короткострокові державні боргові цінні папери	1 524	-	-	-	1 524
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	222	-	-	-	222
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ					
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	-	100 750	-	-	100 750
Інвестиційні цінні папери за СВІСД					
Довгострокові державні боргові цінні папери без вбудованого опціону	-	-	53 155	-	53 155
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	23 966	-	23 966
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	21 084	-	21 084
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	15 808	-	15 808
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	5 183	-	5 183
Інші фінансові активи					
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	151	-	-	-	151
Інше	3 316	-	-	-	3 316
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	133 235	100 750	119 196	1 988	355 169
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					27 474
ВСЬОГО АКТИВІВ					382 643

29 Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 «Операції з пов'язаними сторонами» сторони, як правило, вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під загальним контролем, спільним контролем або одна сторона має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та оперативних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. Примітка відображає лише значні суми.

29 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років, 100% акціонерного капіталу Групи належали державі Україна в особі Кабінету Міністрів України. Операції та залишки за розрахунками з пов'язаними сторонами в основному складаються з операцій з українськими компаніями, що пов'язані з державою (як безпосередньо, так і опосередковано знаходяться під контролем і суттєвим впливом держави) і акціонером. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років залишки по операціях з пов'язаними сторонами були:

	31 грудня 2021 р.				31 грудня 2020 р.			
	Акціонер	Керів-Асоційовані	Інші пов'язані	Інші пов'язані	Акціонер	Керів-Асоційовані	Інші пов'язані	Інші пов'язані
	ництво	компанії	особи	особи	ництво	компанії	особи	особи
<i>У мільйонах українських гривень</i>								
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	5 958	-	-	-	5 553
Кредити та аванси банкам (процентна ставка за угодою: 2021 рік - гривні – 8-9%; 2020 рік - гривні – 5-6%)	-	-	-	26 244	-	-	-	25 059
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодою: 2021 рік - гривні – 14%, долари США – 5%; 2020 рік - гривні – 17%, долари США – 4%)	-	-	-	200	-	-	-	335
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(111)	-	-	-	(172)
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	93 096	-	-	-	100 750	-	-	-
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	129 073	-	-	-	119 195	-	-	-
Інвестиційні цінні папери за АС	-	-	-	107	1 542	-	-	222
Інші фінансові активи	-	-	-	36	-	-	-	700
Інші нефінансові активи	-	-	-	22	-	-	-	4
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодою: 2021 рік: гривні – 1%, долари США – 0%, євро – 0%; 2020 рік: гривні – 7%, долари США – 0%, євро – 0%)	-	13	-	11 767	-	10	-	13 114
Інші фінансові зобов'язання	-	-	-	487	-	-	-	505
Інші нефінансові зобов'язання	-	-	-	3	-	-	-	-

29 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за період 12 місяців 2021 року та за період 12 місяців 2020 року:

	12 місяців 2021 року				12 місяців 2020 року			
	Акціонер	Керів-Асоційовані ництво компанії	Інші пов'язані особи		Акціонер	Керів-Асоційовані ництво компанії	Інші пов'язані особи	
<i>У мільйонах українських гривень</i>								
Процентні доходи в т.ч.:	14 049	-	-	1 258	11 674	-	-	1 687
Процентні витрати	-	-	-	(316)	-	-	-	(604)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	-	-	-	70	-	-	-	(7)
Комісійні доходи	-	-	-	228	-	-	-	206
Комісійні витрати	-	-	-	(11)	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(7 666)	-	-	-	16 045	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	(2 038)	-	-	(30)	3 734	-	3	6
Інші доходи	-	-	-	6	-	-	-	6
Адміністративні та інші операційні витрати, за винятком винагороди керівництву	-	-	-	(119)	-	-	-	(49)

Загальні суми, надані пов'язаним сторонам та повернуті пов'язаними сторонами в період за 12 місяців 2021 року та за період 12 місяців 2020 року:

	12 місяців 2021 року				12 місяців 2020 року			
	Акціонер	Керів-Асоційовані ництво компанії	Інші пов'язані особи		Акціонер	Керів-Асоційовані ництво компанії	Інші пов'язані особи	
<i>У мільйонах українських гривень</i>								
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	-	4	-	1 620 845	-	6	-	1 297 691
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	3	-	1 621 796	-	-	-	571 735
Суми, отримані від пов'язаних сторін за період	-	-	-	9 509	-	-	-	14 596
Суми, повернуті пов'язаним сторонам за період	-	-	-	17 145	-	-	-	751 829
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за СВПЗ	4 428	-	-	-	4 428	-	-	-
Суми, надані пов'язаним сторонам за інвестиційними цінними паперами за період за СВІСД	83 625	-	-	-	81 623	-	-	-
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за СВІСД	68 498	-	-	-	37 443	-	-	-
Суми, надані пов'язаним сторонам за інвестиційними цінними паперами за період за АС	120	-	-	-	1 518	-	-	-
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за АС	1 675	-	-	48	-	-	-	51

29 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

За 12 місяців 2021 року винагорода членів Наглядової ради та Правління складалася із заробітної платні, відрахувань у пенсійний фонд та інших короткострокових виплат у загальній сумі 219 мільйонів гривень (2020 рік: 134 мільйонів гривень).

Нормативні критерії визначення пов'язаних сторін

Критерії визначення пов'язаних сторін згідно з МСБО 24 відрізняються від критеріїв, встановлених Постановою Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення пов'язаних із банком осіб» № 315 від 12 травня 2015 року (зі змінами) (Постанова № 315).

Кредитний портфель, що представлений як «Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель», валовою балансовою вартістю у сумі 163 513 мільйонів гривень (31 грудня 2020 року: 164 332 мільйонів гривень), як зазначено в Примітці 8, класифікується як пов'язаний з попередніми акціонерами відповідно до Постанови № 315.

30 Зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Заборгованість перед НБУ – довгострокові позикові кошти	Кредиторська заборгованість за дивідендами	Зобов'язання орендаря з лізингу	Усього
Балансова вартість на 1 січня 2020 р.	7 721	-	1 734	9 455
Погашення заборгованості перед НБУ	(7 621)	-	-	(7 621)
Нарахування дивідендів	-	24 581	-	24 581
Виплата дивідендів	-	(24 581)	-	(24 581)
Визнання нових зобов'язань за об'єктами, отриманими в лізинг протягом року, модифікації попередньо визнаних зобов'язань	-	-	741	741
Погашення зобов'язань орендаря з лізингу	-	-	(631)	(631)
Інше	(100)	-	-	(100)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	-	-	1 844	1 844
Нарахування дивідендів	-	19 566	-	19 566
Виплата дивідендів	-	(19 566)	-	(19 566)
Визнання нових зобов'язань за об'єктами, отриманими в лізинг протягом року, модифікації попередньо визнаних зобов'язань	-	-	475	475
Погашення зобов'язань орендаря з лізингу	-	-	(726)	(726)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	-	-	1 593	1 593

Стаття «Інше» розкриває зміни у нарахованих відсотках за заборгованістю перед НБУ та інше. Група класифікує сплачені відсотки як грошові кошти від операційної діяльності.

31 Події після звітної дати

24 лютого 2022 року російська федерація ввела свої війська на територію України. Цього дня Президент України підписав, а Верховна Рада України затвердила, Указ про введення воєнного стану в Україні на 30 діб. 15 березня 2022 року Верховна Рада затвердила Указ Президента України про продовження воєнного стану до 25 квітня 2022 року. 21 квітня 2022 року Верховна Рада затвердила Указ Президента України про продовження воєнного стану до 25 травня 2022 року. 22 травня Верховна Рада затвердила Указ Президента України про продовження воєнного стану до 23 серпня 2022 року.

Починаючи з дати введення воєнного стану в Україні у кінці лютого 2022 року, військові дії агресора на території України спричинили значні пошкодження цивільної інфраструктури, офісної та житлової нерухомості на сході, деяких районах північної та південної території України, масову зупинку роботи підприємств і компаній як на території активних бойових дій, прилеглих територіях, так і, в окремих випадках, на решті території України внаслідок розриву ланцюгів постачання, пошкодження або блокування транспортних шляхів, падіння попиту.

24 лютого 2022 року Національний банк України ввів тимчасові обмеження, а саме:

- призупинити роботу валютного ринку України, крім операцій з продажу іноземної валюти клієнтами;
- зафіксувати офіційний курс на 24 лютого 2022 року;
- обмежити зняття готівки з рахунку клієнта в обсязі 100 тис. грн на день (не враховуючи виплати заробітної плати та соціальних виплат), крім підприємств та установ, що забезпечують виконання мобілізаційних планів (завдань), Уряду та окремих дозволів Національного банку без нарахування та зняття комісій;
- заборонити видачу готівкових коштів з рахунків клієнтів в іноземній валюті, крім підприємств та установ, що забезпечують виконання мобілізаційних планів (завдань), Уряду та окремих дозволів Національного банку;
- увести мораторій на здійснення транскордонних валютних платежів (крім підприємств та установ, що забезпечують виконання мобілізаційних планів (завдань) та Уряду, окремих дозволів НБУ);
- зупинити здійснення обслуговуючими банками видаткових операцій за рахунками резидентів держави, що здійснила збройну агресію проти України;
- банкам – емітентам електронних грошей призупинити здійснення випуску електронних грошей, поповнення електронних гаманців електронними грошима, розповсюдження електронних грошей.

Для забезпечення безперебійного функціонування банківської системи нормативів Національним банком України було:

- встановлено порядок бланкового рефінансування банків для підтримки ліквідності банківської системи;
- скасовано вимоги щодо виконання пруденційних нормативів, якщо порушення відбулося внаслідок воєнної агресії.

22 квітня 2022 року Національним банком України затверджено додаткові заходи для підтримки стабільної діяльності банківської системи:

- включення під час розрахунку нормативів достатності капіталу мінімального розміру операційного ризику;
- актуалізації внутрішньобанківських/внутрішньогрупових документів;
- застосування спрощеного підходу під час визначення розміру кредитного ризику;
- оновлення та подання до Національного банку України планів відновлення діяльності банку/банківської групи;
- контролю Національним банком України за виконанням банками програм капіталізації/реструктуризації за результатами оцінки стійкості, проведеної у 2021 році.

21 травня 2022 року Національним банком України скасовано обмеження на встановлення курсу, за яким уповноважені установи можуть продавати готівкову іноземну валюту клієнтам. Раніше (з 24 лютого 2022) відповідний курс не мав відхилятися від офіційного більш ніж на 10%.

2 червня 2022 року Правління Національного банку України ухвалило рішення з 3 червня 2022 року підвищити облікову ставку з 10% річних (що була встановлена з січня 2022 року) до 25% річних.

21 липня 2022 року Національний банк України скоригував офіційний курс гривні до долара США на 25% до 36,5686 гривень за 1 доллар США з огляду на зміну фундаментальних характеристик економіки України під час війни та зміцнення долара США до інших валют. Офіційний курс гривні до долара США й надалі залишається фіксованим.

13 квітня 2022 року прийнято Закон України «Щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», що передбачає повну гарантію банківських вкладів на період воєнного стану та три місяці після його завершення.

31 Події після звітної дати (продовження)

Внаслідок вищезазначених обставин, міжнародні рейтингові агенції понизили рейтинг України, зокрема 25 лютого 2022 року Fitch Ratings знизило довгострокові рейтинги дефолту емітента (РДЕ) в іноземній та національній валютах до рівня «ССС» з «В».

3 березня 2022 року, враховуючи непередбачувані та безпрецедентні обставини, які є руйнівними для країни та її населення, та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2022 року № 183 Банк здійснив авансову виплату дивідендів на підставі фінансових даних станом на 31 грудня 2021 року, поданих до НБУ, у сумі 28 040 мільйонів гривень (80 % від фінансового результату за 2021 рік), до затвердження розміру річних дивідендів вищим органом Банку. Крім того, відповідно до Податкового кодексу України, Банк перерахував 5 047 мільйонів гривень авансового внеску з податку на прибуток, пов'язаного з виплатою дивідендів. У квітні 2022 року дочірня компанія ТОВ «Українське бюро кредитних історій» сплатила дивіденди на користь держави у сумі 189 мільйонів гривень та 12 мільйонів гривень податку на прибуток.

Для підтримки діяльності в умовах воєнного стану Група перенесла свій дата-центр до Євросоюзу, побоюючись загрози фізичного знищення дата-центрів Групи в Києві та Дніпрі. Частково персонал переведено з центральної України до західної України.

Для підтримки клієнтів Група виконала наступні дії протягом березня-квітня 2022 року:

- оголосила закриття програми "Бонус+" і централізовано направив кошти на потреби армії та відновлення України 615 млн грн;
- надала (станом на кінець квітня 2022 року) українським агропідприємства та фермерам 5 мільярдів гривень пільгових кредитів на проведення посівної;
- з 1 березня 2022 року до 1 червня 2022 року запровадила кредитні канікули для фізичних осіб за всіма кредитними картками;
- на період воєнного стану скасувала комісії за безготівкові розрахунки, а також комісію на зняття готівки з кредитних карток приватних осіб.

За березень-квітень 2022 року Група пристосувала більшість своїх бізнес та внутрішніх процесів до умов роботи під час воєнного стану, зокрема:

- відновлено та налаштовано роботу відділень там, де це є можливим – якщо на початку березня працювало близько половини відділень, то вже на початку квітня – більше 1000 відділень у всіх регіонах України, крім тимчасово окупованих. Рішення про відкриття відділень приймаються щоденно, враховуючи поточну ситуацію в тому чи іншому регіоні;
- мережа банкоматів та терміналів оптимізована з врахуванням умов в тому чи іншому регіоні, попиту клієнтів, можливості їх інкасації;
- інкасація працює у всіх регіонах, де це є можливим. Маршрути інкасації оновлюються в залежності від поточних умов в регіоні, налагоджена мікрорегіональна інкасація та оптимізовано процес інкасації на місцях;
- на деокупованих територіях сервісна мережа та робота Групи була відновлена, як тільки це стало можливим.

Внаслідок воєнних дій та окупації певної території України доступ до низки відділень Групи є обмеженим. Група провела аналіз потенційних втрат та пошкоджень виходячи із наявної інформації на дату цієї окремої звітності. За результатами такого аналізу у березні-квітні 2022 року Група сформувала резерв під залишки готівкових коштів у відділеннях Групи у сумі 515 мільйонів гривень, а також визнала знецінення основних засобів та іншого майна Групи у сумі 66 мільйонів гривень. Починаючи із 24 лютого 2022 року та до дати цієї окремої фінансової звітності Група понесла інші додаткові витрати, пов'язані з військовими діями на території України, зокрема:

- витрати на визнання резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими активами та зобов'язаннями кредитного характеру, внаслідок підвищених кредитних ризиків та оцінок пошкодження заставного майна у сумі 3 113 мільйонів гривень;
- витрати на підтримку операційної діяльності в надзвичайних умовах. Оціночна сума таких витрат на дату складання звітності оцінюється 315 мільйонів гривень.

Протягом всього терміну з початку воєнних дій до дати підписання цієї звітності Група продовжує свою операційну діяльність та надання послуг клієнтам як онлайн так і у відділеннях Групи (за винятком тимчасово закритих відділень). Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції, розраховані відповідно до нормативних актів НБУ, включаючи показники ліквідності та капіталу, продовжували виконуватись Групою протягом періоду військового стану та до дати цієї окремої фінансової звітності (з урахуванням погодженого графіку у 2018 році з НБУ щодо нормативу ліміту відкритої валютної позиції).